

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLEGTEN
MÜNSTER

(FRA BERGEN)

VED

ARNE ARNESEN
BIBLIOTEKAR

KRISTIANIA
DET MALLINGSKE BOKTRYKKERI
1923

Fortale.

For en del aar siden hjalp jeg frøken Constance Hammer (eg. Münster) med at ordne hendes store samling av familieportrætter og fik herunder mit første kjendskap til et egenartet og meget fængslende persongalleri. Min interesse blev vakt; jeg blev samler, fra først av uten tanke paa at utgi nogen slegtsbok. Naar en slik er blit resultatet, skyldes det elskværdig tilskyndelse og bistand fra forskjellige av slegstens medlemmer.

Det er ikke mulig at sysle med Münster-slegstens personalhistorie uten at bli slaat av dens sterke racepræg. I nogen grad vil dette fremgaa av det billedstof som ledsager foreliggende bok; endnu sterkere vil det slaa én naar man kommer til karakteregenskaper og intellektuelle dispositioner. Slegstens medlemmer er oftest individualister, sterkt tilbøielige til at gaa sine egne veie og derfor litet skikket f. eks. for politikken. Naar det heter om en engelsk Münster at han „gik tilsjøs for at bli uavhengig“, saa er dermed nævnt et motiv som har hat bestemmende indflydelse paa særdeles mange livsskjæbner inden slegten. Det vilde være uriktig at sætte slegstens utprægede utfærdslyster, som har fordelt dens 76 nulevende agnatiske efterkommere paa 4 verdensdele, i forbindelse med noget overmaal av fantasi og eventyrtrang. Tvertimot gjælder det flertallet av Münstere at de er realister, nøkterne i sin tænkemaate, ofte indesluttede, kritiske naturer, hvis dypere følelsesliv kun de nærmeste faar indblik i. Her maa dog tilføies at der ogsaa findes en anden type, tildels inden den samme søskenflok, med et lyst og let livssyn. Fælles for alle linjer er et nært forhold til musiken og i forbindelse dermed sans for

form. — Forøvrig faar de enkelte biografier tale for sig selv til opmuntring eller veiledning for dem som skal bære traditionerne videre.

Brødrene A. W. og E. B. Münster utgav i 1858 „Optegnelser angaaende Justitsraad Thomas Georg Münster og hans Slægt i nedstigende Linie“. Korrespondancen, som gik forut for denne bok, med ledsagende utskrifter av kirkebøker og arkiver, har pietetsfuldt været opbevaret av bergmester Th. M. og har været en av mine hovedkilder. I 80-aarene syslet nuv. direktør Chr. A. M. med supplering av slegtsboken; ogsaa dette har lettet mit arbeide adskillig. For de ældste leds vedk. har den kjendte genealog, bibliotekar A. M. Wiesener, foretat undersøkelser i Bergenske arkiver og har derunder paa flere punkter kunnet beriktige eller supplere fremstillingen av 1858. Avsnittet om Mette Henriette M. (s. 21 flg.) hviler omtrent i sin helhet paa meddelelser fra hofjægermester Schøller til Margaard, som ogsaa ellers har ydet værdifuldt stof fra sit familiearkiv og sin omfattende genealogiske viden. For den irske Münster-grens vedk. har A. G. Kingston esq. med stor elskværdighet og opofrelse av tid indsamlet de fleste oplysninger om 6. og 7. generation. Et lignende arbeide har frk. Lissy Bull utført for en stor del av provst M. W. M.'s efterkommere. Jeg staar ogsaa i gjæld til Kaare Münster Strøm for interesseret medarbeiderskap gjennom hele boken. Ellers maa jeg her innskærpe mig til at rette en almindelig tak til alle som har ydet bidrag. Av hensyn til mulige fremtidige studier over slegten Münster er forarbeidene til begge slegtsbøker deponeret i Riksarkivet (Personalia: Münster).

Trykningen har strakt sig over henvend et aar, avbrudt av typografstreik og forfatterens fravær. De fleste biografier er derfor kun ført à jour til 1922.

Et foretagende som denne bok nødvendiggjør paa forhaand meget betydelige avskrivninger. Denne sak har fru Mariane Strøm meget resolut ordnet sammen med sine søsken fru Neergaard og C. A. M. samt direktør Finn M.

Kristiania 13. september 1923.

Arne Arnesen.

1. *Jørgen Pedersen Münster*¹ (*Münster*), stamfar til den norske slekt Münster, var hjemmehørende i Bergen og døde der 5. januar 1738, antagelig i en ung alder, begravet ved Nykirken 11. jan. kl. 12. Han nævnes første gang ved sit bryllup 1725 uten at vi vet noget om hans livsstilling paa denne tid. 1735 optræder han som ansøker til en toldbetjentstilling i Bergen; han hadde da i 5 aar gaat den avdøde toldbetjent (Peter Andersen Wormarck) til haande og er efter hans død blit konstitueret av amtmanden. Der nævnes ved denne anledning at han hadde spillet paukene ved kongens nærvær i Bergen 1733. Stillingen tilfaldt dog en anden og to aar efter tituleres han skoleholder. Den eneste, høist tvilsomme familietradition om ham indeholdes i et brev fra sønnesønnen, major J. G. M., dat. 3 juni 1841: „Jeg erindrer i min Barndom, at der blev talt om ham som Stempler i Bergen; i hvad Betydning dette Ord Stempler skal tages kan jeg ikke give nogen Oplysning. Han skal have været Tydsk af Fødsel. Dette ere alle de Oplysninger jeg om ham er istand til at give og hvorvidt samme ere paalidelige skal jeg lade være usagt“. — Skiftet efter hans første hustru og efter ham selv viser, at han eiet egen gaard som med grund var takseret til 120 rdl., men forøvrig har siddet i beskedne kaar. Dette bestyrkes ogsaa ved at han blev viet under fropræken samt at begge blev begravet uten likpræken. — Navnene paa børnenes faddere (se nedenfor) henviser til en jevn smaaborgerlig omgangskreds.

Jørgen Münsters Bibel er opbevaret i familien (hos fru Hilda Münster); den er trykt i Lüneburg 1672 i folioformat

¹ Formen Münster, som regelmæssig findes i de bergenske embedsprotokoller, refererer sig til den stedlige uttale.

1 Slegten Münster.

og utstyret med kobberstukne billeder. Den bærer nu følgende indskrifter: Peder Jørgensen eier denne bog A: D: MDC|], J. Münster 5 rd., T. G. Münster. Første og sidste navn har staat paa det oprindelige forsatspapir som desværre ved en restaurering i nyere tid er fjernet og erstattet med et nyt, hvor de gamle navn er avskrevet. J. Münster er skrevet paa titelbladet med en særdeles smuk haand, uten tvil doktor Jørgen Münsters. T. G. Münster maa være hans far, justisraaden (1728—1799). Det ligger nær at anta at det tredie navn skyldes Jørgen Pedersens far.

Det vilde være rimelig at søke slegtens stamfar i den Jørgen Münster fra Bremen som tok borgerskap i Bergen 17. nov. 1671. Denne mand synes imidlertid at være den Jørgen Mønster som findes opført i Bergens skattemandial 1683 under 12. rode (Nykirken sogn) sammen med sin hustru Anne Jensdatter, et barn, Agnete, og en tjenestedreng, Jacob Hansen. Av skiftet efter ham 21. mars 1702 sees at han var skrædder og efterlot sig enken Anne Jensdtr. og to døtre: Agnete Mynster, gift med Hans Isaachsen, og Elsebe Mynster, ugift. Boets formue var 85 rd. 1 $\frac{1}{2}$ 4 sk. Av hovedarbeoken (no. 2 fol. 172), hvor skifter med umyndige arvinger indføres, fremgaar at skrædder M. ved sin død bodde i Domkirkesognet. Datteren Elsebe opgives (vel ved en skrivfeil?) at være 30 aar — man maa jo ellers formode at hun var født efter 1683; hendes formynder var Gunder Narvesen Stachler. Den 15. dec. 1719 blev der holdt skifte efter Agnetha Mynster; hendes barn var Jørgen Hansen, 18 aar, og Barbra Hansdatter, 21 aar. Som formynder er opnævnt Zacharias Hansen Wegner. Manden, Hans Isaachsen, maa vel være død før, da han ikke nævnes. — Det er som det sees ikke let herav at utlede nogen forbindelse med Jørgen Pedersen Mønster. Det er vel nok mulig at navnet kunde nedarves paa spindesiden, navnlig om moren har siddet en tid som enke med navnet i behold; for da at faa plads til mellelleddet Peder Jørgensen maatte man anta at denne var gift med Elsebe Münster kort efter skiftet av 1702. Tryggest er det dog sikkert at gaa ut fra at navnelikheten ialfald ikke beror paa direkte avstamning.

I stamtavlen fra 1858 er Jørgen Pedersen Mønster søkt identificeret med en Jørgen Pedersen som 27. aug. 1722 tok borgerskap i Bergen som skipper. Denne mand var født i Bergen omkr. 1687, blev styrmand 1707 og bodde 1726 indenfor Smørsalmendingen i Domkirke sogn (Bergens skipperlaugs forhandlingsprotokol 1725—1799 fol. 10). Ifølge en notis uten kildeangivelse i Riksarkivets eksemplar av nævnte stamtavle var han gift med Thorber Jacobsdatter. Alt tyder paa at formodningen av 1858 maa opgives,

Blandt datidens mange personer av navnet Peder Jørgensen at finde den som er far til Jørgen Pedersen M. synes ogsaa temmelig haabløst saalænge vi ikke engang vet om han har bodd i Bergen. I Borgerboken forekommer der flere som man efter tiden kunde tænke paa. En av dem er den Peder Jørgensen¹ som tok borgerskap som guldsmed 7. okt. 1697. Han var født i Bergen

¹ Om ham og hans far se Johan Bøgh: Meddelelser om bergenske guldsmede (i Bergens museums Aarvog 1892 no. 4).

og hadde utstaat sin lære hos Peder Johannesen Reimers 1684—89, opviste mesterstykke 11. juni 1695 og var oldermand 1717—22. Han var søn av guldsmed Jørgen Pedersen, som likeledes var guldsmed og utstod sin læretid hos stedfaren Jan Reimers 1653—59; han tok borgerskap 3. febr. 1669, var oldermand 1672—74 og døde 1683. Guldsmed Peder Jørgensen faar et litet smigrende skudsmaal av lauger da han 1722 forgjæves ansøkte om at bli gardein. Naar major Münster i det ovenfor citerte brev mener at ha hørt bedstefaren omtale som „stempler“ kunde dette henlede tanken paa en gardeins stilling, men uttalelsen maatte da referere sig til en stilling som oldefaren ikke hadde faat istedenfor til den bedstefaren virkelig hadde. Desuten maatte familiens tyske oprindelse bli at flytte flere slegtled bakover eller helt oppis og bruken av familienavnet Münster bli uopklaret. Ganske bortsett fra det litet rimelige i at nævnte guldsmed skulde være stamfar til nogen opadgaende slegt.

En anden Peder Jørgensen tok, 32 aar gl., borgerskap som skipper i sin fødeby Bergen 19. mars 1705. Hans hustru het 1711 Sophia, likeledes efter en tilskreven notis i Riksarkivets eksemplar av den ældre stamtavle. Han er rimeligvis identisk med den Peder Jørgensen som er opført i Nykirkens ministerialbok som døpt 1. nov. 1672; han er 2den søn av bedemand Jørgen Pedersen. Denne mand var død 1690, da der 24. sept. blev holdt skifte efter ham. Han efterlot sig 7 barn: Gillis, Peder, Christian, Jürgen, Jon, Niels og Birgitte. De 5 ældste findes i kirkebøkene for Nykirken: 1) Berete, døpt 1. juni 1669 (faddere: Margareta Peder Hansøns, Gierchen Christensdr., Elen Jellisdr., Jens Madtzøn, Søffren Michelson). 2) Jellis, døpt 10. mars 1671 (faddere: Berete Søffren Michelsons, Peder Hansøns Raadmansdatter, Henrich Wessel, Cornelius Hansøn, Claus Christensøn). 3) Peder, døpt 1. nov. 1672 (faddere: Boel Garmand, Lucia Jellisdr., Lauritz Søffrenson Byfouget, Petter Dancherts Achteur, Christian Oluffson). 4) Christen, døpt 3. mai 1674 (faddere: Min Moder [∩:] Elen Botolphsdr., Berete Jellisdr., Conrector M. Edvard Edvardson, Thomas Pederson, Daniel Hansøn Bager). 5) Jørgen, døpt 29. sept. 1676 (faddere: Anna Schieldrup, Mag. Claus Bleching Rector, Schipper Oluff Bagge, Jan Reimers, Moderen Margreta Boet [de to sidste bokstaver usikre]). De i skiftet nævnte to sønner Jon og Niels er sikkert født i tiden 1677—89, da sognets kirkebøker har et hul. Bedemanden blev begravet paa Nykirkegaarden 17. sept. 1690 med de to mindste klokker og likpræken. Hans hustru maa være død før, da hun ikke nævnes i skiftet. Boets formue var 45 rd. 5 ƒ: 6 sk., gjelden 79 rd. 5 ƒ: 4 sk. „Saa intet for børnene at arve“. Den mulighet at Jørgen Pedersen Bedemand er bedstefar til Jørgen Pedersen Mønster hviler som det sees paa den skrøpeligst mulige grund, forklarer heller ikke hvor navnet Münster skriver sig fra og nævnes her nærmest for at spare mulige fremtidige undersøkelser i samme blindgate.

Der er i den danske familie Münster (Mynster) en tradition om at den er beslegtet med den norske. Den nedstammer fra Gutzon Münster som skal ha været ritmester i trediveaarskrigen og senere bosatte sig i Danmark. Han hadde to sønner og to døtre, som kjendes, men formodes desuten at ha hat en søn, hvis navn og skjæbne er ukjendt. En sønnesøns søn av stamfaren var ifølge Lengnick Carl Jacob Münster (født 1746) som i 1752 var i Kristiansund N. hos en fætter, kjøbmand Prosch. Han hadde en bror som het Hans Jørgen og to

fættene som bar navnet Peter i tillæg til andre navne. Nogen navnelikhet mellem de to familier forekommer ellers ikke i ældre tid og det turde være dristigt at bygge noget paa den muligens noksaa nye danske familietradition.

I den irske gren av den norske Münster-familie har der været opbevaret en kjæde med to indgraverne vaaben. hvorav det ene efter traditionen skulde være familien Münsters. Det har ikke lykket at identificere det med noget kjendt vaaben trods henvendelse til nogen av Europas kyndigste heraldikere.

Der viser et udelt skjold med gyldent felt, i midten rød, aapen haand som strækker sig fra heraldisk venstre med tommelfingeren op; forneden tre røde hjerter. Kronet aapen hjelm en face. Skjoldholdere to kronede løver der holder sverd som de strækker overkors over hjelmen.

— Der er i Tyskland flere adelige familier M., tildels med samme fornavn som den norske slegt. men ingen av dem har et vaaben som dette. Det andet vaaben paa kjæden har tilhørt den store forretningsmand, generalkrigskommisær m. m. John Brown (1723–1803) i Kjøbenhavn og blev tildelt ham 9. apr. 1755 ved Lyon office, Edinburgh. Han vides ikke at ha har forbindelse med nogen Münster. Heller ikke har justisraad M. eller nogen av hans nærmeste efterkommere brukt vaaben i sine signeter. Er traditionen rigtig, frembyr kjæden et mysterium som vist ikke er let at løse. Det vaaben, som ikke er identificeret, paastaaes at være av frimurer-oprindelse. Dette kunde lede tanken hen paa kjæde-ordenen. som florerte i Danmark i justisraad Münsters ældre dage. Kammerraad Christian Sommerfeldt Nerenst, efter hvem justisraaden opkaldte en av sine sønner, var en av ordenens ledende mænd (jfr. Werlauffs Erindringer s. 35).

Jørgen Pedersen Mønster var to gange gift. Første gang blev han viet i Nykirken under froprækenen 21. mai 1725 med *Mette Thomasdatter Falch*, begr. 18. dec. 1736 kl. 11 ved Nykirken i Bergen, datter av *Thomas Jensen Falch* og hustru *Ane Christensdtr. Giedde*. Der blev holdt skifte efter Thomas Falch 16. juli 1735; enken var tilstede og oplyste at der intet var at arve. Foruten datteren Mette efterlot han sig 5 barn: Christen, Søren, Lene, gift med Erich Jørgensen Lund, Birthe, gift med Torsten Ellebøe, og Giertrud, 23 aar gl. og ugift. — Jørgen Mønster og Mette Falch havde følgende barn, alle døpt i Nykirken:

1. *Peter*, døpt 1. jan. 1726 (faddere: Hans Jacobsen, Erik Lund, Rasmus Olsen, Mad. Christens, Mad: de Wormarch, Made-moiselle Ida Schou).

2. *Thomas*, døpt 21. apr. 1728 [fødselsdagen 17. apr. 1728 senere tilskrevet] (faddere: Adelus Marie Heibergs, Lene Lund, Beate Boller, Johan Salomon Keytel, Peter Andersen Wormarch, Jens Rafn).

3. *Willum Jacob*, døpt 5. mars 1730 (faddere: Maria Desenthun, Eli Sophie Midel, Lene Mogensdtr., Jacob Lax, Jacob de Rytter, Nils Hess).

4. *Jens*, døpt 7. dec. 1731 (Faddere: Elsebeth Kamp, Massi Scholler, Gjertrud Thomasdtr. Falch, Thomas Jensen Falch, Peder Øster, Christen Thomassen Falch).

Av skiftet 12. nov. 1773 efter Christen Falch, som da var død uten at efterlate sig direkte arvinger, sees at søsteren Giertrud levet ugift 60 aar gl.; de øvrige var alle døde, men hadde barn i live. Av Mettes barn nævnes ikke Jens, som altsaa var død; de andre var Peter Mønster, som opholdt sig i Helsingør, Thomas Mønster, som var foged i Jæderen og Dalerne, og Wilhelm Jacob. som vel har bodd i Bergen, da hans opholdssted ikke nævnes.

Anden gang blev Jørgen Mønster viet i Nykirken 4. sept. 1737 (lyst 1ste gang 28. juli s. a.) til *Malene Ravnsdorph*, døpt i Nykirken 20. nov. 1707, begravet ved samme sted 9. mai 1750, datter av *Boye Ravnsdorph* (som 30. juni 1705 tok borgerskap som skipper) og hustru *Helle Hansdatter*. Ved skiftet efter Malene Ravnsdorph 14. mai 1750 levet moren endnu; en bror, Gudmund R., var død, men efterlot sig en søn, Boye. — I dette egteskap var der én datter:

Mette, døpt i Nykirken 23. okt. 1737 (faddere: Lene Lund, Lina von Lengern, Jonnete Mogensdtr., Søren Thomasen Falch, Gudmund Ravnsdorph). Mette døde som barn og blev begravet ved Nykirken 5. juni 1743.

Efter Mette Falchs død blev der 9. jan. 1737 holdt skifte mellem enkemanden og de efterladte barn, for hvem faren blev beskikket som formynder. Boets eiendele blev vurderet til 287 rd. 3 μ 6 sk., medens gjælden androg til 265 rd. 5 μ . Efter fradrag av omkostninger blev der tilovers 19 rd. 1 μ 4 sk., som tilfaldt enkemanden som vederlag for begravelsesomkostninger. Av skiftet sees at familien har holdt pike. Ved skifte 24. jan. 1738 efter Jørgen Mønster blev boets formue ansat til 183 rd. 2 μ 11 sk.,

gjælden 171 rd. Tilbake for arvingene blev 12 rd. 2 $\text{\AA}$ 11 sk., hvorav det halve tilfaldt de 5 umyndige barn til deling. Mette Falchs svoger, Erich Lund, blev opnævnt som formynder for samtlige barn.

II. *Thomas Georg Münster* født i Bergen 17. april 1728, døpt i Nykirken sst. 21. april s. a., død i Aalborg 19. juni 1799, begr. sst. 24. juni. I Nykirkens ministerialbok samt i forskjellige bergenske skifteprotokoller er han kun opført med fornavnet Thomas, som han sikkert hadde efter sin morfar. Selv har han kaldt sig Thomas Georg eller kun Georg. Under

Thomas Georg Münster.

det sidste navn er han opført i en kommunionbok for Stavanger 1765—66 samt i statskalenderne 1766—69. Begge navne er brukt bl. a. ved hans immatrikulering og i forskj. embedsskrivelser. — Han var ved sin fars død endnu ikke 10 aar gammel og mottok som arvelodd lidt over en riksbankdaler. En av slekten har sagtens tat sig av ham, og det ligger nærmest at tænke paa den opnævnte formynder Erik Jørgensen Lund, som var gift med guttens tante Lene Thomasdatter Falch. Der

blev lyst for dem i Nykirken 3. juni 1725, et par uker efter Mette Falchs bryllup med Jørgen Münster, og de to familier synes at ha hørt nær sammen. Erik Lund er fadder til sin svogers ældste gut, hans kone til gut nr. 2 (Thomas) og til datteren av andet egteskap. Ved skiftet efter svigerinden Mette Münster overtok Erik Lund mere end nogen av de andre og særlig ting av familieinteresse: bøker for 10 rdl., 3 guldringer, 4 sølvskeer, 1 hovedvandshus osv. Erik Lund var fra Assens i Fyen og drev kjøbmandskap. Han hadde riktignok selv 5 barn (de to ældste het Jørgen og Thomas), men et par fra eller til spillet jo dengang ikke saa stor rolle for økonomien. — Om T. G. M's opvekst vet vi forresten

intet. Han blev privat immatrikuleret ved Kjøbenhavns universitet 18. dec. 1751 med E. G. Ziegenbalg, professor i matematik, som privatpræceptor. I sin ansøgning om amtsforvalterembedet paa Bornholm dat. Kbh. 26. juli 1777 (i det danske riksarkiv) oplyser M. bl. a.: „Som Student har jeg femten Aar opholdt mig i Kiøbenhavn, hvor jeg, foruden andre Forelæsninger, har hørt mineralogiske, oconomiske og politiske. Med det practiske i disse Viidenskaber har jeg siden, nu og da, i Norge havt nogen Leilighed at gjøre mig bekiendt. Ved Stavanger Amt var jeg i trende Aar Fuldmægtig, i en Tiid, der udfordredes Forsigtighed til at holde en mistænkelig og opbragt Almue inden Grændserne . . .“ Da M. fratraadte sin stilling i Stavanger i 1766 er det rimelig at han har opholdt sig i Kjøbenhavn to-tre aar før sin immatrikulering. Hvad han har levet av i studieaarene, har han vel maattet fortjene ved privatinformationer. Visse pædagogiske tilbøieligheter synes at fremgaa av den oversættelse han 1761 utgav i Kjøbenhavn av Pierre Joseph Boudier de Villermets anonyme *L'ami des femmes* (Paris 1758): „Fruentimmerets Ven“, en moraliserende levelære for kvinder. Boken er dediceret til prinsesse Sofie Magdalena og trykt i meget smukt utstyr hos Gottmann Friedrich Kisel (192 sider i oktav). I en note uttaler oversætteren som sin hensigt, om han faar tid og anledning, ogsaa at oversætte Johann Friedrich Scholtz' „Die vernünfftige Sittenlehre in Briefen an ein Frauenzimmer.“

Et par aar efter utgivelsen av denne bok maa M. være utnævnt til fuldmægtig hos amtmanden i Stavanger, oberstløjtnant Henrich Lachmann. Her blev han kjendt med sin senere hustru, amtmandens søsterdatter, Dorothea Maria Wendelboe, som efter sin mors død 1763 opholdt sig i huset hos sin onkel i Stavanger (hun nævnes flere gange sept. 1763—apr. 66 i den omtalte komunionbok sammen med amtmandens familie).

Under 7. januar 1766 blev M. utnævnt til foged over Jæderen og Dalerne paa det vilkaar at han av den faste gage, 375 rbd., skulde avgi 101 rbd. 24 sk. til sin forgjænger, kammersekretær Peter Herdal Hveding. En skrivelse fra ham til rentekammeret, hvori han takker for den kongelige naade at det er blit Hveding tilladt at avstaa embedet til ham, er dateret Stavanger amtmandsbolig („Kongsgaarden“) 22. febr. 1766. Samme aar flyttet han til Egersund, hvor han som foged hadde sin bolig og hvor hans

bryllup stod om høsten. I en skrivelse til rentekammeret, dat. Kjøbenhavn 16. aug. 1774, besværer han sig over sine økonomiske forhold: „Mine uvisse Indtægter har jeg aldrig, det ene Aar i det andet regnet, bragt høyere end til 40 rdr.; thi i et Fogderie, hvor yderlig Fattigdom er næsten almindelig, maa jeg som oftest eftergive det, mig med Ret tilkommer . . . Til mine Forretninger maae jeg holde og lønne Folk; en stor Familie har jeg at underholde; Nødvendighederne ere nu stegne til een dobbelt Priis og meere mod forrige Tiider; de paalagte Skatter trykke mig meere end nogen anden af mine Liige, eftersom jeg maae betale 10 pro cento af ovennævnte 250 rdl. [ifl. rentekammerets opgave 273 rdl. 72 sk., den faste løn]; paa besværlige og vidtløftige Reiser har jeg bekostninger, som ikke kunne godtgjøres; og naar alle disse Udgifter fradrages mine ommeldte Indkomster, er det aldeles overbeviisende, at jeg ikke, endog med den skarpeste Sparsommelighed og Tarvelighed, kan have det nødtørftigste Udkomme“. Da rentekammeret finder at han hadde „forholdt sig i Embedet med al tilbørlig Vigilance samt for de ham betroede Oppebørsler aflagt behørig Rigtighed“ blev Rakkestad, Heggen og Frølands fogderi i Smaalenene tilbudt ham ved kgl. res. av 29. apr. 1776. Han frabad sig dog embedet, som han ikke hadde søkt, og meldte sig den følgende sommer som nævnt til embedet som amtsforvalter paa Bornholm (med bopæl i Rønne) og blev hertil utnævnt under 7. aug. 1777. I dette embede som indbragte henved 1000 daler aarlig, hadde han sammen med kommandanten og amtmanden sæte i den s. k. bestandige kommission, et slags landraad som hadde den øverste administration paa øen. Som amtsforvalter hadde M. væsentlig at motta de kongelige skatter, men han fungerte tillike som regimentskvartermester og ammunitionsforvalter samt skifte- og toldforvalter. M. besørget amtmandsforretningene under ledigheten 1780—81 og erholdt under 18. okt. 1782 titlen justisraad. Hensynet bl. a. til sønnernes utdannelse foranlediget M. til at søke sig forflyttet og 23. mai 1787 blev han utnævnt til amtsforvalter i Aalborg stift i amtene Aalborghus, Aastrup, Børglum og Sejlstrup. Avsked i naade 1. mai 1793. Justisraad M. hadde ved sin avgang som amtsforvalter „paa grund av alder og utro tjenere“ en kasseangel paa 10 708 rdl., som den ene kautionist, Ole Tønder Lange, ved høiesteretsdom av 16. okt. 1798 blev dømt til at betale. M.'s svigersøn, dav. major Schøller, hos

hvem M. tilbragte sine sidste aar, havde utstedt et skadesløsbrev til Lange. For at dække dette solgte han sin gaard i Aalborg og „overflødige“ møbler. — M. har i Pram og Rahbeks *Minerva* for juli 1787 (side 46—71) skrevet en anonym landbopolitisk satire under overskrift „Anholt i Martii 1787“, et med adskillig lune og skarphet avfattet indlæg i striden om landboreformer i Danmark. Han viser sig som en tilhænger av datidens oplyste opinion m. h. t. bøndernes frigjørelse og handelsfrihet. Nogen spredte citater faar tjene som prøve paa satirens art: „Snart vil man, at Bonden skal være fri for Hoverie, og ikke yde Tiende paa gammel ærlig Viis, men erlægge alt i Penge. Men de gode Herrer kiende ikke Bonden; thi han drak visselig de Penge op, som Hoveriefrihed og Tienden skulde betales med, og hvad gjorde man da? . . . En Bondehaug fuld af Kiøkkensager! — hvilken Urimelighed? — Bondekonen skulde da ikke have et Sted til at optrække sit Smaakræ udi, og Hønsene ikke et got Sted at bade og kradse udi! — ja stakkels Bondekonen ikke en Torn eller et Hyldetræ, at tørre en Hyllete eller en Blee paa! . . . Det er aldeles begribeligt, at jo større Tolden og Afgifterne ere paa Ting, jo kostbarere blive de; — men jo kostbarere Ting ere, jo sparsommere er man og i Forbrugen deraf; — *ergo*, jo mere vi spare, eller jo mindre vi forbruge, jo mindre er og Indførselen fra Fremmede, følgelig til Vexel-Coursens og Ballancens Fordeel! . . .“

Gift i Egersund 24. nov. 1766 med *Dorothea Maria Wendelboe*, født i Rygge prestegaard 10. apr. 1747, døpt i Rygge kirke 17. apr. s. a., konfirmeret sst. 3. okt. 1762, død paa Hoherdamm i Holsten 30. aug. 1830, datter av sogneprest til Rygge og Moss *Morten W.*¹ (født i Skien 27. juni 1714, død i Rygge 2. juni 1762) og hans anden hustru *Henrikke Lachmann*² (døpt i Kristiania

¹ Han var søn av *Nils Thomassøn W.*, byskriver i Skien (døpt 13 aug. 1680, død 1631) og *Dorothea Marie Lemvig* (død 1735). *Nils W.* var igjen søn av handelsmand *Thomas Poulsen W.* i Horsens og saaledes bror av general *Poul Wendelboe de Løvenørn*.

² Hun var datter av lagmand, etatsraad *Andreas L.* (født 22. nov. 1685, død 21. okt. 1752 paa sin gaard Grefsen i Aker) i hans første egteskap med *Christiane Munch* død mai 1725, datter av biskop dr. theol. *Hans M.* (født 5. juni 1654, død 24. juni 1712) og *Anna Aagaard* (død jan. 1709). Etatsraaden var søn av *Henrik Lachmann* (født ca. 1640, død 1707, søn av *Dietrich v. Lachmann* til Rodemus ved Husum og *Catharina Ottensen* fra Lübeck) tolder i

24. aug. 1716, død 1763). Foged M. kom ved sit giftermal i forbindelse med meget anseede slechter, uten dog økonomisk at profitere derav. Selv synes han at ha været en elskværdig og avholdt mand, og den økonomiske misère ved hans avgang har ikke været lagt ham personlig tillast. I sønnen C. S. N. M.'s dismissionsbrev (1796) karakteriserer rektor Hans Gottschalck forældrene som „særdeles retsindige og fromme“ (castissimi multoque piissimi) og senere: „disse udmerkede forældre som i likhet med flere sitter smaat i det paa grund av sin retskaffenhet“ (optimi hi parentes, quibus causa paupertatis sicut plerisque probitas fuit). — Fru Marie Pram skriver i et brev¹ dat. Kbh. 21. apr. 1795: „Man venter Frue Münster her i May Maaned for at etablere sig hos sin ældste Søn [o: Morten Wendelboe M.]. Det maae være meget haardt for den Kone at forlade sin gamle nu meget sygelige Mand, som hun har levet med i saa mange Aar, fordi de ikke har noget at leve af; men hvis det er saa som man siger, at en vis Mand giver hende 100 Rdlr. om Aaret, saa kunde hun dog opholde sig i samme Bye hvor han lever og see ham lidt tilgode. Han flytter til Schölers . . .“ Da sønnen allerede næste aar flyttet til Norge blev hun vistnok boende igjen i Danmark og har vel ført hus for sine ugifte sønner. 1815 flyttet hun til Sommerfeldt Münster ved hans egteskap, fulgte ham senere til Hoherdamm og bodde der til sin død. — Fru M. synes at ha været en bestemt og meget utpræget karakter, vist herskesyk, men dygtig. Fru Friese skriver om hende i et brev til datteren Auguste Schøller, dat. Hoherdamm 23 sept. 1821: „Grosz Mutter ist noch immer rasch. Im Anfang war ich ihr alles, jetzt bin ich schon 2 Monathe hier, und da ist es wieder beim alten. Du kennst ja die gute Mutter, die Abwesenden sind sie die liebsten, die gegenwärtigen nichts. Meine armen Kinder können kein dänisch, dies ist die Ursache zum beständigen Tadel und Verdrusz. Dann wird ich ausgezankt, das ich nicht dänisch Ihnen gelernt hat, und wehe mir, wenn wir deutsch sprechen und sie ist dabey. Die arme Marie Drammen, og hustru *Dorothea Andersdatter* (født 1668, død i Dælengaarden i Kra. 1740); hun var datter av den meget formuende assessor *Anders Simonsen* (født 7. febr. 1628, død 13. nov. 1696) og *Inger Eriksdatter* (født ca. 1630, død 1700). — Se E. A. Thomle: Litt om assessor Anders Simonsen, hans hustru, deres børn og deres slekt, Norsk tidsskr. f. geneal., personalhist. &c. B. 3, h. 2, s. 89 ff.

¹ Personalh. tidsskr. V. 3. s. 232.

kan sie nicht leiden. Du kennst sie ja. Sie ist und bleibt meine Mutter, dasz kann ich nie vergessen, obschon jetzt meine ganze Jugendheit mir aufs neue in Erinnerung gebracht wird.“ Fru Sofie Münster skriver under 15. juli 1829 til samme: „Der Himmel will mich ja wohl zu Geduld gewöhnen, dasz er mir solche Plagen aufgelegt hat, nemlich mit Groszmutter. Will ich manchmal mit die Kinder ausfahren, dann macht sie hundert Einwendungen, oder wird gleich krank, denn sie kann trotz ihren hohen Alter noch alles was sie will. So bleiben wir am Ende zu Hause“. — Nu maa man naturligvis under bedømmelsen av disse vidnesbyrd erindre fru M.s alder og hendes vanskelige kaar efter mandens avsked. Paa den anden side er det neppe tvilsomt at hun har været av en haardere støpning end sin mand og at noget av det vanskelige sind som findes hos mange senere Münstere gaar tilbage til hende.

8 barn:

- III. 1. *Peter Herdal Hveding Münster*, opkaldt efter farens formand i hans første embede, faged Peter Herdal Hveding, døpt i Egersund 23. okt. 1769, gik i Slagelse latinskoole sammen med broderen Morten, blev privat dimitteret student 1787 (laud), men opgav boken og gik tilsjøs. Han blev skibsfører og endte som saadan i en ung alder, vistnok i begyndelsen av 1790aarene, sit liv i Cork, Irland, ved et fald fra skibet ned i baaten. Han fik ved faldet et støt i hodet, kom iland, blev trepaneret og døde dagen efter.
- III. 2. *Morten Wendelboe Münster*, født i Egersund 7. apr. 1771, døpt sst. 12. apr. s. a., opkaldt efter sin morfar, død paa Voss 13. juli 1851. Han blev student, privat dimitteret, 1788 (laud); ex. philosophicum 14. okt. 1789 (laud), alumnus ved Kommunitetet 10. okt. 1791, ex. philologicum 6. okt. 1792 (laud), teologisk eksamen 10. juli 1794 (laud). I den følgende tid bodde M. i Kjøbenhavn sysselsat med informationer og giftet sig her 20. april 1795 med *Henriette Antonette Melchior*, født i Kjøbenhavn 24. dec. 1771, døpt i Frue kirke 31. dec. s. a., død paa Voss 8. mars 1843, datter av politifuldmægtig i Kjøbenhavn *Christian M.* (født 1725, død 30. dec. 1799) og hustru *Henriette Antonette f. Dahlmann*. — M.'s bryllup gav anledning til en sladderhistorie som er

bevaret i et brev av 21. april 1795 fra fru Marie Pram: „Vi har ogsaa her en Deel hurtige Bryllupper. L. Fischer og Aage maatte i Jan. hurtig gjøre Anstalter til Bryllup og for tre Uger siden indfandt en liden Datter sig . . . Hvad mener De vel om den unge Melchior som af samme Aarsag maatte gifte sig paa 80 Rdlr. og den ældste Münster som i Gaar af samme Aarsag maatte holde Bryllup med Jomfru Melchior. Hans hele Indtægt bestaaer i et par Hundrede Rdlr., som han fortiener ved Information, hvoraf det visseste bestaaer i den Gage, han faaer hos Command. Kierulf,

Provst M. W. Münster
 efter maleri av J. Calmeyer.

Provstinde Münster
 f. Melchior.

hvor han er Informator. Det er ret at gifte sig paa Guds Forsyn. For den sidste turde det have de ubehageligste Følger, siden han agter sig i den hellige geistlige stand, hvor man er lidt nøieregnende med slige Synder.“ Den forventede skandale indtraf imidlertid ikke og 3. nov. 1795 blev M., endnu ikke 25 aar gl., utnævnt til residerende kapellan i Aas og Drøbak; ordineret 5. jan. 1796. Under 12. mai 1809 blev han forfremmet til Tønsberg sognekald og blev her 23. dec. 1816 beskikket som provst i Jarlsberg provsti. M. blev i Tønsberg i 12 aar og viste sig som en fremragende prædikant og administrator. Hans tale i kirken under grundlovsfesten 1. pinsedag 1814 fremhæves som udmerket. Under en indsamling „til det offentliges tarv“ som fandt sted ved samme anledning, er M. opført i spidsen av bidragsyderne med 1½ tønde sædekorn og 1½ tønde poteter til 24

fattige jordbrukere i Nøtterø sogn samt forresten 24 lod sølv i mynter, en dansk dukat og et soldatergevær. — 1818 skriver M. til borgerrepræsentantene at efter lov av 14. juni 1816 skal geistlige embedsmænd ha fri bolig, hvorefter han fortsætter: „Da jeg af min Formand, Provst Hopstock, har kjøbt de ved Præstegaarden værende Udhusbygninger, der saaledes er min lovlige Eiendom, hvilke Bygninger bestaa av et Bryggerhus, hvori er indmuret Bryggerkjedel af Kobber, en Lade med Laave, en Stald til to Hester, et af mig for tre Aar tilbage af nyt opbygget Fjøs til 6 Kreaturer, et Halmhus og en Grisestald, saa er det, jeg herved ærbødigt udbeder mig i Medhold af nævnte Lov Vederlag eller Leie af benævnte Bygninger . . .“ tils. 30 spd. for to aar. Herpaa svarer repræsentantene, at kravet nok i og for sig er rigtig, men at 10 spd. om aaret maa ansees som passende. Skulde man ikke bli enige bør regjeringen avgjøre saken. Senere samme aar skriver stiftsdirektionen at provsten har ret. Det er greit at sognepresten maa ha uthus. Om erstatningen skal være 10 eller 15 spd., derom bør mænd som staar paa saa god fot med hverandre, bli enige i mindelighet. Byfogden (Hammer) holder paa 15 spd. aaret og da gir repræsentantene sig. — Under 17. aug. 1821 blev M. utnævnt til sogneprest i Herøy, Søndre Søndmør provsti, et av landets mest veirhaarde kald. Efter traditionen var det et eventyr paa det erotiske omraade som foranlediget M. til at søke sig dette eksil. Ogsaa her blev M. efter faa aars virksomhet beskikket som provst (1823). Herøy sognekald var den gang betydelig større end nu, da det omfattet ogsaa Sande med Rovde. Den gamle hovedkirke, som blev nedrevet 1859, laa paa en liten ø, 3 km. vest for prestegaarden. Under den herskende prestenød betjente M. ogsaa Ulstein nogen aar og arbeidet for at faa dette kald lagt under Herøy som i ældre tid. Den nuværende sogneprest i Herøy, J. Ristesund, som er opvokset i bygden og kjender dens historie, karakteriserer M. som en av Herøys mest straalende presteskikkelser. Uagtet han kun virket det 6½ aar satte han mangfoldige spor efter sig. Han har skrevet Herøy kaldsbok, bygget den nuværende prestegaards hovedbygning, som i 1923 blir 100 aar, anlagt to haver og plantet herlige alleer som endnu delvis staar. Havenes historie motbeviser det svartsyn M. har git uttryk for i kaldsboken: „Ved de nederste Bygninger er anlagt tvende Hauger, hvori en Deel Frugttrær ere plantede, men i

denne stormfulde, taagede og kolde Egn kunne de ligesaa lidet trives og bære Frugt som alt andet der henhører til Livets Behageligheder. Kun hvad her er født og ikke færdedes i blidere Egne kan spire og leve i denne Norges mest barske og barbariske Egn . . .“ Ved synsforretning 27. apr. 1822 blev M. tilkjendt 194 spd., men mottok saa godt som intet av formandens forgjældede enke. I bedste stand overlot han prestegaarden til sin eftermand (svigersønnen Thoresen). Sin private boksamling skjænket M., forsaavidt den kunde brukes av almuen, hel og holden til Herøy sognebibliotek. Ved siden av sine øvrige fortjenester har M. virksomt tat sig av distriktets sundhetsforhold. Et karakteristisk vidnesbyrd herom foreligger fra 1827. Der var da utbrudt en epidemi i Haram, det nordligste kald paa Søndmør (Herøy er det sydligste), og sognepresten skrev til amtmand Krohg og bad om lægehjælp. Amtmanden svarte under 3. febr. bl. a.: „Siden Søndmør blev uden Læge, har herv. Provst Münster velvilligen og med Held antaget sig mange af epidemisk Sygdom angrebne Personer og andre Patienter. — Jeg ved ei andet Raad end at Deres Velærværdighed pr. Expresse, der skal blive betalt naar Regning for samme hertil indsendes, henvender Dem til Provst Münster og saa nøiagtigen som muligt underretter ham om hvorledes Sygdommen begyndte at ytre sig hos Patienterne, og hvorledes dens Beskaffenhed siden har været m. m.; jeg er forvisset om at Provsten, der af Amtet er sat istand til fra Aalesunds Apotek at forsyne de Patienter, som han antager, med det Fornødne — vil efter saadan Anmodning ogsaa bidrage alt muligt til de Syges Redning i Haram Sogn; jeg skulde derfor anses det aldeles hensigtsmæssigt at Deres Velærværdighed afsendte en skjønnsom Person til Herrøe, for at han af Provst Münster kunde blive instrueret om, hvad der fornemmelig bør iagttages i Henseende til de Syges Behandling m. m. . .“ Bygdetraditionen kjender ogsaa denne side ved M. En gammel mand fortæller at M. skal ha været „feiltskjerar“ [militærlæge] før han kom til Herøy. Der var folk helt fra Austefjorddalen i Volden for at søke ham som læge; en av disse, en kvinde, blev gift i Herøy og kom saaledes ikke tilbage til Volden. Hun hadde faat „ei gust“, et hudutslet, blev nok frisk igjen og naadde en høi alder. En mand fra Rafteset i Herøy hadde været ute i felten og der truffet M., som da var „dokter“. — Den 29. jan. 1828 blev M. utnævnt

til sogneprest i Voss og holdt sin tiltrædelsesprædiken der 11. juni s. a., skjønt han først 30. aug. fraflyttet Herøy prestegaard. Den 22. juli 1833 blev han provst i Hardanger og Voss provsti. Biskop Neumann som visiterede paa Voss første gang 1830 efter Münsters tiltrædelse der, roser ham i høie toner for det store arbejde han allerede da i den korte tid hadde utført til at løfte ungdommens kristendomskundskap og læsefærdighet. Han skriver bl. a.: „Jeg ventede mig Alt af Hr. Provst Münsters Erfarenhed og Kraft i Embedsstyrelsen, men saa meget havde jeg i den korte Tid ikke vovet at vente. Jeg bevidner ham min fuldkomne Høiagtelse“. Den samme ros gjentas ved visitasen 1833.

Provst M's 50 aars embedsjubilæum blev feiret med stor høitidelighet paa Voss 3. nov. 1845 (Morgenbl. 1845 nr. 322). Han nedla sit provstembede 20. nov. 1848.

Provstinde M. var i flere aar ved svakhed og førhet fængslet til sit værelse. -- Deres hus var meget gjestfrit. Provstens bror Johan Christian bodde der fra 1832 til sin død 20 aar efter. Likeledes opdrog de niecen Henny Münster fra hendes tidlige barndom og hadde hende hos sig til hendes bryllup med kaptein Prahll 20. mai 1834. I. Ross fortæller i sin bok om Prahll (s. 44) at denne vilde hat brylluppet 17. mai, men det gik provsten til Prahlls store og langvarige ærgrelse ikke med paa, da han deri saa en politisk demon-stration.

4 barn:

IV. 1. *Henriette Münster*, født i Kjøbenhavn 5. juli 1796, død paa Voss 18. mai 1852, ugift. Fra hun blev voksen og til farens død bestyrte hun hans særdeles gjestfri hus og udmerket sig ved sin sjelden hengivne og godgjørende karakter. Flere fattige, forældreløse pikebarn blev under hendes tilsyn opdrat og forsørget som barn i huset hos hendes forældre. --- Hun levet 10 maaneder efter farens død og bodde i denne tid i prestegaarden, men hadde netop leiet bolig hos baker Jersin, da hun døde like før flytningen. Hun var i sin sidste levetid meget sykkelig og led av stor førhet, saa hun ikke kunde klæ sig selv.

IV. 2. *Thomas „Georg“ Münster*, døpt i Drøbak 22. juli 1800, sjømand, død ugift i Alexandria 17. jan. 1817 ved et fald fra en skibsmast ned paa dækket.

- IV. 3. *Christian Münster*, født i Drøbak 27. mars 1802, død i Tønsberg 2. okt. 1893. Gik tidlig tilsjøs og blev skibsfører, men sluttet at fare antagelig i begyndelsen av 40aarene, da han 1843—53 var et aktivt medlem av herredsstyret i Nøtterø med sæte i formandskapet fra 1845 og som viceordfører 1845—51. Han eiet det lille bruk Lasken i Nøtterø 1831—55, men bodde fra ca. 1832 til 1855 paa gaarden Kjernaas, bygslet fra prestegaarden. I 1855 flyttet M. til Tønsberg, hvor han siden blev boende, i sine senere aar i

Fru Lovise Münster
f. Engøe.

Christian Münster.

Foyngaarden. -- Han var i sin tid en ganske velstaaende mand ved arv efter sine forældre og svigerforældre og drev en smule skibsrederi, men var en slet økonom og satte overstyr hvad han hadde. Paa sine gamle dage hadde han en post ved Tønsberg bryggeri. En meget vakker og staselig mand, kjendt som en stor kurtisør og spasmaker, altid i pengeknipe.

Gift i Herøy paa Søndmøre 3. jan. 1829 med *Martha „Lovise“ Engøe*, født i Stokke 31. dec. 1802, død i Tønsberg 15. juli 1893, datter av skibsreder *Jacob E.* og hustru *Petronelle f. Drange*. Ægteparret oplevet sit diamantbryllup.

7 barn:

- V. 1. *Morten Wendelboe Münster*, født i Tønsberg 14. aug. 1830, død paa Kjernaas 15. apr. 1835.

- V. 2. „*Jacobine*“ *Henriette Petronelle Münster*, født paa Kjernaas 25. nov. 1831, død i Kristiania 24. mai 1898, begravet i Tønsberg. Hun tilbragte flere aar hos sin bedstefar paa Voss prestegaard, var senere bl. a. i mange aar husbestyrerinde hos enkefru Caja Foyn f. Bull og drev efter dennes død et pensionat i Kristiania for ældre damer. Hun var en sjelden dygtig og elskværdig dame, avholdt baade av pensionærer og tjenestefolk.

Christian Münster.

- V. 3. *Henriette Caroline Münster*, født paa Kjernaas 18. aug. 1833, død sst. 15. juni 1835.

- V. 4. „*Christian*“ *Ludvig Münster*, født paa Kjernaas 28. nov. 1834, død 17. mars 1867 i Sundsvall. Skibsfører. Ugift.

- V. 5. *Georgine „Marie“ Münster*, født paa Kjernaas 29. mai 1836, død i Tønsberg 9. juli 1868. Hun var meget vakker.

Frk. Marie Münster.

- V. 6. „*Henriette*“ *Caroline Münster*, født paa Kjernaas 22. aug. 1838, død i New York 15. dec. 1921, kom i 3 aars alderen i huset til sin tante fru Karen Ovidia Koren, f. Engøe, g. m. lensmand Arnoldus v. Westen Sylow Koren, Seim, Voss, og var der til hun giftet sig. Gift i Tønsberg 13. mars 1859 med skibsfører, senere skibshandler i New York *Samuel Harris*, født i Tønsberg 2. apr. 1834, død i New York 21. apr. 1918, søn av skipsreder *Samuel H.* (født 25 nov. 1790, død) og hustru *Anne Backe f. Zachariassen*, (født 1. nov. 1794, død 23. febr. 1882). I

1881 reiste H. til New York med sin familie og var siden bosat der. Han var en av stifterne av den norske sjømandskirke i Brooklyn, var med i det Norske Hospitals inkorporation, likesaa i en række av aar i bestyrelsen for det Norske Sjømandshjem i Brooklyn. — Fru H. var en sjelden vakker

Fru Henriette Harris
f. Münster.

Samuel Harris.

dame, førte sig med en charme og værdighet som faa, hun var meget livlig og hadde en enestaaende evne til at konversere let og indtagende.

8 barn:

- VI. 1. *Karen Harris*, født i Tønsberg 26. dec. 1859, gift i Hong Kong, Kina, 16. jan. 1886 med *Marcus Bull*, født paa Stokke prestegaard 16. sept. 1855, død i Kristiania 22. nov. 1914, søn av skibsreder *Christen Steen B.* (av den Tønsbergske familie B.) og hustru *Mette Elisabeth (Elise) Lund f. Ross*. B. var elev av Tønsberg borgerskole, siden av Aars & Voss' skole, Kristiania, og 1871 av Spørcks handelsskole sst. Blev 1876 skibskaptein og fører av sin fars skib „Thor“. Tok 1880 eksamen som „Master Mariner“ i Leith. Var 1880—81 styrmand og midlertidig kaptein ved en fransk klerikal royalistisk utvandringsekspedition til La Nouvelle Bretagne (om dette skrev han meget morsomt i avisene). Blev 1883 ansat ved toldvæsenets „out door staff“ i Kina, senere ved havne-

væsenet i Woosung og Shanghai. Fra 1896 lods i Shanghai for P. & O. selskapets baate. Arbeidet en tid ivrig ved avisartikler etc. for norsk dampskibsfart paa Kina. 1914 rentier. (4 sønner, 2 døtre).

- VI. 2. *Samuel Harris*, født i Tønsberg 14. nov. 1863, ansat paa kontor hos skibshandlerfirmaet Henry Kessel & Co., New York. Gift i Brooklyn 22. juni 1889 med „*Anna*“ *Birgithe Olsen*, født i Kragerø 17. nov. 1861, datter av skibsfører, senere kjøbmand *Gunnar O.* og hustru *Johanne*. (3 døtre.)
- VI. 3. „*Anna*“ *Louise Harris*, født i Tønsberg 19. jan. 1865, guvernante-eksamen 1884. Gift i Kristiania 24. nov. 1885 med sin fætter *Samuel Harris Müller*, født i Tønsberg 21. juli 1849, søn av direktør for det Norske Veritas *Johan Collett M.* (født 28. juli 1817, død 11. aug. 1896) og hustru *Andrea f. Harris* (født 22. nov. 1820, død 15. mai 1853); surnumerær sekondløytnant i marinen 29. okt. 1872, virkelig sekondløytnant 17. jan. 1874, premierløytnant 6. juni 1885, kaptein 1. juli 1894, kommandørkaptein 11. mars 1900, fratraadte i henhold til aldersgrænse-loven 22. juli 1914 og var fra samme aar til 1921 kst. mønstringschef i Drammens distrikt. Som officer var M. fra 1873 ansat som hydrograf ved sjøkartverket, fra 1893 som dettes chef. Juni 1921 tiltraadte M. en stilling som direktør for Bureau international hydrographique i Monaco. Ridder av St. Olavs orden, kommandør av Dannebrogorden etc. (5 sønner, 2 døtre.)
- VI. 4. „*Christian*“ *Arnoldus Harris*, født i Tønsberg 18. juli 1866, bygmester og snekker i Brooklyn. Gift i Brooklyn 31. mai 1895 med *Elisabeth Stribolt*, født paa Nøtterø 8. juli 1866, datter av skibsfører *Edvard S.* og hustru *Elisabeth f. Gundersen*. (2 barn.)
- VI. 5. *Henry Harris*, født i Tønsberg, død sst. 6 uker gl.
- VI. 6. *Henry Harris*, født i Tønsberg 10 nov. 1871, død i New York 5. sept. 1911, regnskapsfører. Gift i New York 29. sept. 1903 med „*Anna*“ *Caroline Ullness*, født i Porsgrund

22. jan. 1874, datter av skibsreder *Carl U.* og hustru *Emilie f. Pettersen*, Porsgrund. Efter sin mands død har fru *Anna H.* været massøse i New York. (1 søn, 2 dotre.)

- VI. 7. *Maren Marie („Maja“) Harris*, født i Kristiania 25. dec. 1875.

Gift i New York 3. juli 1909 med *Sigurd Bryn*, født 3. febr. 1870, søn av kaptein i armeen *Lorentz August Bryn* og hustru *Alfhild f. Fugllie*; tidligere skibsfører, nu regnskabsfører i skibshandlerfirmaet *Henry Kessel & Co.* New York. (1 søn, 1 datter.)

- VI. 8. *Hans Harris*, født i Kristiania 1. mai 1878, studerede ved Columbia universitet og College of St. Francis Xavier, begge i byen New York, og opnaadde licentia practicandi som læge ved New York State University 28. juni 1902. Har senere praktiseret i New York City.

Gift i New York 17. jan. 1912 med *Lillian Poetz* født i Jersey City, New Jersey, 25. juli 1880, datter av bokholder *George P.* og hustru *Amalia Katerina f. Edler*, Hasbrouck Heights, New Jersey. (2 sønner.)

Morten Wendelboe Münster.

- V. 7. *Morten Wendelboe Münster*, født paa Kjernaas 29. jan. 1840, vistnok død i England i 80 aarene; skibsfører. Mrs. *Annie Munster*, en engelsk sykepleierske som han hadde ægtet nogen aar før sin død, levet 1898 som enke med deres to barn i Cork (5 Copley Place), Irland.

- VI. 1. *Louise M. Munster*, født 1879.

- VI. 2. *Morten Wendelboe Munster*, født sept. 1881.

- IV. 4. *Maria Dorthea Sophie Münster*, døpt i Drøbak 7. sept. 1803, død i barselseng (paa grund av manglende lægehjælp) i Stranda, Søndmør, 18 dec. 1827. Gift i Herøy 30. dec. 1826 med *Hans Conrad Thoresen*, født i Tønsberg 28. juli 1802, død i Bergen 11. juni 1858, søn av bødkermeister *Herman T.* og hustru *Anne Sophie Albertine f. Walther*; student 1821 (dimitteret av provst M. W. Münster), andenksexamen 1824, teologisk embedseksamen 13. dec. 1825 (haud) med praktisk prøve 10. febr. 1826 (haud). Sogneprest til Stranda, Østre Søndmør, 10. juni 1826, til Herøy, Søndre Søndmør, som svigerfarens efterfølger 24. juni 1828, provst sammesteds 18. okt. s. a., sogneprest til Korskirken i Bergen 14. juli 1843. Han blev valgt til 1ste stortings-suppleant for Romsdals amt 1836, til 3die suppleant 1839 og til 4de repræsentant 1842; han var medlem av lagtinget og av toldkomitéen. — T. blev gift 2den gang 3. juni 1830 med *Sara Margrethe Daae*, født 6. apr. 1806, død 10. mai 1841, datter av sogneprest til Veøy *Johan Christopher Haar D.* (født 2. aug. 1759, død 10. okt. 1827) og hustru *Susanne f. Grythen* (født 31. dec. 1760, død 16. nov. 1828). — Gift 3die gang 13. okt. 1843 med *Anne Magdalene Krag* (forfatterinden Magdalene Thoresen), født 3. juni 1819, død 28. mars 1903, datter av skipper *Thomas Nielsen K.* (død 1846) og hustru *Anne Kirstine f. Pedersen*.
- III. 3. *Mette Henrikke¹ Münster*, født i Egersund 16. juli 1773, døpt sst. 19. juli s. a., opkaldt efter farmoren og mormoren, død paa Margaard, Vigerslev sogn, Fyen, 19. nov. 1855. Gift 1) i Aalborg 16. mai 1790 med *Caspar Schøller*, født i Odense 21. juni 1756, død i Kolding 29. mars 1808, søn av generalmajor *Christian S.* til Margaard (født 16. mai 1706, død 4. apr. 1778) og hustru *Ebba Ovidia f. Grüner* (født 2. mai 1720, død 12. nov. 1793); fændrik reformé i livgarden til fods 9. juli 1760, sekondløitnant 13. juli 1762, fra 28. dec. 1763 i dansk livreg., karakt. premierløitnant 10. okt. 1764, virkelig premierløitnant 22. aug. 1771, kammerjunker 21. okt. 1774, stabskaptein 22. jan. 1777, majors karakt. 11. dec. 1789, tertsmajor 11. okt. 1793, avsked paa vartpenge med oberst-
- ¹ Hun skrev sit navn Henriette, ialfald fra ca. 1800.

løitnants karakter 18. mars 1780, kommandør for 2. bataljon av østre jyske landevernsreg. 25. sept. 1801; oberst 9. mars 1804, 8. mars 1808 à la suite i arméen med sin gage som vartpenge, kommandant i Kolding. Separert 2. sept. 1801. — Gift 2) med sachsisk overbergraad dr. *Theodor Ludvig „Gustav“ Friese*, født 22. dec. 1770, død 1820 eller senere. — Mette Henrikke M. blev gift med dav. major Schøller før hun hadde fylt 17 aar, efter traditionen overtalt dertil av sin mor. Ægteskabet synes dog i de første aar at ha været lykkelig. I begyndelsen av 1800 blev S. som oberstløjtnant en tid sat paa vartpenge og flyttet da fra sin garnison i Aalborg til Tiendegaarden under grevskapet Lindenburg.

Fru Henriette Friese
f. Münster
(etter pastel paa Margaard).

Her gjorde ægteparret bekjendtskap med den nævnte dr. Friese, som av grev Schimmelmann til Lindenburg var indkaldt for at anlægge forskjellige fabrikker (porcelænsfabrik, kemiske fabrikker m. m.) paa herregaarden Gudumlund. Men da der foreløbig manglet bolig, blev han anbragt paa Tiendegaarden. Han skal ha været smuk, musikalsk og velbegavet, men ifølge samtidige vidnesbyrd noget av en charlatan. Anlæggene mislykkedes og F. fik sin avsked vaaren 1803. Imidlertid hadde der utviklet sig et kjærlighetsforhold mellem ham og fru Schøller, hvilket førte til separati-

onen av 1801. En vakker dag viser det sig at Friese allerede er gift, idet hans tyske hustru kommer paa besøk; hun reiste straks da hun blev bekjendt med forholdene. — Efter separati-
onens bestemmelser beholdt fru S. døtrene, medens sønnene blev hos sin far. De blev adopteret av hans ældre bror, general Gustav S. paa Margaard, og oberst S. var i sine sidste aar noksaa ensom. Der findes intet billede av ham, men han har været en høit dannet og intelligent mand, der skrev fransk og tysk som sit morsmaal. Han har optraadt i litteraturen bl. a. med et „Forsøg til en Taktik for Infanteriet“ (Kbh. 1805). Han var som sin hustru meget musikalsk. — En vakker dag forsvandt fru S. fra Jylland

med sine tre døtre, antagelig vaaren 1803. Hun flakket nu om med Friese som hans hustru i Tyskland, Østerrike og Ungarn i mange aar. Sept. 1820 mistet hun en 13-aarig søn av andet ægteskap, kort efter den 20-aarige datter Mette Henriette. Der er fra denne tid bevaret breve til hende (dat. 4. dec. 1820) fra hendes bror, Sommerfeldt Münster, og to ældste døtre samt moren, som da alle opholdt sig i Hoherdamm. Brevene gir indtryk av at hendes utlændighet i det hele har været en ond tid. Broren skriver: „O Gud, naar vil Skiebnen engang ophøre at forfølge dig? Hvorledes dit Brev har smertet og dybt nedbøjet os alle, behøver jeg vel ikke at sige dig, du kiender vore Hierter og ømme deeltagelse for dig og dine. O lad Erfaringen dog engang have overbeviist dig om at der ingen Held er for dig at vente uden for dit Fødeland. Iil tilbage i vores Arme og lad intet afholde dig herfra, hvordan det end gaaer. See at slaee dig igiennem i Vinter som du kan og kom saa til Foraaret; jeg skal se at gjøre Anstalt til Reiseomkostningerne. Levnetsmidler har jeg nok av for eder alle og siden vil nok Gud hjælpe videre . . . Vi ville gjøre alt for at forsøde din Alderdom og læge dine Saar og i vores Lykke vil du finde din egen . . . Gud give dig Kraft og Mod til at finde dig i hans Villie, men avslaee ikke et Tilbud, som maaske kan bringe dig og dine igjen Roe og Lykke, og betænk dog dine Børns Vel, om du endogsaa vil opofre dig selv, og endnu engang lad dog Erfaringen nu have overbeviist dig om, at der er intet andet for dig at gjøre . . .“ Datteren Sophie skriver bl. a.: „Um Gottes Willen raste nicht länger in dem unglücklichen Lande mehr, sonst verlierst du alles, was dir und uns theuer ist, verlass es sobald wie möglich und eile in unsere Arme, alles, alles wollen wir denn thun dir zu trösten. O es ahndete mir das dir ein Unglück zustoszen würde, sobald ich hörte das du nach den unglücklichen Ungarn solltest, doch dein Wille war es nicht, das weiss ich . . .“ Den sidste ytring sigter vel til Friese, som forøvrig kun i forbigaaende berøres i Auguste's brev: „. . . Um Gottes Willen reise nicht nach das häsliche ungesunde Banath — du bist es dir und deinen Kindern schuldig, lasz lieber Vater wenn es sein musz allein dahin reisen, er ist doch schon das Klima da gewohnt . . .“ Like overfor moren er brevet som de foregaaende præget av den største varme og slutter: „Ach was soll ich dir auch mehr sagen, mein Herz ist so voll Angst um dich und die

Kinder — Gott der Almächtige tröste dich, das bittet Ewig dein Auguste“. Gamle fru Münster skriver: „Min dyrebare, uforglemmelige Jette. At din gamle Moders Hiertte bløder ved Efterretningen om alle dine Lidelser, dine Børns Tab m. m. det kand du som selv er saa øm en Moder ledt indsee uden Forsikring, vi kand ikke stride med Skiebnen, find dig i Guds Vilie, gode Jette, og skaan dit Hiertte for dem som lever, det er Pligter du skylder dig selv og dine velsignede Barn. Gud prøver dig, vis dig værdig i at antage dem med Sielsfasthed, der kand endnu vere mange glade Dage bered for dig i Guds den almægtiges Raad, der aldrig sender os mere Modgang end vi kand taale at bære. Tænk dig hvor lykkelig de Henfarne er nu. Lønne for al Jettes Omhu og Kierlighed for sin Moder høster hun nu. Denne Tids Pinagtighed er ikke den Herlighed værd som skal aabenbares i os. Og nu min Jette haaber jeg du er nær ved Maalet at se en Ende paa dine Lidelser, naar du følger din Broders, dine Børns Raad till din gamle Moders [sic], der sucker efter dig for at lucke hendes Øine. Lad intet i Verden kunde overtale dig til at reyse længere. Kom i vore Arme til Foraaret, vi vil alle forsøde dine mangeaarige Kuffers Aar og din gode Broder vil du naak finde Udveye for at fyldestgiøre alle vores Ønsker [sic]. Kom, o kom, Pligt og Fornuft kalder dig, og dit Hiertte vil blive glad og lettet ved at opfylde dem. Velsign dine Børn og den ædle [oberstløjtnant] Stiboldt, der saa venlig sørger for dig og dine. Lønne venter ham hisset. Evig din tro hengivne Moder, der med udstrakte Arme ventter efter dig“. — Fru F. fulgte indbydelseren og reiste med sine barn sommeren 1821¹ til Hoherdamm, hvor hun senere opholdt sig flere aar avbrudt av besøk paa Margaard, hvortil hun flyttet definitivt 1825. Sønnen som eiet godset lot sin mor bestyre meieriet for at hun ikke skulde føle sin avhengighet for stærkt; det viste sig dog litet rentabelt trods al god vilje. Hun var ikke praktisk anlagt, men altid flittig, nøisom og og taknemmelig. Hun var en smuk gammel dame, meget avholdt av høie og lave og behandledes med største ærbødighet av sine barn og barnebarn. Hun nød stor anseelse hos befolkningen som søkte hendes raad mot sygdomme og stolte mere paa hende end paa lægene. — Pastor Lund holdt en vakker mindetale ved hendes

¹ Paa Margaard er opbevaret et pas dat. 24. juni 1821 for fru Friese med 5 barn fra Buda i Ungarn til Hamburg.

jordfæstelse i Vigerslev 1855 over teksten „at hende er meget tilgivet thi hun har elsket meget“. Han taler om hendes forhold til barn og barnebarn, „dem hun alle omfattede med den inderligste Kjærlighed, og hvor stort end deres Tal var og hvor forskjellig deres Stilling og Livsanskuelse, enhver af dem havde dog deres fulde Plads i hendes rige Hjerter som var det hendes eneste! Ja sandelig! det er en skøn og opbyggelig Ihukommelse, et velsignet Billede at kalde frem for sin Sjæl: den alderstegne Bedstemoder med det skønne, ærværdige Aasyn, lysende af Kjærlighed i Børnenes og Bornebørnenes Kreds . . . Det var dog ikke denne Moderkjærlighedens naturlige Følelse jeg havde for Øie, da jeg . . . nævnede Frelserens Ord: Denne har elsket meget! Men hvad der ved dette Ord skal vidnes ved denne Baare er, at den henvovede havde en Moders Hjerter og varme Følelse for enhver menneskelig Lidelse og Sorg, at hun havde et Hjerter, saa rigt, saa varmt — og endnu i den høie Alderdom saa ungdomsfriskt og letbevægeligt, at hun ikke kunde høre om nogen fremmed Lidelse uden at Smerten tydedes i hendes Blik, og at indtil det sidste hendes bedste Glæde var at yde Trøst og Lindring til den fattige, den syge og den lidende. Se derfor nævnedes i en vid Kreds „Den gamle Frues“ Navn med Ærefrygt, med Taknemmelighed og Velsignelse. Saa mange som vare lidende og fattige, de søgte til hende. De ventede ikke hos hende at finde Guld eller Sølv, thi derpaa var hun ikke rig, men hvad de søgte, det fandt de: Et kjærligt Hjerter, som kunde føle med dem i deres Lidelser, et kjærligt Raad, som de modtog med Tak, fulgte med Tro og til Velsignelse. Derfor er hendes Minde i taknemmelig Ihukommelse ei blot blandt hendes Nærmeste, men i en vid Kreds gaar Sørgedbudskabet ud blandt de ringe i Folket paa denne Egn og vidner om hvad de i hende have mistet. Og derfor lyse vi Fred over hendes Støv i Jesu Navn, thi det var i Troen paa ham, at hun var bleven rig paa den Kjærlighed, i hvilken der er et evigt Liv!“

Barn av 1ste egteskap:

- IV. 1. *Christian Schøller*, født i Aalborg 10. aug. 1791. død 30. dec. 1858 i Odense i sin halvsøster fru Heibergs hus. Adopteret av sin onkel, generalmajor *Gustav Grüner Schøller* til Margaard. Kadet 1803, sekondløytnant 22. dec. 1808; premierløytnant 2. juli 1812, kammerjunker 24. mai 1814, ritmester

29. okt. 1814, majors anciennetet 20. sept. 1831, major og eskadronschef 3. apr. 1839, avsked som oberstløjtnant 1. juli 1842, stænderdeputeret 1842 og 1846, kammerherre 25. juni 1846, ridder av Dannebrog 28. juli 1840, St. Helena-medaljen 1858. Hans onkel døde 1810 uten at efterlate sig barn og enken blev da sittende med godset med Chr. S. som bestyrer. Ved hendes død 1821 blev han eier. Han gav sin mor og alle hendes barn et godt hjem paa Margaard, lot sine halv-søskende opdra, gav dem utstyr og holdt deres bryllup. Var uten tvil en sjelden elskværdig og tiltalende karakter.

Gift i Altona 4. juli 1832 med *Emma Juliane Reimers*, født i Altona 24. jan. 1812, død paa Margaard 18. mars 1889, datter av skibsmægler *Hans R.* i Altona og hustru *Anna Margrete f. Busch* fra Lübeck. (3 sønner, 2 døtre.)

- IV. 2. *Thomas Georg Schøller*, født i Aalborg 24. nov. 1793, død i Kiel 17. juni 1863, begr. paa Garnisonskirkegaarden i Kbh., adopteret av onkelen paa Margaard. Sekondløjtnant 19. dec. 1809, premierløjtnant 19. okt. 1813, kaptein 27. okt. 1827, major 3. febr. 1841, oberstløjtnant 4. mai 1844, generalmajor 5. mars 1850, generalløjtnant og kommanderende general i Holsten og Lauenburg 10. dec. 1856. Kammerherre 28. juni 1845, storkors av Dannebrog 17. apr. 1857, storkors av Sværdordenen 1848, storkors av den Oldenborgske hus- og fortjenesteorden 1853 osv.

Gift i Fredericia 15. dec. 1820 med *Magdalena Dorothea Staal*, født i Fredericia 26. sept. 1798, død i Taarbæk 17. juli 1882; datter av justisraad, toldkasserer *Niels S.* og hustru *Anne Marie f. Bruun*. (5 sønner, 2 døtre.)

- IV. 3. *Ebba Ovidia Charlotte „Sophia“ Schøller*, født i Aalborg 5. jan. 1796, død i Fredericia 10. juli 1881, gift med sin morbror Chr. S. N. Münster (s. d.).

- IV. 4. *Dorothea Marie „Auguste“ Schøller*, født i Aalborg 17. juli 1798, død paa Margaard 25. nov. 1876. Hun sees at ha opholdt sig i Mähren omkr. 1812—15 med søsteren Sophia, hvem hun antagelig har fulgt hjem sidstnevnte aar til hendes bryllup. Opholdt sig 1820 paa Hoherdamm, men flyttet samme høst til Margaard efter tantens ønske og levet der til sin død. Ugift.

- IV. 5. *Mette Henriette Vilhelmine Schøller*, født i Aalborg 10. aug. 1800, død i Ungarn 1. okt. 1820.
- IV. 6. *Georg „Vilhelm“ Frederik Schøller*, født paa Tiendegaarden 13. nov. 1801, døpt i Gudum kirke 20. dec. s. a., død 13. nov. 1802.

Barn av 2det egteskap:

- IV. 7. *Frederikke Johanne Luise „Charlotte“ Emilie Friese*, født i Erfurt, Sachsen, 9. jan. 1804, død i Odense 21. sept. 1866, begr. i Søndersø. Gift i Vigerslev kirke 5. aug. 1845 med *Gert Heiberg*, født 1. nov. 1796, død 29. dec 1850, søn av landmaalingsinspektør *Christen H.* (født 23. sept. 1754, død 11. juni 1816, begr. i Søndersø) og hustru *Mette Marie f. Lemvig* (født 16. sept. 1763, død 5. juni 1828); godsinspektør hos baron Blixen-Finecke paa Dallund i Søndersø prestegjeld, Fyen, 1832—43; kjøpte derefter gaarden Røilund ved Kolding i Jylland. Han hadde tidligere, fra apr. 1826, været gift med *Vibekke Marie Hess*, født 18. dec. 1798, død paa Dallund 17. nov. 1843. Fru Charlotte H. levet som enke i Odense. (Ingen barn.)
- IV. 8. *Elisabeth Wilhelmine Gertrude „Marie“ Friese*, født i Ilmenau i Sachsen-Weimar-Eisenach 11. jan. 1806, død paa Margaard 16. okt. 1886. Ugift.
- IV. 9. *Carl Frederik Christian David Vilhelm Friese*, født i Coburg i Sachsen-Coburg-Gotha 2. okt. 1807, død i Ungarn av tyfus 1. sept. 1820.
- IV. 10. *Carl Hugo Friese*, født i Blansko i Mähren 10. sept. 1809, død i Nyborg 30. sept. 1840; opdrat som gut til sin studentereksamen hos senere general Schøller i Fredericia; student fra Fredericia 1828, andenekamen 1829, kirurgisk eksamen 1836 (2. karakter med fortrin). Karakteriseret bataljonskirurg ved Fynske infanteriregiment i Fredericia 20. mai 1837, senere læge i Nyborg. Ugift.

- IV. 11. *Sophie Georgine Walburga Babette Juliane* („Julie“) *Friese*, født i Niemitzky i Mähren 17. sept. 1811, død i Kjøbenhavn 4. april 1897.

Gift i Vigerslev 24. sept. 1835 med kammerraad, toldforvalter *Jens Michael Beck*, født i Fredericia 19. apr. 1805, død 19. nov. 1859 paa Vordingborg galehospital, søn av toldkasserer *Frederik B.* i Fredericia (født 17. mars 1773, død 1882) og hustru *Christiane Frederikke Friis* (født 17. juni 1782, død 18**). (2 sønner, 6 døtre.)

- IV. 12. *Gustav Heinrich Friese*, født i Hatzdorff ved Wien 18. okt. 1819, død i Korsør 22. mars 1858; student fra Odense skole 1839, andeneksamen 1840, teologisk embedseksamen 1847 (haud), lærer ved borgerskolen i Korsør. Gift . . . med *Marie Fuglede*, datter av møller F. i Boeslunde. (3 barn.)

- III. 4. „*Jørgen*“ *Andreas Münster*, født i Egersund 30. dec. 1775, døpt sst. 9. jan. 1776, død i Lier 18. jan. 1835. Det første av navnene hadde han efter sin farfar, det andet vel efter oldefaren *Andreas Lachmann*. Mottok sin første undervisning paa Bornholm, men blev efter farens forflyttelse elev av den lærde skole i Aalborg. Dimitteret herfra blev han student 1792 (laud), tok andeneksamen 1793 (laud), blev alumnus ved kommunitetet 1. juli 1793, medicinsk licentiat 21. juli 1797 (laud). Nedsatte sig 1798 som praktiserende læge i Lyngby, nordenfor Kjøbenhavn, og fik 25. mars 1801 det der oprettede distriktsmedikat. Under 31. aug. 1809 blev han utnævnt til landfysikus i Buskerud amt med bopæl i Drammen og indehadde dette embede til sin død. Han var tillike byens sykehuslæge, oprindelig uten løn, fra 1825 mot 50 spd. aarlig. Som landfysikus hadde han en løn av 189, senere 240 spd. om aaret. Hans uvisse indtægter opgives i 1818 til 7 à 800 spd. om aaret. — Koleraepidemien i 1832—33, som tok sin begyndelse i Drammen 16. sept. 1832, skaffet dr. M. et betydelig arbeide som dog blev lettet ved at departementet sendte flere læger til assistance. I en artikel i Eyr (B. 8, 1833, s. 117—166) rede-

gjør M. for sygdommens forløp til og med jan. 1833 og for arbeidet med at bekjæmpe den. Han hævder herunder bl. a. at de av hensyn til koleraen oprettede sundhetskommisioner burde bli permanente. Drammen, som dengang hadde 8000 indb., slap forholdsvis let fra den første epidemi, idet kun 95 blev angrepet; derav døde dog 59. Staten paaskjønnet dr. M.'s arbeide til koleraens bekjæmpelse med et gratiale paa 400 spd. M. synes i det hele at ha været en særdeles dygtig læge. Hans kirurgiske færdighet fremgaar av handlinger i „Magazin for Naturvidenskabernes“.¹ — M. var virksom ved oprettelsen av Drammens lærde skole og førte ifølge regjeringens resolution av 20. dec. 1816 det specielle tilsyn med skolens undervisningsvæsen indtil mai 1817, da de fleste lærere, iberegnet bestyreren, ankom og overtok sine embeder.² Den nye skolebestyrer, overlærer H. C. Borch, røk

Landfysikus Münster.
Efter tegning av G. Lammers.

¹ Følgende dokument, undertegnet av J. Münster og dat. Drammen 10. apr. 1815, har interesse som bidrag til huslægeinstitutionens historie:

„Adskillige af mine Venner, i hvis Huse jeg har havt den Ære at være brugt som Læge, ere med mig blevne enige om for Eftertiden at indgaae en vis aarlig Accord i Penge, for aarlig Tilsyn med de Syge, der kunne forefalde; jeg giver mig derfor den Frihed at foreslaae, at enhver herpaa ville tegne, hvad vi blive overeens om enten i C St. eller Sølvdalere, da Erfarenhed har viist, at anden Pengesort paa nogen lang Tid ej kan være af den Sikkerhed, som maatte synes nødvendig; og tillige hvor stort Antal Personer, Familien med Tjenestefolk bestaaer af; da jeg for denne aarlige Betaling paatager mig at besørge alle de Sygdoms-Tilfælde, der maatte forefalde, betydelige Accouchements eller chirurgiske Operationer alene undtagne, for hvilke en aparte Godtgjørelse kunde synes billig, ligesom det og er mine Venner bekjendt, at jeg har afstaaet den Fordeel, der falder ved Vaccinationen til Hr. Statskirurg Lundt, som jeg ønsker han, som dertil høylig trængende, maatte beholde.“

Skrivelsen er paategnet av 28 drammensborgere, hvorav hver enkelt efter husstandens størrelse betaler fra 4 til 15 C aarlig. Den høiest betalende er Nils Omsted med en husstand paa 25 personer og Kirstine Hofgaard. Listen er utfyldt 1815 og 1816 og viser et samlet beløp av 295 £ .

² Norske universitets- og skoleannaler. B. 2, s. 54 flg.

straks uklar med dr. M., som allerede hadde sat skolen i gang, og besværer sig sterkt over ham i et brev av 3. dec. 1817 til justitiarius J. C. Berg (Hist. tidsskr. II. s. 363 365). Mot en anden av skolens lærere, adjunkt Boye, som var slem til at skrive injurierende artikler i byens avis, førte dr. M. paa samme tid proces. Ikke i nogen av disse tilfælder synes der at være grund til at lægge dr. M. synderlig til last. Borch var ikke uten store skrøpeligheter som skolebestyrer, holdt f. eks. en meget slet dis-

Münster-Høvik, hovedbygningen set fra nord 1920.

ciplin, virket personlig uordentlig og dannet i disse henseender en meget sterk kontrast til Münster, som desuten følte et sterkt ansvar for skolen og nødig gav tøilene fra sig. Om Boyes vanskelige karakter fortæller Borch i det nævnte brev.

Fra 24. apr. 1813 forpagtede Münster av Christian Cappelen hans andel i Høvik og en „lække“ i byen. Fra denne tid bor familien Münster paa Høvik om sommeren og i Drammen om vinteren. Münster begyndte med en gang at drive havebruk paa den eiendom han hadde forpagtet, særlig interesserte han sig for frugtdyrkning. I aaret 1817 begyndte han at drive planteskole og ansatte fra den tid gartner som leder av sin planteskole. Han holdt ogsaa en „husmand“ til hjælp for gartneren. Den 15. mai 1819 kjøpte Münster ovennævnte andel i Høvik (gaardsnr. 80

[nyt nr. 17] i Lier av skyld $4\frac{5}{8}$ lsp. tunge) for en kjøpesum av 1500 spd. I 1821 kjøpte han videre en strandløkke som lagdes til eiendommen. Planteskolen blev betragtelig utvidet fra 1820. Feltet maalte da 132 alen i længde, 75 i bredde (tils. 3900 m.²) og var inddelt i 6 kvarterer, opkaldt efter amtets 6 bygdelag: Lier, Røken, Hurum, Eker, Modum, Sigdal. Her var 1820 utplantet 12017 trær, hvorav 3000 var kjøpt efter avd. provst Teilmann, et lignende tal fra Hans Omsted paa Modum, 1000 pæretrær fra Skotland. Resten var opelsket av frø paa stedet. Ved Münsters død blev Høvik med planteskolen, som da omfattet 5550 m.² ved auktion solgt til gartner Andreas Nyquist for 1220 spd.

„Man kan trygt si at Münsters planteskole paa Høvik har havt en grundlæggende betydning for frugtdyrkingen i Drammenstrakten, særlig for Liers vedk. Man finder endnu i Lier hyppig plantninger som skriver sig fra den tid Münster drev sin planteskole, og man tar vel ikke meget feil om man antar at træerne til disse frugthaver oftest er kommet fra Münster. Sortene er — hvor ompodning ikke har fundet sted — ogsaa de som Münster førte. At Münsters frugttrær hadde godt ry for at være gode og sunde og at bære fin frugt kan man endnu idag høre gamle Liunger stadfæste.“ (O. M. Skard.¹)

Under 4. juli 1817 blev M. utnævnt til ridder av Vasaordenen.

Gift i Kjøbenhavn 24. juni 1800 med *Henriette „Louise“ Christiane Colding*, født i Kjøbenhavn 31. jan. 1780, døpt 3. febr. s. a. i St. Petri tyske kirke, død i Bergen (av bronchit), 23. dec. 1847, datter av kgl. danser *Christian Andreas C.* (død 3. apr. 1798, 39 aar gl.) og hustru *Anne Sophie f. Jacobsen*² (død 23.

¹ O. M. Skard: Frugttræ-skolen paa Høvig i Lier 1817—35 (Norsk havetidende, 1921, s. 241—252).

² Datter av kgl. kammermusikus *Hans Henrich Jacobsen* og *Sophia Catharina Kniger*. Hun debuterte ved det Kgl. teater 2. okt. 1775 som kammerpike i *Tartuffe*, „men hendes djærve personlighed var saa ganske imod dette fag at hun faldt igjennem, endskjønt hendes spil røbede et umiskjendeligt talent. I et par comiske gamle koner vandt hun almindelig bifald, og directionen glædede sig allerede til at have fundet en udmærket skuespillerinde til disse vigtige roller; men da Christian VII en aften var i theatret og første gang skulde see hende, raabte han strax ved hendes indtrædelse, at han ikke for hendes store næse kunde komme til at see de andre, og denne paastand, som ingen kunde snakke ham fra, bevirkede, at man ikke mere turde lade hende komme

mars 1821) som efter mandens død blev gift med toldkasserer *Ole Christian Møller* i Kjøge (død 9. mai 1846, 67 aar gl.).

En av dr. Münsters barnebarn, frk. Constance Hammer, nedtegnet for en del aar siden sine erindinger om bedsteforældrene: „Den første Bolig Bedsteforældrene havde i Drammen var Raadhuset, hvor Bedstefader blev anvist Bolig, da intet Hus var at faa leiet paa den Tid. Senere [1819] bygget Bedstefader et Hus paa Bragernæs. Dette var af en noget eiendommelig Art: da Tomten var meget smal, blev Huset opført i tre Afdelinger, hvoraf kun det forreste Hus havde Facade mod Gaden; saa en liden Have, et Hus igjen og en Have eller Gaardplads og atter et Hus. Husene havde 3 Etager, men vare smale. Det forreste Hus har jeg engang flygtig seet før den store Ildebrand. Jeg har af min Pleiemoder hørt fortælle at Kjøkkenet var i Kjælderetagen og saa i næste var der en liden Sal med hvidskuret Gulv og med Møbler, hvis Træk var af gul Damask, af Uld tænker jeg. M. H. t. Spisestuen tør jeg ikke bestemt sige om den laa ved Siden af, men i den var der en vældig Vedkasse som var indrettet til at staa ved Siden af Muren. Den var i mit Eie til den ved en Ildebrand paa et Loft i Kristiania blev saa ramponeret, at den desværre ikke var at gemme paa. Laaget gik lidt frem, og den var hvidmalet som Marmor. Ved den spiste alle Børnene sin Grød og Melk hver Morgen og Aften lige til de blev komfirmeret. Først da kom de til det store Bord. De var meget henrykte, naar de engang imellem kunde faa tiggert sig til et halvt Smørrebrød fra en af dem ved det store Bord.

Bedstefader var en streng alvorlig Mand, som flittig holdt

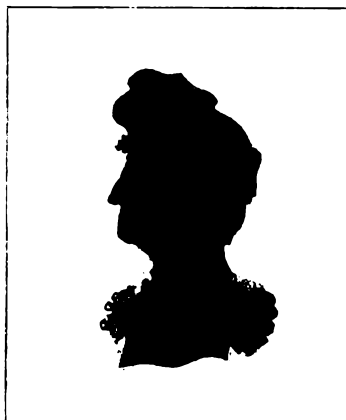
paa scenen“. Hun beholdt dog sin løn under paaskud av at skulle være sangerinde, og da hun i begyndelsen av 1779 blev Mad. Colding, ansattes hun til at forestaa den kvindelige garderobe, men selv da var hun ikke sikret mot majestættens uvilje, thi da han engang fra sin loge skimtet hende inde i en kulisser, ropte han høit: „Madame der, kommer hun igjen med sin store næse! Tag den væk, jeg kan ikke se for den!“ Hendes mand var engageret til scenen som gut 2. juni 1767. I en av direktøren for 1786 indgit konduiteliste nævnes han som „en net dandser, som i mange tilfæide vel tjener theatret i betydelige rollers udførelse og er af meget god conduite“. Overskou karakteriserer ham som „en smuk, slank mand, belevn i sit væsen og i megen yndest hos damerne. Han blev altid udmærket fra garderobens side ved at der anbragtes een galon, tresse eller baandræmme meere paa hans dragt end paa de andres, hvorfor det et par gange kom til klammerie og klage“.

sine Børn til Kirken og Skolen. Han var meget musikalsk, sang fra Bladet og spille smukt Violin. Han informerte selv sine Døtre, Ida og Constance i Pianospil og det var om Aftenene, naar han kom hjem fra Praksis. Naar da Bedstefader imellem blev søvniq kunde Døtrene prøve at sluske med Musiken, men straks de tog den mindste Tone galt raabte han: „Tag det om igjen“, saa det gik ikke. Caroline syntes det gik for strengt for sig, saa hun først senere tog Information hos en Fru Flora Smidt. Dr. M. var ogsaa meget sprogkyndig, talte godt fransk, var i mange Retninger lidt forud for sin Tid. Der var en Franskklub — en Del Drammensfamilier kom sammen — som Folk ellers saa paa med lidt skjæve Øine.

Bedstemoder var meget smuk, men der fik ingen Lov til at male hende; hun var ogsaa meget begavet og talte godt tysk og fransk. Da Carl Johan var paa Gjennemreise i Drammen fik hun Plads ved hans Side, da hun talte saa godt fransk. Bedstemoder var ogsaa meget flink og flittig med alt Haandarbeide. Hun sad oppe til langt paa Nat og syede Tøi til alle sine Børn; hun syede sogar Konfirmationsklæder til sine ældste Gutter som Skrædderen erklærede for overmaade godt Arbeide. Modejournaler havde man ikke paa den Tid i Drammen, saa Barnetøiet gik paa Laan til Efterligning.

Skomageren kom en Gang om Maaneden og til den Tid maatte alle Børnene bringe sit Skotøi, som manglede noget, ind paa Kontoret til Bedstefader, som havde Oplag af Læder, og hvor der blev paaseet, at alt blev istandsat, og hvor det blev tilskaaret, og ve den, som da havde glemt at komme med sit.

Ved Enden af Haven laa et lidet Hus, som blev udleiet til en gammel Skomager, som hed Solberg. Det var Guttens store Fornøielse at besøge den gamle; han havde et Væguhr, som de morede sig med at tage fra hinanden, smøre og sætte sammen igjen. Ret som det var, sagde de: „Klokken din er i Ustand,

Anne Sophie Colding
f. Jacobsen.

nu maa vi nok se at faa den istand igjen“, og det fik de nok ogsaa. Især den yngste, Emil, var flink dertil. Under en Ildebrand i Drammen var Ida og Emil blevne borte, man fandt dem igjen hos gamle Solberg.

Caroline som den yngste af Søstrene blev naturligvis ærtet adskillig av Brødrene, og naar hun raabte dem ind til Bedstemoder: „Smaagutter, Frantz, Fredrik, Emil, ind til Moder“, saa blev hun gjerne kaldt for Svarta, Kari, Raadhusungen osv. Engang havde de faaet hende anbragt i et Bagertraug og trak hende omkring i Gaarden, men pludselig aabnede de Porten og rendte nedover Gaden med hende, og da hun var en stor Pige, var hun ikke videre glad derover.

Alle som gav Concert i Drammen bleve gjerne budne til Bedstefader og da var der fuld Orkestermusik til stor Fryd for Husets Folk. Saa gaves der ogsaa Privatkomedie dengang og deri vilde de gjerne have Bedstemoder med; hun spille saa godt, men vilde saa nødig til, saa hun som oftest gjemte sig bort naar de kom og bad hende derom. En sagde til hende: „De har nok Lov til at spille Komædie, men ikke til at gjøre Folk gale“. Biskop von der Lippe sagde om Bedstemoder: „Man hører ofte tale om yndige unge Piger, men her kan man sige en yndig gammel Kone“. Døtrene fik ikke Lov til at være med at spille Komædie mere end en Gang i et Syngestykke, som hed „Nonnerne“.

Paa Bedstefaders Landsted Høvik var der en liden beskeden Hovedbygning. Hovedvegten blev lagt paa Havens Arbeide og Bedstefader holdt Husmand og Gartner. Planteskole fandtes dengang ikke i Norge, men Bedstefader anlagde da en saadan og der var nok 20000 Trær. Da Kommunikationerne paa den Tid vare meget besværlige i Norge blev der sat megen Pris herpaa og Carl Johan belønnede Bedstefader med at give ham 100 Spd. af sin private Kasse. Det var aarligt Bidrag [fra 1820] og Bedstemoder fik beholde det saalænge hun levede ogsaa under Oscar I.

Jeg vil ogsaa tilføie at Bedstefader tog sig meget af de fattige og ofte gjorde Udveie til at skaffe dem det nødvendige, da der i hans Praksis ofte forekom saadanne Tilfælder.

Münster havde 9 Børn i det Hele, men tog til sig som Pleiedatter en fireaarig Pige, Charlotte Hanstein, Datter af en tysk Doktor H., som var sygelig og meget bekymret for sin store Barneflokk. Alle 9 Børn vare forskjellige af Udseende, enkelte

ravnsorte og andre ganske lyse. Engang Grev Mørner reiste forbi i Drammen, stod tilfældigvis nogen af dem i Vinduet. Han gik da ind og bad om Lov til at se dem alle. De bleve stillede op i Række, og han mente, det var sjelden at se en vakrere Sødskendeflok.

Dr. M. var meget nøie med Manerer hos sine Børn, at de hilste og gik pent osv., ligeledes med, at de nyttede hvert Øieblik. Børnene fik aldrig Lov til at sidde uden Arbeide en eneste liden Stund.“

Der er i familien opbevaret en liten relikvie efter doktor Münster, hans første brev til sin senere hustru. Det er betegnende for tiden skrevet paa papir, særlig beregnet paa elskende, omgitt av passende symboler og en indskrift i blindtryk. Indskriften lyder: *Aussi nud que la verité, sans armes comme l'innocence. sans ailes comme la constance, tel fut l'amour au siècle d'or; on ne le trouve plus, mais on le cherche encore n'offrant qu'un coeur à la beauté.* — Brevet er dateret Lyngby 10. mars 1800 og lyder:

Og fandt du, Hvo som søgte fandt
 En øm og blid og troe Veninde
 O! saa skal selv den Dag, som svandt
 i Sorger, lykkelig dig finde . . . Zetlitz.

Ja jeg har fundet den blide, den ømme, den troe Veninde, som endog i Sorger vil gjøre mig lykkelig. Længe har jeg hemmelig ønsket Hende til min troe Ledsagerinde giennem Livet. O! Gud jeg turde neppe være dette Ønske bekiendt. Et andet Baand hindrede mig fra alt for længe siden at aabne mit Hiertes inderligste Følelse. Og dog har Skiebnen maget det saa, at Skyldfrie, bliver dog Louise min for bestandig min. Hvor sød er denne Tanke, hvor behageligt for det elskende Hierte længe at dvæle ved den.

Maae jeg ej inderlig takke Forsynet, som maaskee just saalænge bandt min Haand, indtil jeg lærte den Pige at kiende, som, jeg føler det saa dybt, som eene kan gjøre mig saa lykkelig

Havde jeg hidindtil været frie, førend jeg saae Dem, hvor let kunde da ej Sandseligheden have forført mig til at troe jeg havde fundet Egenskaber hos en Pige, som efter det første Øiebliks Ruus maaskee alle forsvandt. Hvor ulykkelig var da ej min Skiebne blevet, især om jeg saae tillige for sildig havde kiendt

Lyngby d. 10^{de}

Marts. 1800.

Du fandt det, som som sigte fandt.
 Du var og blev og som Hustru
 Du som efter det som Dag, som fandt
 i Borgens Lykkelig sig fide.... Gidlig

Ja jeg for fandt det som blev det som som som
 du som mig: Borgers vil give mig lykkelig
 kong, som jeg som det som det som det som
 Ludvig som det som det som det som det som
 med det som det som det som det som det som
 mig som det som det som det som det som det som
 indlydte det som. Du dog som det som det som
 som, at det som det som det som det som det som
 mig som det som det som det som det som det som
 for det som det som det som det som det som

Men jeg er indlydte det som det som det som
 det som det som det som det som det som det som
 som det som det som det som det som det som det som
 som det som det som det som det som det som det som
 som det som det som det som det som det som det som

fandt jeg det som det som det som det som det som
 det som det som det som det som det som det som
 som det som det som det som det som det som det som
 som det som det som det som det som det som det som
 som det som det som det som det som det som det som
 som det som det som det som det som det som det som
 som det som det som det som det som det som det som
 som det som det som det som det som det som det som
 som det som det som det som det som det som det som
 som det som det som det som det som det som det som
 som det som det som det som det som det som det som

Brev fra Jørgen Münster til hans forlovede.

Louise. Men nej! bort med denne sørgelige Forestilling, en glad Fremtid aabner sig for mig. Den inderligste Kierlighed forbunden med Agtelse og Venskab forsikrer mig om mine tilkommende Dages Lyksalighed. Hvor sødt for mig nu at kunde sige Dem dette. Ja jeg føler inderlig Deres Værd, De er i Stand til at kunde opfylde det Ideal jeg har gjort mig om Ægteskabet og den huuslige Lyksalighed. Den fuldkomneste Overeensstemmelse i Tænke og Handlemaade kan ej meer være end mellem os.

Hvor jeg ofte drømmer mig ind i Fremtiden, snart ved Deres Arm i Marken, snart ved Deres Side om Aftenen, med en god Bog i Haanden, snart see Dem i Deres Huuslige Sysler, tør jeg sige meer? Jeg drømmer meget meer, Louise! Dog nok vi to vil dog ei skye Selskab, uden at søge dette, og naar vi seer vort Hiem dog immer finde det bedre der; men Savnet deraf forstør- rer baade den, saavel som enhver anden Fornøjelse, erindre det vel, Louise, det er Hoved-Reglen og Kilden til al Lyksalighed.

Jeg fandt et Sted i Marmontel i Dag hvor han skildrer den gode Havn saa passende paa min tilkommende Mage. Ce n'est pas au milieu du monde q'une honnête femme trouve le bonheur c'est dans l'intérieur de son ménage, dans l'amour de ses devoirs, dans les soins de ses enfans, et dans le commerce intime d'une société composéé de gens de bien. Er det sandt, er det træffende, saa opfyld dette Skilderie. Og nu modtag da her skriftlig de Følelser som et fuldt Hierte ej mundtlig saa vel kan udtrykke. Bli ved at elske en Mand, som finder sin største sin eeneste Lyksalighed i at turde kalde sig Deres

J. Münster.

Doktor Münster hadde som den bestemte og virkelystne mand han var, adskillige rivninger i sit forhold utadtil; han synes dog i hjemmet at ha fundet det han i forlovelsestiden drømte om. — Sommeren 1833 hadde han det uheld ved et fald at vri sin arm av led ved skulderbladet. Noget efter fik han en stor byld mellem skulderbladene, hvorav han dog kom sig saavidt at han begyndte at besørge sin praksis, men fik nu rosen og derpaa følgende lamhet i benene, laa en tid paa Rikshospitalet i sommeren 1834. Da han var kommet tilbake derfra maatte han atter til sengs og døde av koldbrand efter en perityflit. Han døde paa Høvik og ligger begravet ved Frogner kirke i Lier.

Foruden den nævnte artikel i Eyr „Om Cholera i og ved Drammen“ har M. skrevet to avhandlinger i Magazin for Naturvidenskaberne, IV, s. 208—215: Herniotomie med paafølgende Ruptura intestini helbredet, og V s. 329—335: Embryotomia uden Perforation. Desuten har han i Budstikken IV (1823) s. 7—12 (jfr. s. 279—280) leveret en beskrivelse av sin planteskole. Til bruk for planteskolens kunder skrev han: „Kort Underretning om den bedste Maade at plante Træer paa“. Chra. [1820]. (4)s. 4°.

Trykte biografier av doktor Münster er git i Eyr X (1835) s. 166 [av F. Holst], Halvorsens Forfatter-lexikon, Kiær & Kobros Norges læger, Tord Pedersen's Drammens historie samt i ovennævnte artikel av O. M. Skard i Norsk havetidende.

Fru Münster levet som enke fra høsten 1835 paa gaarden Linnes ved Drammen, flyttet 1836 til Larvik, 1839 til Fredriksvern, 1841 til Bergen, hvor hun bodde sine sidste leveaar. Pleiedatteren, Charlotte Hanstein, fulgte hende hele tiden. — Som en pendant til mandens forlovelsesbrev hitsættes det eneste brev som er opbevaret fra hans hustru. Det er skrevet i Fredriksværn 18. febr. 1839, i hendes livs aften:

Mine Elskede Børn!

Da det er Guds Villie at vi skal tænke paa et Liv efter dette, og jeg ofte er meget svagelig saa jeg ikke kan vide naar det er Guds Villie at kalde mig herfra, er det jeg vilde bede Eder alle at tænke paa lille Charlotte som jeg vilde nødig skulle tilbage til sin Moder der desuden har nok foruden hende; men jeg vilde bede enten Ida eller Caroline at tage hende til sig og være Moder for hende. Den ubetydelighed jeg efterlader mig, vilde ikke blive meget at dele mellem 9 Børn og da I jo alle er i Vej saa vilde det glæde mig om hun kunde faae det, om det kunde lade sig gjøre; men det er ikke noget jeg paalægger Eder, men en Begjæring til hver især. Hun er et godt Barn og gjør mig daglig megen Glæde, opdrag hende til Gudsfrygt, det er mit inderligste Ønske. Forresten veed jeg intet som jeg kunde ønske undtagen at jeg ikke maae komme til Jorden før 8 Dage eller længere efter min Død. Nu vil jeg tilsidst ønske Eder alle Guds bedste Velsignelse, og at jeg endnu maa leve længe med Eder alle for at berede mig til Evigheden. I Jesu Navn Louise Münster.

9 barn:

- IV. 1. *Thomas Georg Münster*, opkaldt efter sin farfar, født i Lyngby 23. dec. 1801, død paa Fredrikshald 5. nov. 1879, begr. sst. Student fra Kristiania katedralskole 1820, kand. filos. juni 1824, kand. teol 13. dec. 1825 (laud) med efterfølgende praktisk prøve 22. jan. 1826 (haud). Sogneprest til Vang i Valdres 10. juni 1826, til Fredriksvern 29. nov. 1830, provst i Larviks provsti 29. okt. 1845, sogneprest til Larvik 16. dec. 1846. Avsked i naade som provst 1873 og som

Provstinde Münster
f. Fleischer.

Provst T. G. Münster.

sogneprest under 28. febr. 1874. Hadde i de senere aar personelkapellan (1868—74: Thomas Fasting Hysing).

Gift 2. sept. 1826 paa gaarden Bjørnstad i Id ved Fredrikshald med *Alette („Letta“) Fleischer*, født i Brøndby-Vester i Sjælland 1. juni 1804, død paa Horten 14. sept. 1885, begravet paa Fredrikshald, datter av statsraad, generalløitnant *Palle Rømer Fleischer* (født paa Moss 25. okt. 1781, død i Larvik 4. april 1851) og hustru *Maria f. Kirkgaard* (født paa Kongsberg 16. febr. 1776, død i Kristiania 14. juni 1847).

En engelsk reisende, Charles Boileau Elliott, har skildret et besøk hos M. i Vang („Letters from the North of Europe“. London 1832. S. 180 flg.): „Intet hotel fandtes, men da landets skik tillot en slik frihet, skrev jeg nogen latinske linjer til den lutherske prest, fortalte at det var min hensigt at tilbringe søndagen i Vang og ba om tillatelse til at beslag-

lægge et værelse i hans hus. Hans navn er Münster. Han taler fransk og staar over det sedvanlige maal for prestelig intelligens i Norge. Den følgende dag, søndag den 8de [august 1830] maatte han besøke en av sine fjernere annekser. Av saadanne har han to i tillæg til hovedsognet. Jeg blev alene tilbake med hans hustru og hendes søster. Frokost blev sendt ind paa mit værelse kl. 8 [o: kaffe paa sengen]. Kl. 10 blev jeg indbudt til en ensom *dejeuné à la fourchette*, og kl. 3 em. til at delta i familiens middag. Maaltidet bestod av fisk og jordbær med fløte; den sidste er likesom melken meget delikat. Saasom damene kun talte norsk, var samtalen mellem os meget sparsom. Det nødvendige blev besørget med faa ord, idet vi utfyldte det manglende ved tegn. Vore miner fortalte uutsigelige ting! — Presten vendte tilbake om aftenen og vi hadde en interessant samtale om arten av det legeme hvormed Vor Frelser stod op fra de døde. Han hævdede at det var forandret, at det var et aandeliggjort legeme. Jeg spurgte ham om ordets betydning og hans støtte i skriften. Han svarte at før opstandelsen var Frelserens legeme ute av stand til at synde, ikke paa grund av sin egen fuldkommenhet, men paa grund av sin forbindelse med Gud; efter opstandelsen var legemet i sig selv aandeliggjort og ute av stand til at synde ut fra sit eget væsen. Som svar paa den senere del av mit spørsmål, bemerket han at spørsmålet er ladt uavgjort i Bibelen og vi har derfor frihet til at danne vor egen mening. I virkeligheten har den Lutherske kirke utfylt hullene i Guds ord! Jeg vil ikke gaa ind paa enkelthetene i vor diskussion. Argumentene for og mot hans standpunkt vil sandsynligvis gjøre et visst indtrykk paa Dem. Hans mening var væsentlig funderet paa „kirkens avgjørelse“. — Da vi skiltes om aftenen la jeg i hans haand en liten sum med en skrivelse som ba ham motta den enten paa egne vegne eller til sine fattige som en erkjendtlighet for hans elskverdige gjestfrihet. Jeg var halvveis ræd han skulde bli stødt, for han staar over mængden av de norske prester. Og dog, gjestfrihet vist mot en ubuden gjest, forlanger en gjenydelse, og ved tre lignende anledninger er penge blit mottat. Om morgenen bragte tjenestegutten mig en skrivelse, hvorav følgende er en kopi: — „Monsieur, Je sais que vous ne connaissez point les mœurs des Norvégiens. Ils font l'hospitalité sans recompense. Permettez donc, que je vous remette votre argent, priant vous de

croire, qu'il m'a fait grand plaisir, de vous pouvoir rendre un petit service. Souvenez vous de moi, quand vous pensez à Norvége. T. G. Munster". Der er noget mandig og elskværdig i brevet, men m. h. t. det omtalte punkt, tør han ta feil av „les mœurs des Norvégiens“. Endskjønt andre kunde ha været like uegennyttige, hadde de hat raad til det.“ — Om aarsaken til at M. forlot Vang fortæller O. K. Ødegaard („Valdrespresta“, Kra. 1917, s. 75): „Mellem ham og folkene i Øie var der nogen ugreie om et eller andet saa de laaste igjen kirken for ham saa han ikke slap ind da han engang skulde dit og holde messe. Presten blev nok sint, men fruendnu sintere og saa skrev hun til en slegtning som hadde meget at si, at hendes mand straks maatte faa et andet kald. Han blev da 29. nov. 1830 sogneprest i Fredriksvern“. — Som sogneprest i Larvik bodde M. i den gamle herregaard, som ogsaa avgav lokale til latinskole, rektor-bolig, kommunelokale, teater og meget andet. Frk. Hammer skriver om ham: „Onkel Thomas staar altid for mig som en venlig, gjæstfri og elskværdig Mand, som modtog os paa en vindende Maade. Det første Besøg, vi gjorde der, tror jeg, var Julen 1852 efter min Pleiefaders Ansættelse som Rektor i Skien. Reisen gik da ad den gamle Landevei de svære og tunge Klokkervoldbakker; jeg erindrer at Føret var meget holket, og at Mama spændte Brodder paa og gik i Bakkerne. Det var inderlig koselig, da vi kom frem til de varme Stuer hvor Bøgeveden spragede lystig i Ovne og Thebordet stod dækket. Onkel Thomas var gift med Alette Fleischer, hende stod der megen Respekt af. Hun skulde i sin Ungdom have været smuk, og jeg erindrer at hun ogsaa som ældre havde en fin, klar Hud, vakre Øine og et pent stort Haar.“ Paa sine gamle dage led provst M. som søsteren, fru Heiberg, under en svækket hukommelse, der mere og mere gik over i sløvhed. — Han har offentliggjort en „Intimations-Tale ved Tjose Kirkes Indvielse den 8. Aug. 1850“. Trykt som Manuskript. Laurvig 1850. 8. 7 s. Desuten er hans „Prædiken 2den Søndag efter Hellig 3 Konger, Takkefest for Koleras Ophør, Laurvig 1854“ gjengit i For Fattig og Rig 1854 nr. 20.

2 døtre:

- V. 1. *Marie Louise Münster*, opkaldt efter begge bestemødrene, født paa Fredrikshald 10. apr. 1831, død paa Hørtten 17. febr. 1884. Gift i Larvik 21. okt. 1853 med *Boycke Johan Rulffs*

Koren, født i Bergen 18. aug. 1828, død i Kjøbenhavn 18. juni 1909, søn av skibsfører *Paul Skonevik Stub K.* (født 3. apr. 1794, død 7. mai 1842) og hustru *Henriette Christiane f. Rulffs* (født 30. dec. 1794, død 1872); sekondløytnant i marinen 21. okt. 1847, gjennomgik derefter den militære høiskole og tjenstgjorde i flere aar som assistent ved marinens land- og vandbygning; premierløytnant 10. mai 1858, kaptein 3. jan. 1870, kommandørkaptein 13. mars 1882. Den 25. okt. 1870 blev han utnævnt til chef for torpedoavdelingen og bestyrer av marinens torpedovæsen ved dettes

Admiral Koren.

Fru Marie Louise Koren
f. Münster.

første organisation. Den 3. mai 1884 blev han utnævnt til statsraad og chef for marinedepartementet i ministeriet Schweigaard idet han samtidig blev forfremmet til kommandør; efter ministerskiftet 26. juni s. a. gik han tilbake til sin stilling i marinen som kst. chef for torpedovæsenet. Chef for sjømilitære korps 1886, kontreadmiral 1891; tok avsked 1893 og flyttet til Kjøbenhavn, hvor han blev boende til sin død. — K. var medlem av en række kommissioner til behandling av militære spørsmål og har publiceret forskjellige indlæg ang. faglige emner. — K. blev 2. gang gift 26. apr. 1893 med enkefru *Helga Holmsen f. Young*, født i Kristiania 24. sept. 1844, død i Wiesbaden 6. juni 1894, enke efter byraachef *Nils Nilson*

Holmsen (født 5. juni 1836, død 26. okt. 1891), datter av grosserer i Kristiania *Nils Olafsen Young* og hustru *Charlotte Elisabeth f. Graah*.

Barn av 1ste ægteskap:

VI. 1. *Alette Henriette Koren*, født paa Horten 10. sept. 1857, død i Larvik 20. jan. 1862 av meslinger.

V. 2. *Grethe Constance Münster*, opkaldt efter en av farens og

Fru Constance Wiel
f. Münster.

Konsul A. M. Wiel.

en av morens søstre, født i Fredriksværn 17. febr. 1837, død paa Fredrikshald 19. mai 1879.

Gift i Larvik 5. juni 1855 med *Andreas Melchior Glückstad Wiel*, født paa Fredrikshald 13. juni 1826, død sst. 19. juli 1900, søn av grosserer *Mads Wiel* (født 18. mars 1791, død 25. nov. 1835) og hustru *Petronelle Maren Olava Glückstad* (født 1. apr. 1796, død 7. juni 1880). A. M. W. gjennomgik borgerskolen paa Fredrikshald og nedsatte sig efter et fleraarig utenlandsophold som sagbruks-eier og trælasthanter paa Fredrikshald. Han deltok her i stiftelsen av Saugbruksforeningen og var dens første disponent fra 1860—85. Var desuten betydelig skibsreder, skog-eier og deltager i en række industrielle bedrifter. Britisk vicekonsul 1863—78. Ordfører i Fredrikshald 1863 og 1877—78; representerte byen paa Stortinget 1859—60, 1865—66

og 1868—69. Var ridder av St. Olavsordenen fra 21. jan. 1879, kommandør av 2. kl. av Vasaordenen og ridder av Nordstjerneordenen. Han oprettet 5. juni 1896 et legat „A. M. Wiels og hustru Constance Wiels legat“, stort kr. 50 000, som bestyres av Fredrikshalds magistrat og formandskap og hvis renter tildeles værdige trængende. Fortrinsberettigede er slegtninger indtil 5. led regnet fra A. M. Wiels eller Constance Münsters forældre saafremt vedk. bor i Fredrikshald og indtil 4. led hvis de bor utenfor byen. — Musikglæden, som karakteriserer saa mange av den den Münster'ske slegt, fandt i det Wiel'ske hjem form av musikaftener, hvor der blev sunget oratorier. Ogsaa hos datteren, fru Nilsen har der i mange aar været korafteener, likesom fru Fougner er bedre amatør end vanlig i pianospil.

2 sønner, 4 dotre:

VI. 1. „Alette“ *Petronelle Wiel*, født paa Fredrikshald 15 mars 1856.

Gift sst. 9. nov. 1877 med „Otto“ *Andreas Anderssen*, født i Fredriksstad 28. dec. 1851, død i Kristiania 25. sept. 1922, søn av arsenalforvalter *Ernst Andersen* og hustru *Pauline Andersen*. Han blev student 1869, kand. mag. 1876, dr. philos. 1907. Efter nogen aars lærervirksomhet i Kristiania grundla A. en skole sst. med latin- og realgymnasium og bestyrte den indtil 1907, da han blev ansat som bestyrer av det nyoprettede pædagogiske seminar. 1908 blev denne stilling ordnet som et personlig professorat for A. og i 1919 blev seminariet knyttet til Universitetet efterat A. var utnævnt til professor i pædagogik. Han fratraadte i henhold til aldersgrænseloven 1922. A. har utfoldet et rikt og mangeartet forfatterskap, navnlig inden pædagogikens omraade, men ogsaa paa mange andre felter, historie, literaturhistorie osv. Blandt hans viktigste arbeider kan fremhæves „Billeder av dannelsesarbeidets historie I—IV“ (1908—14), „Realisme og klassicisme“ (1921), „Av liv og lære“ (1922) og en serie skrifter om huguenotterne: *De franske huguenotter 1559—1572*“ (1907, doktoravhandling), „Henrik av Navarra og de franske huguenotter (1911) og „Huguenotterne under det nantiske edikt“ (1918). A. har hat stor indflydelse paa den norske skoles utvikling og vandt sig ogsaa i vore nabolande et ud-

merket navn ved sin forfattervirksomhet og som en fengslende foredragsholder. I offentlige og halvoffentlige gjøremaal har A. været særdeles meget benyttet, likesom han har spillet en fremtrædende rolle i studentersamfundet, forsvarssaken, nordisk samarbeide osv. Han blev 1901 ridder av St. Olav for fortjeneste av skolevæsenet, mottok 1921 Kongens fortjenstmedalje i guld, var desuten kommandør 2. kl. av Dannebrog og Vasa samt officer av det franske akademi. (1 søn, 2 døtre.)

- VI. 2. *Caroline („Calla“) Marie Wiel*, født paa Rishaugen i Id 22. aug. 1857.

Gift paa Fredrikshald 4. jan. 1888 med „*Ingar*“ *Andreas Christian Nilsen*, født i Svelvig 16. dec. 1848, død i Kristiania 16. mars 1903, søn av skibsfører og skibsreder *Bernt N.* og hustru *Elisabeth Marie Selvig*. Student 1867, kand. jur. 1872, høiesteretsadvokat i Kristiania 1877. Deltok i 80 aarene ivrig i det politiske liv som sterkt interesseret venstremand. Medlem av Civilproceskommissionen. Ridder av St. Olav 28. mai 1896 for almennyttig virksomhet. (2 døtre.)

- VI. 3. *Petra Wiel*, født paa Fredrikshald 2. juni 1859.

Gift paa Fredrikshald 29. mars 1879 med *Kristian Fougner*, født i Bergen 26. dec. 1846, død paa gaarden Drengsrud i Asker 13. sept. 1902, søn av fabriikeier *Johan Eilif F.* (født 14. apr. 1815, død 11. okt. 1888) og hustru „*Alida*“ *Cathrine Brunfeldt* (født 1. apr. 1815, død 31. mai 1896). Sjøkadet 1862, sekondløytnant 1871, premierløytnant 1882, kaptein 1893, tok avsked 1900. Ridder av svensk Vasaorden, kommandør 2. kl. av spansk orden del mérito militaire. (1 søn, 3 døtre)

- VI. 4. *Mads Wiel*, født paa Fredrikshald 9. juni 1861, student 1879, studerede 2 semestre ved forstakademiet i Tarand og traadte senere ind i sin fars forretning i Fredrikshald. Han er skibsreder, medlem av firmaet *Wiel & Amundsen* og har en række av aar været medlem av direktionene i Saugbrugsforeningen, Haldens bomuldsspinderi & væveri og Den Norske reiseeffektfabrik i Fredrikshald. Han er desuten skogeier i Setskog i Norge og Ostervallskog i Sverige. — W. er fra 24. mai 1907 ridder av St. Olav for almennyttig virk-

somhet, men har i det hele holdt sig væk fra direkte deltagelse i det offentlige liv. Han var nogen maaneder medlem formandskapet, men benyttet den adgang, den nye formandskapslov gav ham til at trække sig tilbage. W. er en av Norges mest bekendte seilere og har utført et grundlæggende arbeide i norsk seilspport.

Gift i Asker 12. aug. 1908 med *Magdalene* („*Magga*“) *Eleonore Lorange*, født i Fredrikshald 23. juni 1878, datter av skibsfører *Josef L.* og hustru *Beate f. Wetlesen*. (1 søn, 2 døtre.)

VI. 5. *Andreas Melchior Wiel*, født paa Rishaugen i Id 8. juli 1863, død paa Fredrikshald 26. dec. 1872 ved et ulykkestilfælde.

VI. 6. *Constance Wiel*, født paa Fredrikshald 28. nov. 1866.

Gift paa Fredrikshald 30. okt. 1889 med *William Martin Nygaard*, født i Kristianssand 6. febr. 1865, søn av rektor *Marius N.* (født 13. sept. 1838, død 7. febr. 1912) og hustru *Elisabeth f. Martin* (født 28. juli 1842). Student 1883, studerte filologi nogen aar, men maatte av helbredshensyn opgi studiene og gik 1887 ind i bokhandlerfirmaet H. Aschehoug & co., blev medindehaver 1888 og eneindehaver 1900 samtidig med at firmaet udelukkende blev forlagsforretning.

N. er siden 1921 medlem av stortinget, medlem av Kristiania bystyre 1908—19, av formandskapet 1908—10, formand i den norske forlæggerforening fra dens oprettelse 1895 til 1922, formand i direktionen for Kristiania bymuseum, medlem av direktionen i Christiania Bank & Kreditkasse, flere aar formand i Kristiania frisindede venstre, medlem av de dep. komiteer av 1910 og 1921 til revision av lovgivn. om forfatter- og kunstnerret, formand i Nationalteatrets styre. Ridder av St. Olavsordenen 1905 for almenntilgavn, ridder av Dannebrog. (2 sønner, 5 døtre)

- IV. 2. *Christian Andreas Münster*, opkaldt efter sin morfar, født i Kjøbenhavn 5. mars 1803, døpt i Lyngby 21. mai s. a., død i Saude (av mavekræft) 3. nov. 1874, begravet paa Saude kirkegaard. Student, dimitteret av sin far, 1821, andenk-samen dec. 1824, huslærer hos kammerherre Frederik M. F. W. Løvenskiold paa Rafnæs ved Porsgrund jan. 1825 til sommeren 1826, teologisk kandidat 13. sept. 1827 (haud) med praktisk prøve 13. jan. 1828 (laud). Sogneprest til Byg-land i Sætersdalen 20. sept. 1828, til Dybvaag ved Tvede-

Fru Mariane Münster
f. Ording.

Sogneprest C. A. Münster.

strand 21. jan. 1840, til Enebak i Akershus 18 jan. 1854, til Saude i Telemarken 21. mars 1860.

Gift i Gjerpen ved Skien 29. dec. 1828 med *Mariane Ording*, født i Skien 12. nov. 1804, død i Brevik 22. nov. 1880, datter av prokurator *Realf Boysen O.* (født i Skien 24. apr. 1771, død sst. mellem 18—20. mai 1805) og hustru *Birgithe „Sophie“ Margrethe f. Fabricius* (født i Hiterdal, Telemarken, 1777, død i Skien 14. mai 1805). Hun hadde fra et par dage før forældrenes død og indtil hun blev gift været i barns sted hos Jacob Aall paa Borgestad ved Porsgrund. — Fra M.'s virksomhet i Bygland, hvor han bl. a. var den første ordfører, foreligger trykt hans „Tale, holden ved Hyllestad Annexkirkes Indvielse 30te Juni 1839“ (Christianssand 1840. 8. 14 s.). Under sit ophold i Dybvaag tok M.

virksom del i arbeidet for reisning av minstestøtten over de i Lyngør-kampen 1812 faldne. Avsløringen fandt sted 18. aug. 1847 i overvær av et par tusen mennesker. Da arrangementet øiensynlig i væsentlige punkter skyldtes M. hitsættes en nærmere skildring. Støtten var anbragt paa en liten grøn slette, aapen ut mot fjorden og omgit paa tre sider av terrasseformede fjeldknatter, hvor tilskuerne fandt plads. Forankret utenfor laa orlogsbriggen Fredriksværn og skonnerten Vale foruten koffardiskibe og seilbaater, alle flagsmykket. Kl. 10 opmarsjerte ca. 100 mand av briggens og skonnertens besætning og dannet med sjøkadettene aapen karré om støtten. Inderst i karréen var anbragt et musikkorps og sangerne, 16 seminarister frå Holt seminar. Paa hver side av støtten stod en kadetunderofficer som flagbærer. Kl. 11 traadte sogneprest M. hen til støttens fot; musiken spillet en sørgemarsj og 15 unge damer i sørgedragt opstillet sig bak støtten med en ekekrans i hændene. Paa samme tid ankom admiral Petersen med 18 sjøofficerer og veteranene fra kampdagen og stillet sig i en aapen halvcirkel ved karréens aapne ende, hvor ogsaa den civile øvrighet hadde plads. Efter at første vers av en for anledningen forfattet sang var avsunget, holdt dernæst sogneprest Münster festtalen over teksten „Elsker hverandre“ „med det herligste foredrag og en kraft i stemmen, der sendte hver tone frem til den fjerneste tilhører“. Talens styrke er ikke som en nutidslæser efter teksten uvilkaarlig vilde vente, nogen flammende indignation over krigen, men snarere et veltalende indlæg for pligt og selvopofrende fædrelandskjærlighet. Overgangen fra skildringen av krigen rædsler til den senere del av hans tema virker moderne nok: „Og maa menneskevennen end tilstaa, at det synes som om folkenes styre i den senere tid har lært giennem en dyrekjøpt erfaring at vogte sig for at tænde krigen fabel, saa ved han dog, at freden ikke er at stole paa, at uforutseede begivenheder i et øieblik kunne forandre fredens milde og gavnlige ro til krigen stormende og ødelæggende bulder“. — Efter at ha skildret kampen ved Lyngør, gav taleren et vink, hvorpaa støtten blev avsløret under kanontorden, fanfarer og dæmpede trommehvirvler, medens mandskapene præsenterte og damene bekranset støtten. Derpaa fortsatte presten: „Afløret og viet ved kanoners torden staar nu mindet for de faldne fra kampdagen ved Lyngør. Det er hugget

af granit fra Norges fjeld, et symbol paa nordisk mod og kraft. Egnens døtre har omvundet det med krans av eviggrønt, hentet fra havets strande, et tegn paa ærens og mindets krans, der ei visne. Det er en alvorlig og høitidelig stund! der er saa meget der minder os om Gud og evigheden. Over os Guds deilige himmel, hvor han den almægtige troner; under vore fødder støvet af vore hedenfarne brødre, vore elskede landsmænd, der faldt i i kamp for fædrelandet. I en saadan hellig stund er det at menneskeaaanden paa tankens vinger hæver sig over det jordiske, trøster sig ved haabet om det himmelske og evige. Det er, dyrebare medkristne, et helligt haab, vi have modtaget af Herren, haabet om et evigt liv hinsides død og grav. Dette haab forsoner os med alt det smertelige og trykkende, som følger af vandringen i dette forkrænkkelighedens klædebon og lærer os at lide alt og taale alt for den herligheds skyld, som hisset skal aabenbares. Hvad vi her udrettede i tro og kjærlighed skal hisset ei være uden frugt. „De retfærdige skulle hvile fra sit arbeide, men deres gjerninger skulle følge dem.“ Dog, det er ei alene for os selv, vi trøste os med haabet om et andet og bedre liv; vi haabe det ogsaa for vore medkristne — ogsaa for deres skyld som Gud bød os her at være sammen med, dem til hvem Gud knyttede vore hjerter i kjærlighed; dem vi i samlivets hygge lærte at agte og elske; dem vi med vemod sagde det sidste farvel, da de blegnede i døden. Det kaldes livets land, det land, hvor vi atter skulle samles. Der er ingen smerte, ingen taarer, ingen strid — kun glæde, thi seiren er vunden. Ogsaa de, som her under jorden stille slumre, skulle engang opstaa . . . Længe har vort dyrebare fædreland været forskaanet for krigens rædsler og nydt en lang freds velsignelser; hvorlænge det saaledes skal vare, ved alene han, for hvis øie intet er skjult. Maatte fredens goder længe vorde vor lod, men maatte vi ogsaa vide i fredens stille dage, at forberede forsvaret for vore dyrebareste klenodier. Maatte Nordens aand, modets, djærvhedens, tapperhedens aand stedse bo i krigerens hjerte! Maatte Norges frie orlogsflag stedse uplettet vaie fra „hine svømmende borge“, paa hvis dæk havets sønner freidigen færdes! Maatte de, naar pligten kalder dem til kamp, vorde lykkeligere end hine krigere, hvis minde vi idag med vemod feire; lykkelige i kampen for frihed, i kampen for fædrelandet!“ — Efter talen blev de sidste vers av den nævnte sang avsungen.

Dermed var den officielle høitidelighet forbi. Admiralen og de øvrige embedsmænd gik hen til sogneprest Münster og „takkede ham med hjertelige haandtryk for hans skjønne tale og den utrættelige iver med hvilken han havde taget sig af sagen“. Det lille hefte, boktrykker Ludvig Risum utgav om begivenheten („Taler holdne ved Afsløringen af Mindet over de i Lyngøerslaget 6 Juli 1812 Faldne tilligemed en kort Beretning om de der stedfundne Høitideligheder,“ Østerriisøer 1847, 24 s.) opsummerer indtrykket av det hele i følgende ord: „Vi have aldrig seet en Høitidelighed gaae af saa aldeles fri for Confusion, Feiltagelser eller incongruente Hændelser.“

Av frk. Hammers erindringer om onkelen hitsættes: „Christian var en meget vakker mand, lyse blaa øine. Han og søsteren Constance var meget lik hinanden. Han kurtiserte svært den samme frk. Fleischer, som broren kurtiserte, men denne gik altsaa av med seiren. For at trøste ham foræerte saa faren ham en gul kawai med mange kraver. Han mente det var en meget stor ære, naar hans søster Karoline fik lov at spasere med ham, naar han hadde den paa. Han talte altid om, at naar han giftet sig skulde han ha en meget høi, stor kone, men saa kom han som huslærer til Rafnæs og traf der frk. Ording fra Borrestad, en elskværdig, men nærsynt dame, svært flink i sprog og historie, interesseret i al læsning, men egentlig ikke praktisk i huslig stel . . . Christian M. messede ualmindelig vakkert; han hadde en vakker, dyp, fyldig stemme. — Da familien flyttet fra Enebak til Saude var de 8 dage underveis fra Kristiania til Skien med jakten „Skiens paket“, en meget ubekvem baat, hvori baade gods og alle barna blev skibet ind“. — M.'s karakteristik i den lokale tradition er gjengitt av Chr. Gunnheim („Gamalt fraa Austtelemork“, I, Skien 1914, s. 79): „Han var ikkje stor, men uvanleg diger. Ein sterk kjempekar, svært til aa syngja og gild til aa dyrka jordi, seiest det.“

Av hans breve er bl. a. bevaret et til hans yngste bror Emil, dat. Byglands prestegaard 31. dec. 1837. Det gir et ganske morsomt billede av den unge prestemand: „ . . . Angaaende mine Fisketoure som er det fornemste, da rejste jeg den 10de Julij efter at du var rejst, paa Hejen i mine egne Vand udrustet noget bedre kan du troe end da vi gjorde den bedrøvelige Tour til Voileheia (ja den glemmer jeg ikke hastigt, tænk paa Myggene ved Torebutvatnet om morgenen, da det var saa stilt og vi saa gjerne vilde sove og paa de Staver vi sled op af Vandet om Natten). 3 — tre —

Heste hvoraf de 2 vare belæssede med alskens Fetalie [ɔ: vic-tualier], og jeg selv reed paa en, udgjorde Toget. Jeg var der i 4 Dage, men Omund Huset og Nils Odde 2 Dage til. Vi fik i det Hele 580 Øreter og havde slik Moroe, min Faer, ja aad Fisk i den Grad at jeg troer aldrig min Mave bliver saa lille og god som den var før. I Høst 14 Dage efter Michaelis var jeg atter paa samme Hej ligeledes udrustet; men da vilde det ej lykkes saa godt, da fik jeg kun 200 i 2 Dage, men da var det et nydeligt Vejr kan du troe, saa klart og stille og saa ren og god en Luft. Vi have da kan du begribe nok af Ragoure især da jeg i Høst i Fjorden har faaet en stor Mængde, somme Nætter 4 a 5 Pund . . . Jeg sender heri indlagt 10 Spd., herfor ønskede jeg at du for det første vilde kjøbe mig en Vinterhue af loddent Skind af en saadan Facon som du kan tænke vilde staae mig bedst som en aldrende Fyr, helst dersom de endnu bruges a la polakka ɔ: af mørkt Skind etc. Maalet udenpaa mit Hoved er accurat 23¹/₂ Tomme og en saadan Vidde maatte Lua absolut have indvendig, hvorfor den formeentlig maa bestilles, da jeg har et enormt stort Hoved (og lite Vet, Gud bedre okke) . . . Gid du Gutten min maa leve vel, lad mig vide naar Mynten din vil endes, saa skal jeg see at hjælpe dig efter Evne . . .“

30 aar senere skriver M. til sin svigerdatter Charlotte som den sommer (1864) hadde avlagt sit første besøk i prestegaarden: „ . . . Jeg har ogsaa en speciel Tak til dig fra mig selv, fordi jeg har troet at kunne læse imellem Linierne i dit Brev, at du ogsaa havde lidt tilovers for mig Stakkel, der ellers formedelst mit ligefremme og noget burleske Væsen vistnok er flere til Forargelse. — Jeg bekymrer mig dog lidet herom, da jeg føler i mit Indre at jeg mener det hjertelig godt og vel med enhver, som vil tillade mig at være et Menneske der med sine Fejl og Skrøbeligheder dog maaskee kan have sine gode Sider, hvad blot en, Hjertekjenderen, kan bedømme . . .“

Fru M. Münster flyttet efter sin mands død til Brevik, hvor hun bodde i et litet hus ved siden av sin søn Eugène og sammen med Fanny. Fru M. var en ualmindelig fint dannet dame med mange kundskaper, især dyrket hun historie. Men legemlig var hun nærmest liten og svak og meget tidlig gjorde en sterk nærsynt-het sig gjældende. De sidste aar var hun omtrent blind. Hun ligger begravet paa Brevik kirkegaard ved siden av datteren Fanny.

- V. 1. „*Jørgen*“ *Realf Münster*, født i Bygland 3. nov. 1829, død i Kalifornien 19. febr. 1872, ugift. Han gik tilsjøs, blev styrmænd 1850, skibsfører 1856, men sluttet at fare og utvandret efter nogen meget trange aar til Amerika. Han omkom ved et ulykkestilfælde, idet et træ som skulde fældes, faldt over ham.
- V. 2. *Jacob Aall Münster*, født i Bygland 23. jan. 1831, død sst. 12. mars 1831.
- V. 3. *Louise Münster*, født i Bygland 30. mars 1832, død i Kristiania 16. mars 1916.

Gift i Enebak 25. sept. 1856 med „*Kjeld*“ *Anton Holmsen Hansen*, født i Enebak 27. apr. 1830, død 13. jan. 1885, søn av gaardbruker *Hans Christian H.* (født 1801, død 1840) og hustru *Christine Elisabeth Herfordt f. Holmsen* (født 1802, død 1861). H. overtok efter forældrene den værdifulde gaard Bjerke i Enebak og førte der et meget stort hus, men maatte gaa fra gaarden og hans hustru maatte overta en post som husbestyrerinde for den nye eier (Borchgrevink), medens han selv blev bestyrer av Jølsen tændstikfabrik. Senere flyttet ægteparret til den lille gaard Dalen i Eidanger.

Jørgen Münster.

Som enke flyttet fru H. til sin bror Wilhelm paa Eg og bodde der i mange aar, var senere et aar i Valdres hos broderen Eugène og flyttet derfra til Kristiania, hvor hun slog sig igjenem ved en liten livrente. Tok til sig en pleiesøn Luth Jæger (senere i Amerika) vel kjendt som journalist og redaktør. Fru H. var livlig, hadde let for at omgaaes folk og var som yngre sjelden vakker. Hun ligger begravet sammen med sin bror Eugène paa Vestre Gravlund, Kristiania.

- V. 4. *Frederik Wilhelm Münster*, født i Bygland 16 sept. 1833, død sst. 28. okt. 1833.

- V. 5. *Julius Henrik Münster*, født i Bygland 8. sept. 1835, død sst. 29. nov. 1835.
- V. 6. *Elisabeth Sophie Münster*, født i Bygland 23. mars 1837, død i Dybvaag 27. mars 1854 av tyfus.
- V. 7. *Emil Constans „Eugène“ Münster*, født i Bygland 1. mai 1839, død i Aurdal 2. sept. 1906 og begravet paa Vestre Gravlund i Kristiania den 8. sept. Gik paa skole i Kri-

Proprietær Kjeld Hansen.

Fru Louise Hansen
f. Münster.

stianssand og boede da hos biskop Jacob v. d. Lippe. Gik op til artium privat dimitreret av cand. mag. Ottesen og blev student 1858, kand. filos. 1859 og kand. jur. 20. dec. 1865. M. uttjente sin vernepligt som reserveløitnant i Bergenske infanteribrigade (beskikket 18. juni 1864). Som student var han huslærer paa gaarden Karlshus i Raade, hvor han lærte sin senere hustru at kjende. Var fuldmægtig først hos sakfører J. J. Holmboe paa Hønefoss, senere hos byfoged Blom i Brevig. Her blev han 1868 autoriseret som sakfører og drev som saadan en forretning, som han efterhaanden arbejdede op til at blive meget betydelig. Den 17. mai 1884 utnævntes han til politimester paa Kongsberg, hvor han vaaren 1888 ogsaa konstitueredes som byfoged og magistrat. Efter at disse embeder var slaaet sammen ved kgl. res. av 14. dec. 1889 overtok han dem ved kgl. utnævnelse fra 1. jan. 1890.

Hans gjøremaal paa Kongsberg var meget omfattende, idet han paa en gang var dommer, politimester, notarius skifteforvalter og magistrat og forresten medlem av og formand i en række kommissioner. „Kongsberg Blad“ fremhæver ved hans fratræden 10. juli 1899 „den interesserede virksomhed han har udfoldet som fattigkommissionens formand et arbejde som vi tør sige har bragt de heldigste og værdigste resultater, ligesom det taler det smukkeste sprog om ham personlig som menneske. Og ligesaa bør han spe-

Sorenskriver E. Münster.

Fru Charlotte Münster
f. Hansen.

cielt berømmes for de energiske og ogsaa heldige bestræbelser han har gjort for som politimester at fremme orden og sømmelighed i byen. Bare hans ydre person udtrykker jo ogsaa det samme som Ibsens bevingede ord: Kultur og disiplin“.

Den 19. dec. 1898 blev M. utnævnt til sorenskriver i Valdres og bodde paa sorenskrivergaarden Lundene i Aurdal indtil sin død.

Sorenskrivergaarden var ved M.s tiltrædelse bortforpagtet, men da han likesom sin far var interesseret for gaardsbruk overtok han eiendommen og drev den, som var noksaa vanskjøttet, op „til et mønsterbruk“ som amtmanden i Kristians amt sagde. Hans interesse for gaardens drift og dygtighet som landmand blev ogsaa almindelig anerkjendt langt utenfor hans eget distrikt. Som sorenskriver var han overordentlig agtet og avholdt og da hans død (han hadde ligget syk en kort tid og døde en søndag morgen)

blev bekjendt heistes alle flag paa halv stang opover hele dalen. Ogsaa da hans lik førtes til Kristiania for at begraves, gav befolkningen paa mange maater uttryk for sin sorg og deltagelse.

Gift 3. mai 1869 i Raade med *Caroline „Charlotte“ Sophie Hansen*, født 12. nov. 1839 av forældrene gaardbruker, fhv. skibsfører *Andreas H.* (født i Fredrikshald 22. apr. 1800, død paa sin gaard Karlshus i Raade 21. febr. 1880) og hustru *Anne Mathea f. Lund*. Fru M. døde i Kristiania 2. juni 1923 (begr. paa Vestre Gravlund).

I alle nekrologer over M. var der samstemmighet om at „han var en fint dannet mand og som embedsmand særdeles avholdt; hans venner vil mindes ham som en elskværdig og trofast personlighet“. — Hans fornemme tilbakeholdenhet og sky for offentlig optræden, utenfor hvad hans embeder paalagde ham, gjorde, at han ikke kom til at delta i det offentlige liv for hvilket han havde mange betingelser. Først og fremst hans sunde omdømme og praktiske syn; dernæst hans statelige fremtræden og vakre, elegante person. Som avdøde utenriksminister *Lovland* sa om ham: „Han kunde være Norges gesandt i Frankrige; han er en grand seigneur“. Desuten havde han likesom sin søster Louise et overmaade vindende væsen og omgikkes let og elskværdig med dem han i det selskabelige kom sammen med. Han var meget musikalsk, spilte vakkert guitar og havde en smuk sangstemme. Hans literære interesser fik utslag i en — efter de beskedne forhold han levet i — værdifuld samling av de bedste klassikere. Et utpræget karaktertræk hos ham var at han var overordentlig familiekjær, med sterke slechtsinteresser. — Ved begravelsen paa Vestre Gravlund i Kristiania forrettede hans gamle kammerat fra krigsskolen, sogneprest Herman Lunde. Der blev nedlagt kranser fra saksførerne i Valdres, fra lensmændene sammesteds, fra Kongsberg formandskap osv. Marskalker var hans ungdomsven *Alexander Bull* (søn av Ole Bull) og advokat *Sigmund Smitt*. — Et relief av M. er modelleret av billedhugger Gustav Lærum og eies av svigersønnen, dr. Strøm. Det vil blive sat i en bauta over M.'s grav.

2 døtre, 3 sønner:

VI. 1. *Mariane Münster*, født i Brevik 23. febr. 1870; tok middelskoleeksamen paa Kongsberg 1886 og var ansat paa Vaabenfabrikens kontor 1893—1900, først som assistent, senere som sekretær hos direktøren. Gift 20. sept. 1900 i Kristi-

ania med *Knut Thorstensen Strøm*, født 8. jan. 1863 i Risør, søn av snekkermester *Severin Strøm* (født 7. okt. 1824, død 15. mars 1905) og *Berthe Gurine Thorstensen* (født 7. aug. 1821, død 2. febr. 1899). Farmaceutisk medhjælpereksamen 1882, apotekereksamen 1885 med bedste karakter, arbeidet ved Kristiania universitets kemiske laboratorium 1887—89, studerte derpaa i Strassburg til 1891, og tok der s. a. den filosofiske doktorgrad. Senere arbeidet han ved universitetet i Kristiania fra 1891 til 1899, da han blev utnævnt til apoteker sammesteds. 1900—1921 indehadde

Apoteker dr. Knut T. Strøm.

Fru Mariane Strøm
f. Münster.

han apoteket „Bjørnen“; i 1921 fik han bevilling til at drive Jernbanetorvets apotek, som han nu indehar (1923).

Medlem av en række departementale komiteer og kongelige kommissioner, deriblandt det Kgl. udvalg angaaende handel med gifte og apotekvarer (1908) hvor han blev formand 1918, Den permanente Farmakopøkommission (siden 1912), Komiteen til bestemmelse av det fysiske instituts (s: universitetets) beliggenhet (hvori han sammen med prof. Brøgger holdt paa Tøien-alternativet) (1918), Utvalg til utredning av spørsmålet om statsmonopol paa apoteknæringen etc. (1920). Han har efter anmodning i 5 semestre holdt forelæsninger ved universitetet for farmaceuter, og utarbeidet forslag til „Universitetets farmaceutiske institut“ med fuldt moderne institutbygning. Ogsaa for folkeoplysningen har han vist stor interesse. har holdt populære forelæsninger og ener-

gisk virket til at faa oprettet folkeakademier paa forskjellige steder i det sydlige Norge. Dr. S. blev 31. jan. 1923 utnævnt til ridder av 1. kl. av St. Olav „for fortjenstfuld udførelse av forskjellige offentlige hverv“. Har foretat flere, tildels længere studiereiser i utlandet, saaledes i 1892, 1898, 1900, 1903—04, 1911—12, 1921. Har foruten de nedennævnte avhandlinger skrevet en række artikler om apotekvæsenet og den farmaceutiske undervisning foruten bidrag til farmaceutiske tidsskrifter, samt tidligere som sterkt politisk interesseret en mængde artikler i flere av vore dagblade. I begyndelsen av nittiaarene skrev han ogsaa i utlandets presse artikler av politisk indhold, saaledes i „Hamburger Börsenhalle“, „Frankfurter Zeitung“, „Le Temps“, „The Daily News“ etc. Erholdt i 1914 av Videnskabselskapet Apoteker Øwres guldmedalje, og er tidligere tilkjendt accessit for kemiske avhandlinger. Medlem av Deutsche Chemische Gesellschaft og Deutsche Pharmaceutische Gesellsch. i Berlin.

Har publiceret følgende:

A. Kemiske avhandlinger:

I. Ueber die Einwirkung von Natriumaethylat auf Butyrolacton. (Strassburg 1891.)

II. Om γ -oxyisocapronamid og γ -oxyisocapronsur Ammoniak. (Videnskabselskabets Forh. 1892.)

III. Nogle Guanidinsalte. (Vidensk. Forh. 1893.)

IV. Ueber die Einwirkung von Natriumaethylat und Ammoniak auf Isocaprolacton. (Leipzig 1893.)

V. Om indvirkningen av Brom og Bromvandstof paa Diisohexolacton. (Vidensk. Forh. 1896.)

VI. Om extracter og deres tilberedning. (Kjøbenhavn 1896.)

VII. Natriumaethylats indvirkning paa isocaprolacton. (Vidensk. Forh. 1892.)

VIII. Morfinbestemmelser i opium. (Stockholm 1898.)

IX. Undersøgelser over norsk tjære. (Vidensk. Forh. 1899, ogsaa i Berlin 1899.)

X. Polymere Cumarsäuren. (Berlin 1904.)

XI. Nye Cumarsyrer. I. Propylæthercumar- og cumarsyrer. (Vidensk. Forh. 1908.)

XII. Ueber das Saponin. (Berlin 1912.)

B. Lærebok i Uorganisk Kemi. (Kra. 1893, pp. I—XI, 1—324, dobb. tavle.)

C. Farmaceutiske, separat utgivne brochurer:

- I. Vort apotekervæsen. (Kristiania 1892; ogsaa offentliggjort i Berlin s. a.)
- II. Bør vor tids farmakopøer skrives paa latin eller landsproget? (Naturforsker mødet Kjøbenhavn 1892.)
- III. Apotekvæsenet og dets fremtidige ordning. (Kra. 1908.)
- IV. Apotekvæsenet. Nogle bemærkninger etc. (Kra. 1909.)
- V. Den farmaceutiske undervisning og dens fremtidige ordning. (Kristiania 1916.)
- VI. Do. do. Universitetets farmaceutiske institut. (Kra. 1918.)

- VII. 1. *Kaare Knutsson Münster Strøm*, født i Nordre Aurdal 23. juli 1902. Eksamen artium ved Frogner skole 1918. Har studeret ved universitetet i Kristiania og ved forskjellige institutioner i Danmark, Tyskland, Østerrike og Italien, samt foretat reiser i studieøiemed i utlandet og i de norske høifjelde. Hans foreløbige specialitet er hydrobiologi samt algernes systematik og biologi. 1921 opnævnt som medarbeider i den av den svenske stat foranstaltede undersøkelse av Sarekfjeldenes naturvidenskabelige forhold. Medarbeider i utenlandske tidsskrifter. Medlem av: Det biologiske Selskap i Kristiania, Zoologisch-Botanische Gesellschaft i Wien samt medstifter av Internationale Vereinigung für theoretische und angewandte Limnologie.

Kaare Münster Strøm.

Har publiceret:

1. Freshwater Algæ from Caucasus and Turkestan (Nyt Mag. f. Naturvidsk. Bd. 57, 1919, sep. pp. 1—14. 1 pl.) Kra. 1920.
2. Freshwater Algæ from Tuddal in Telemark. (Nyt Mag. f. Naturvidsk. Bd. 57, 1919, sep. pp. 1—53. 3 pl.) Kra. 1920.

3. Some Algæ from Hot Springs in Spitzbergen. (Botaniska Notiser 1921 p. 17—21.) Lund 1921.
4. The Phytoplankton of some Norwegian Lakes. (Videnskabselskabets Skrifter. 1. Mat. naturv. Kl. 1921. No. 4. p. 1—51. 3 pl.) Kra. 1921.
5. Algological Notes I—IV. (Nyt Mag. f. Naturvidsk. Bd. 59. 1921, sep. pp. 1—14. 1 pl.) Kra. 1921.
6. Freshwater Algæ from Juan Fernandez and Easter Island. (Natural History of Juan Fernandez and Easter Island. Vol. II. 6, p. 85—93.) Uppsala 1921.
7. Some Algæ from Merano. (La Nuova Notarisia ser. XXXIII. sep. pp. 1—11.) Padova 1922.
8. Algological Notes V—IX. (Nyt Mag. f. Naturvidsk. Bd. 61, 1923, p. 127—138.) Kra. 1922.
9. The Alga Flora of the Sarek Mountains. (Naturw. Unt. d. Sarekgeb. in Schwed.-Lapland. Bd. III, 5 pl.) Stockholm 1923.
10. Snow Algæ (Cryoplankton) from the Sarek Mountains. (Ibid. Bd. III.) Stockholm 1923.

VI. 2. *Christian Andreas Münster*, født i Brevik søndag 13. aug. 1871. Elev av Breviks borgerskole 1877—83, Aars og Voss' skole, Kristiania 1883—84, Kongsberg offentlige skole 1884—85. Efter middelskoleeksamen 1885 læste han et par aar privat hjemme i Kongsberg, gik 1887 ind paa Kristiania Katedralskole, hvor han tok eksamen artium (paa reallinjen) 1888. Andeneksamen dec. 1889. 21. dec. 1889 antat av Det akademiske collegium som amanuensis ved Det metallurgiske laboratorium, hvilken stilling han indehadde til utgangen av 1892. Somrene 1890—92 foretok han befaringer for Norges geologiske undersøkelse i Kongsbergdistriktet. Resultatene herav er nedlagt i den senere anførte avhandling: „Kongsberg ertsdistrikt“. — 18. april 1891 fik han stipendium av Det Rathkeske legat til en reise til svenske bergverker i vaatveis-metallurgiske øiemed. Indberetning om dette stipendium avgit til kollegiet 7. sept. 1891. — Bergkandidat 11. juni 1892, laudabilis (23,2:12 = 1,93). Ansat 19. nov. 1892 som bergproberer ved Kongsberg Sølvverk og samtidig beskikket som „Leder av de ved Kongsberg Sølvverks smelte-

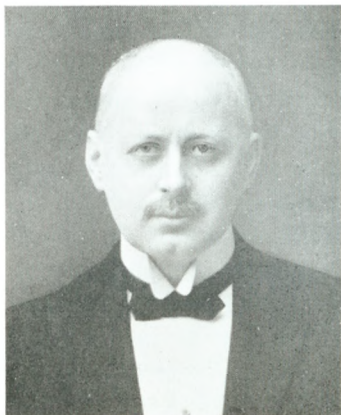
hytte iverksættendes forsøk med vaatveisbehandling av ved Sølvverket faldende fattigere sliger og after“. — Utarbeidet og uteksperimenterte i denne sidstnevnte stilling den ekstraktionsmetode med cyankalium, som senere indførtes ved sølvverket og som endnu temmelig uforandret er i bruk der og har overflødiggjort al smeltning av fattigere sølverts. Tjenestgjorde 1894 ved trærkorpsets 100 dages kursus for utdannelse av værnepliktig underbefal.

Fratraadte ved Kongsberg Sølvverk 1. dec. 1897 og flyttet samtidig til Bossmo, Mo i Ranen, Nordland, efter i september at ha mottat ansættelse som direktør for Bossmo A S Gruber, hvilket selskap var filial av det belgiske selskap „Société anonyme des Pyrites de Bossmo“, Antwerpen. I 1898 tillike antat som konsulterende ingeniør for søsterselskapet „Compagnie Minière Belge.—Norvégienne“, for hvilket han i aarene 1898—1909 foretok befarung av et stort antal ertsforekomster. Kjøpte vaaren 1905 kisgruberne paa Stordø, hvor der straks under hans ledelse blev igangsat omfattende undersøkelser, som resulterte i dannelse av „A/S Stordø Kisgruber“. $\frac{2}{3}$ av samtlige aktier i dette selskap kjøptes februar 1908 av Zellstoffabrik Waldhof, Mannheim, i hvilket sistnevnte selskap Chr. A. Münster samtidig mottok ansættelse som konsulterende ingeniør og planla og paabegyndte grubernes utbygning for en aarlig produktion av ca. 70 000 tons. Flyttet 13. aug. 1907 fra Bossmo til Stordø, hvor han bodde paa Kværnvik ved gruberne indtil han 13. juni 1908 flyttet til gaarden Hystad (Perlevik) ved Lervik, hvor han bodde til aug. 1910. — Vedblev under opholdet paa Stordø 1907—10 som direktør for Bossmo A S Gruber. Kjøpte i begynnelsen av 1909 kisgruberne paa Varaldsø i Hardangerfjorden av „Os—Hommelviks Kopparkværk“, lænsset hovedgruben og iverksatte en mindre drift. Ved regjeringens res. av 25. mai 1910 beskikket som direktør for Kongsberg sølvverk. Tiltraadte stillingen 15. aug. 1910.

I 1911 og 1912 befor han Gjersviken kisforekomster i Grong og har derom i juli 1912 skrevet en rapport, paa hvilken forekomstene solgtes til et fransk selskap, der høsten 1912 dannet A S Grong Gruber med aktiekapital 9 millioner francs. I januar 1913 valgt som medlem av bestyrelsen i dette selskap og gjenvalgt indtil jan. 1919, da den norske stat hadde kjøpt grubene. I de to sidste aar av funktionstiden formand i direktionen. Fra 1912 til 30. mars 1920 tillike selskapets konsulterende ingeniør.

Stiftede i 1917 sammen med F. H. Münster, Thv. Halvorsen o. fl. Norske Svovlkisgruber A/S. som konstitueres paa generalforsamling 3. dec. 1917 med fuldt indbetalt aktiekapital kr. 5 000 000,00. Selskapet kjøpte Bossmo A/S Gruber, av F. H. Münster Malmhaug Gruber, av Chr. A. Münster Varaldsø Gruber og av Compagnie Minière Belge—Norvégienne Mælen Gruber. Mottok 3. dec. 1917 ansættelse som Norske Svovlkisgrubers tekniske direktør og flyttet 30. mars 1918 til Kristiania, hvor han kjøpte en villa paa Lillefrøen og senere har boet.

Var under et møte paa Sulitjelma høsten 1900 med at stifte „Norske Bergindustriforening“ og var i en aarrække medlem av

Direktør Chr. Münster.

Fru Dagny Münster
f. Paaske.

dens bestyrelse og bestyrelsens sekretær. Har i denne sidstnævnte egenskap skrevet „Meddelelser fra Norsk Bergindustriforening“ og endel forestillinger til departementer og Storting. —

Medlem av direktionen i „Foreningen for Export av kobberfattig Svovlkis“ (Svovlforeningen) fra dens stiftelse 18. nov. 1916. Formand i direktionen fra 1919. — 1918—20 konsulterende ingeniør for A/S Vinoren Sølvverk. — I 1919—20 formand i bestyrelsen for „Norsk bergingeniørforening“.

Har offentliggjort:

1. „Garnierit (Nikkelgymnit) fra Foldalen.“ (Archiv f. math. og naturv., B. 14 (1890) s. 240—242. Ref. i Neues Jahrb. f. Min.)
2. „Sølvets utbredelse.“ („Naturen“ 1891, s. 1—4.)

3. „Om nyttegjørelsesmetoder for sølvfattig Kongsbergslig.“ (Norsk tekn. tidsskr. 3die hefte 1891. 15 sider.)
4. „Kongsbergsølvet og en sekundærproces ved dets dannelse.“ (Nyt mag. f. naturv. B. 30, 1891, s. 266—284. Ref. i Neues Jahrb. f. Min.)
5. „Lidt om vaatveisutvinning av kobolt og nikkel.“ (Norsk tekn. tidsskr. 1891, s. 183—184.)
6. „Om muligheten av at utvinde ædle metaller av havvand.“ (Foredrag holdt i „Polyteknisk Forening“ 14. april 1891. Norsk tekn. tidsskr. 1. hefte 1892.)
7. „Dr. Höpfners methode for fremstilling av kobber direkte av svovlertser.“ (Norsk tekn. tidsskr. 2. hefte 1892, s. 55—56.)
8. „Nogle bemerkninger i anledning av Hr. Bergkandidat C. Riibers artikel: „De nyere vaadveisextraktionsmetoder for sølv“. (Norsk tekn. tidsskr. 3. hefte 1892.)
9. „Atter om sligextraktion paa Kongsberg.“ (Norsk. tekn. tidsskr. 6. hefte 1892.)
10. „Kongsberg Ertsdistrikt.“ (Videnskabs. Skr. I, math.-naturv. klasse. 1894. No. 1, 104 sider.)

De anførte publikationer skriver sig fra studenteraarene eller tiden umiddelbart efter. En aarrække senere utgit:

11. „Malmkjøring med automobil.“ (Tidsskr. f. bergvæsen, 1913, s. 128—133.)
12. „Lidt om benzinlokomotiver og grubebaner.“ (Tidsskr. f. bergvæsen, 1914, s. 2, 22, 37.)
13. „Fyrsætning ved Kongsberg Sølvverk.“ (Tidsskr. for bergvæsen, 1914, s. 145—151.)
14. „Kongsberg Sølvverk.“ (Jubilæumsutstillingen 1914. Separatavtryk, 8 s. + 5 tab.)
15. „Samuel Sølvgrube.“ (Festskrift ved Prof. A. Hellands 70-aars fødselsdag, 1916, s. 71—87 Separatavtryk.)

Palle Münster.

Borgerlig viet 20. apr. 1895 av byfogden i Kristiania til *Dagny Paaske*, født paa Langø i Skaato prestegjeld 30. nov. 1867, datter av bergmester *Carl Anton P.* og hustru *Louise Amalie f. Nielsen-Sæther*.

3 barn :

VII. 1. *Emil Constants Eugène („Palle“) Münster*, født i Kristiania 7. mars 1902. Middelskoleeksamen ved Kongsberg kommunale middelskole 1917. Examen artium Frogner skole 1920. Studerer jus.

VII. 2. *Frants Wilhelm Münster*, født i Bossmo, Mo i Ranen.

Frants Wilhelm Münster.

Thomas Georg Münster.

22. jan. 1905. Middelskoleeksamen ved Frogner skole (1922).

VII. 3. *Thomas Georg Münster*, født i Bossmo, Mo i Ranen, 29. dec. 1906. Middelskoleeksamen ved Frogner skole 1921.

VI. 3. *Anna Henriette Münster*, født i Brevik 6. okt. 1873.

Gift i Kristiania 21. nov. 1905 med godseier *Carl Neergaard* til Gyldenholm og Kastrup, født 10. febr. 1873, søn av hofjægermester „*Charles*“ *Adolph Denis N.* til G. og K. (født 20. mai 1839, død 23. dec. 1903) og hustru *Jenny Qvistgaard* (født 1. mars 1847). Efter endt skolegang blev N. utdannet som landmand paa to av Bregentveds store gaarde, blev senere forvalter paa en av lensgreve Daneskiold-Samsøes gaarde. 20 aar gl. gik han i militærtjeneste, søkte om at komme til husarregimentet og tjenstgjorde som løytnant i to aar. Reiste derpaa til England og studerte land-

bruksforhold der. Blev 1900 forpagter paa en av sin fars gaarde, Charlottendal (600 tdr. land), og blev s. a. valgt ind i bestyrelsen av Sparekassen for Slagelse og omegn. Ved farens død blev hans store eiendomme delt mellem sønnerne og C. N. overtok da hovedgaarden Gyldenholm med 800 tdr. land, hovedgaarden Kastrup, 300 tdr. land, og en mindre gaard paa 200 tdr. land samt 25 bondegaarde og ca. 150 huse med jord og en del jordløse huse, fem kirker og 2 500 tdr.

Fru Anna Neergaard
f. Münster.

Carl Neergaard.

skog. Til de tre gaarde hører f. t. en besætning paa 340 kjør, 80 kviger, 100 kalver og 70 heste. Senere har N. kjøpt til Kirkerup savværk. Fra egne skoge sælger han aarlig til verket for kr. 100 000 og kjøper desuten av nabo-skoge for kr. 30 000.

3 barn:

VII. 1. „Solveig“ *Aslaug Neergaard*, født i Kjøbenhavn 23. aug. 1907.

VII. 2. „Peter“ *Johansen Charles Eugène Denis Neergaard*, født i Kjøbenhavn 17. mai 1909.

VII. 3. *Edvard Neergaard*, født i Kjøbenhavn 26. febr. 1913.

VI. 4. *Jacob von der Lippe Münster*, født i Brevik 24. mars 1875. Sysselsat ved landbruk, Jesseim st., Ullensaker.

- VI. 5. *Eugène Münster*, født i Brevik 9. okt. 1878, realartium 1897, krigsskoleeksamen 1898, vpl. sekondløitnant 15. okt. s. a., premierløitnant 8. juli 1908; eksamen ved Norges landbrukshøiskoles skogbruksavdeling 1903, skogassistent paa Stenkjær fra 21. aug. 1903, skogforvalter i Vestfold skogforvaltning og bestyrer av Kongsberg Skogskole fra 1. juni 1912.

Gift i Kristiania 4. dec. 1920 med *Magdalene Aagaard*,

Skogforvalter Münster.

Fru Magdalene Münster
f. Aagaard.

lærerinde ved Kristiania Borger- og realskole, født i Trondhjem 22. dec. 1880, datter av konsul *Ulrik Fredrik Cappelen A.*, Tromsø (født 22. juli 1851, død 22. jan. 1915) og hustru *Marie Kristine f. Lugg* (født 4. okt. 1857).

- V. 8. *Henrik Ernst Münster*, født i Dybvaag 24. mai 1842, død paa Bolkesjø 22. sept. 1888, begravet i Skien 28. næstf. Han var sjømand (styrmandseksamen 9. febr. 1859) og førte som kaptein først skonnerten „Ørnen“, siden barkskibet „Cort Adeler“ indtil han 1874 opgav sjøen og nedsatte sig som skibsmægler i Skien. Her drev han ogsaa et større agentur for A. Apenæs' stenforretning i Fredriksstad, Fredrikshalds trævarefabrik m. m. Sammen med sin bror Eugène og svogeren Hansen eiet han Dalens isforretning, skibsparter osv. Han var medlem av Skiens havnekommission, formand i

Skiens sjømandsforening, skytterforening, sportsforening osv. M. var en ivrig jæger og fisker; gamle bønder sa at han var den bedste fisker i Telemarken. Sporten voldte tilslut hans død idet han omkom ved et vaadeskud fra en av sine venner under en bjørnejagt, som kammerherre Løvenskiold paa Fossum hadde foranstaltet i sine skoge for et større jagtselskap fra Kristiania. Det skjæbnesvangre skud faldt kl. 6 em. og rammet M. i underlivet. Han blev baaret av sine kamerater til hotellet paa Bolkesjø, hvor

Fru Hilda Münster
f. Holmsen.

Skibsmægler H. Münster.

han døde kl. 11 om kvelden. Han var til det sidste ved fuld bevidsthet og døde fattet, en smuk og rolig død. Hans kamerater bar ham paa en baare til Kongsberg, det øvrige jagtfølge gik efter tilfods. Hans begravelse i Skien fandt sted under enestaaende stor deltagelse. — M. var en elskværdig personlighet der skapte sig venner, hvor han kom, blandt alle klasser og stænder. I selskapslivet var han oftest midtpunktet, hvorom alle flokkede sig, da hans sprudlende vittige tale altid vakte munterhet og liv.

Gift i Bærum 26. mars 1884 med *Hilda Holmsen*, født paa Moss 15. apr. 1855, adoptivdatter av godseier *Rasmus H.* paa Vig i Enebak, senere Bjørnegaard i Bærum (født 1824, død 2. apr. 1892) og hustru *Ida Elise f. Heyerdahl* (født 1825, død 27. jan. 1892). Hendes kjædelige forældre var klokker og lærer ved borger- og realskolen paa Moss *Hans Gubberud* og hustru *Regine Dorthea f. Lindholtz*, kusine av begge hendes adoptivforældre. —

Fru M. blev enke i 33 aars alderen og bodde med sine 3 barn i Skien indtil 1914 da hun flyttet til Kristiania. I Skien var hun meget optat som musiklærerinde og deltok adskillig i offentlige gjøremaal, bl. a. som medlem av kommunestyret og sundhetskommisjonen, desuten var hun stifter av og formand i byens Musiklærerforening, medlem av styret i foreningen Sparebøssen osv.

VI. 1. *Paul Lovenørn Münster*, født i Skien 20. okt. 1885, tok middelskoleeksamen i Skien 1900, gik 2 aar i gymnasiet der, var tilsjøs apr. 1902—mars 1904, gik ind paa sjøkrigsskolen

Fru Thea Münster
f. Stoltenberg.

Marinekaptein P. L. Münster.

som kadet 1. okt. 1904, sekondløytnant 1. okt. 1907, avgangseksamen fra sjøkrigsskolens øverste avdeling 1909, fastlønnet premierløytnant 6. jan. 1910. Under utdannelses-tiden deltok M. i grænsevagt i Trondhjemsfjorden paa kanonbaaten Sleipner 1905 og i forskjellige togter som bl. a. førte ham til Colon, hvor han kjørte gjennom Culebra Cut før kanalens fyllning med vand. Efter endt utdanning var han bl. a. skibsofficer paa panserskipet Tordenskjold, 2den ekvipagemester ved Marinens Hovedverft, skibsofficer paa Heimdal under opsyn i Finmarken, hvorunder den engelske trawler Lord Roberts blev beslaglagt (med senere langvarig retssak), adjutant ved 1ste sjømilitære distriktskommando. Studerte med stipendium elektroteknik og forbrændingsmo-

torer ved den tekniske høiskole i Charlottenburg 15. okt. 1912 til ca. 1. juli 1913. Tjenestgjorde derefter som næstkommanderende paa torpedobaat Sild, senere som skibsofficer paa moderskib for undervandsbaater og paa Farm som opsynsskib i Finmarken og paany som adjutant ved 1ste sjømilitære distriktskommando. Under krigen tjenstgjorde M. som chef eller næstkommanderende bl. a. paa flere undervandsbaater likesom han var leder av kursus for u-baatmaskinister paa Horten 2. nov. 1918—1. apr. 1919 samt 1. mai—1. okt. 1919. Lærer i maskinlære ved sjøkrigsskolen samt leder av utdannelsen av u-baatofficerer 1. okt.

Wenche og Else.

Kristian Andreas og Ida Ulrikke.

1919—1. juni 1920; paany lærer i maskinlære ved sjøkrigsskolen og i motorlære ved u-baatmaskinistiskolen siden 1. okt. 1920. Fra 1. jan. 1922 er M. konstitueret som marinekaptein. — M. har utgit en bok „Forbrændingsmotorerne“ (Kra. 1920, 98 + 62 s.) nærmest beregnet paa tekniske skoler. — Som svar paa et spørsmål fra utg. om særlig mindeværdige oplevelser skriver M.: „Det eneste kan være, da jeg som ung kadet var tilstede ved flagskiftningen paa Sleipner 9. juni 1905, var med i espalieret paa slottet ved kong Haakons ankomst og ved kroningen i domkirken 1906. Dengang var jeg begeistret fordi jeg var ung nok til det“.

Gift i Kristiania 4. jan. 1913 med *Dorothea Mathea* („Thea“) *Stoltenberg*, født i Drammen 18. juli 1889, datter av sorenskriver *Christian Magnus Falsen S.* (født 25. mars 1844, død 2. juli 1892) og hustru *Christiane Lagertha f. Fleischer* (født 3. apr. 1855).

4 barn:

- VII. 1. *Else Münster*, født paa Horten 26. nov. 1913.
- VII. 2. *Wenche Münster*, født i Kristiania 15. jan. 1915.
- VII. 3. *Kristian Andreas Münster*, født paa Horten 21. sept. 1916.
- VII. 4. *Ida Ulrikke Münster*, født paa Horten 10. juni 1918.
- VI. 2. *Finn Rasmus Holmsen Münster*, født i Skien 20. jan. 1887. Tok artium fra Skiens latinske skole i 1904; gik ut fra krigsskolens nederste avdelings feltartillerilinje i 1905 som bedstemand paa sit kuld og blev øieblikkelig utkommandert paa grænsevagt som sekondløytnant ved 7de feltopsatte landværsbatteri, station Floren i Merakerdalen. Studerte derpaa i tre aar mineralogi ved Universitetet i Kristiania, sluttet og gik ind paa Otto Treiders handelsskoles etaarige kursus i 1908, hvorfra han tok eksamen med udmerkelse. Var en kortere tid i Centralbanken for Norge, hvorfra han i 1910 reiste til Antwerpen, hvor han blev ansat i et meget stort firma som bl. a. eiet gruber i Nordland og paa Vestlandet i Norge. Blev i 1911 av firmaet ansat ved dettes gruber i Nordland som kontorchef. Blev i 1916 anmodet om at organisere en sammenslutning av de gruber i Norge der producerer kobberholdig svovlkis, og blev ansat som denne sammenslutnings — Kiseksportforeningens — direktør.
- Som denne forenings direktør har M. reist rundt i Europa, i Sverige, Danmark, Tyskland, Holland, Belgien, Frankrig og England og bl. a. truffet avtaler med fremmede regjeringer om kisleveringer. Har skrevet forskjellige brochurer for interesserte kredse om salg av kis, kispolitik, kisesens bruk, kismarkeder og andre ting av interesse for kishandelen.
- Dannet 1916 sammen med to venner Kraftaktieselskabet Mo i Ranen, som utbygget Ildgrubefossen i Nordrana og leverer kraft og lys til gruber og befolkning deroppe.
- Begyndte i 1915 arbeide i Malmhaug grube i Mo i Ranen delvis for privat regning med støtte av sit gamle firma i Antwerpen. Gruben blev sammen med andre gruber, som

var konsoliderte paa M.'s initiativ, i 1917 solgt til Norske Svovlkisgruber A S (smlg. s. 62 øverst).

Var i Ranen medlem av ligningskommissionen, hvorav sidste aar formand. Likeledes formand i arbeidsledighetskomite og provianteringsraad.

„Har gjennom hele mit liv været kjendt som en god sportsmand. Vandt Norgesmesterskap i fotball 1903, første præmie i turning ved de olympiske leke i Athen i 1906 (deilig tur), studentermesterskapet i roning mot finner og dansker i 1908, kongepokal i ishockey vinteridrætsuken 1909, foruten mange præmier

Fru Lajla Münster
f. Hasselbom.

Direktør F. H. Münster.

i fri idræt, ridning og skiløp. Som et kuriosum kan nævnes at jeg nu 18 aar efter at ha faat Norgesmesterskapet i fotball fremdeles deltar i de anstrengende 50 kilometerløp i Holmenkollen og Solberg. Klarte denne vinter [1921] de vel 50 kilometer paa godt og vel 5½ time. Jeg hadde 20 stykker efter mig i Holmenkollen. Har været kjendt som en brukbar studenterskuespiller og er som saadan tilmed blit nævnt i dagspressen samt tegnet i Korsaren (sittende med „Sfinx“ paa fanget). Som violinspiller har jeg deltat i forskjellige amatørorkestre hvor det er tilladt at spille falsk. Forøvrig eier jeg nu en av Norges bedste violiner, en egte Cremoneser“.

Gift 26. juni 1914 med *Lajla Hasselbom*, født i Trondhjem 23. okt. 1897, adoptivdatter av bergingeniør *Alfred Hasselbom*

(født paa Öland i Sverige 25. aug. 1846) og hustru *Bergliot* f. *Bjerck* (født i Trondhjem 18. febr. 1834).

2 barn:

VII. 1. *Ernst Alfred Münster*, født paa Baasmoen i Nordland 26. mars 1915.

VII. 2. *Finn Münster*, født paa Ljan ved Kristiania 4. jan. 1917.

VI. 3. *Henrikke („Henny“) Ernstine Münster*, født i Skien 27. apr. 1889, vel et halvt aar efter sin fars død. Hun gik paa Skiens latinskeole og blev student paa skolens reallinje 1908. Det følgende aar tok hun lærerindeeksamen ved Nissens seminar, men forlot efter nogen aars virksomhet lærerindegjeringen, underkastet sig 1912 handelsskoleeksamen og har senere hat stilling som stenograf.

Henny Münster.

V. 9. *Fanny Camilla Münster*, født i Dybvaag 28. aug. 1843, død paa Diakonissehuset i Kristiania 13. mars 1883, begravet i Brevik. Hun pleiet sin far under hans lange sykeleie og flyttet efter hans død med moren til Brevik. Da ogsaa moren var død indtraadte hun oktober 1881 som elev ved Diakonissehuset. Hun kunde ikke trives ved et tomt og ørkesløst liv, sier hun i sin ansøking, men fandt stor glæde ved baade i hjemmet og og utenfor at faa sysle om og

Fanny Münster.

pleie syke. Det faldt hende ikke let i 38-aars-alderen at vænne sig til anstaltlivet og at begynde som elev, men paa grund av sin modenhet og dannelse fik hun efter faa ukers forløp det hverv om søndagene at ta sig av de kvindelige fanger paa tugthuset. I januar 1882 blev hun ansat ved Rodeløkkens asyl. Helbredshensyn bragte hende juni 1882 til foreløbig at opgi diakonissegjerningen og overta stillingen som husbestyrerinde hos broren Wilhelm. Haabet om at vinde sundheten tilbake i den friske landluft slog dog feil, der blev paavist en indre svulst, som utviklet sig raskt. Hun blev mars 1883 ført tilbake til Diakonissehuset og underkastet en operation, som endte med døden. — Fanny M. var livlig og munter, utrustet med særdeles gode evner som bl. a. gav sig uttryk i smaa digte og kompositioner; hun blev religiøst grepet efter et tordenveir. — I et brev til utgiverne av den forrige Münster-bok skriver hendes mor bl. a.: „Fanny beder mig spørge om hun med sit røde Haar, hvem Oncle Emil kaldte Mulla, fordi hun var saa ulig Münsterne, om hun tør haabe at blive nævnt paa det Münsterske Slægtsregister.“ [Nekrolog i „Fra Diakonissehuset“, Aarg. 2 (1885) s. 59—61.]

Distriktslæge W. Münster.

- V. 10. *Christian Martinus Münster*, født i Dybvaag 1. juni 1845, død i Enebak 17. juni 1856 av hjernebetændelse.
- V. 11. *Frantz Wilhelm Münster*, født i Dybvaag 11. juni 1849, student fra Skiens lærde skole 1868, tok andenekssamen høsten 1869 og medicinsk embedseksamen vaarsemestret 1877 (laud). Efter at ha gjennomgaat instruksjonsskolen blev M. vpl. sekondløytnant 8. aug. 1870 med anc. fra 27. juli s. a. i 1ste Akershusiske infanteri-brigade hvor han 14. okt. 1876 blev premierløytnant i landevernet. Fra 1. mai 1877 til aarets ut-

gang var han kandidat ved Rikshospitalets med. afdeling A. og kirurg. afdeling B. Var derefter et halvt aar amanuensis hos distriktslæge Holter paa Eker og kom derfra 1. aug. 1878 i samme egenskab til distriktslæge A. Backer i Skien, hvor han forblev til dec. 1884. I de sidste tre aar av sit ophold her (fra 14. okt. 1881) var han tillike underlæge, inspektør og kasserer ved Bratsbergs amts sykehus paa Faret i Solum, hvor han bodde. Fra 16. okt. 1884 var han ansat som reservelæge ved Eg sindssykeasyl ved Kristianssand, hvorfra han september 1905 flyttet til Førde som distriktslæge for Indre Søndfjord med kgl. konstitution fra 6. juli s. a. Fratraadte i henhold til aldersgrænseloven den 11. juli 1919 uagtet opfordret til at bli staaende. Bor dog vedblivende i Førde (gaarden Skei) og praktiserer som læge inden en engere kreds. — Dr. M. skriver i brev av 10. mars 1921: „I Skien havde jeg det som læge storartet, omgivet som jeg var af gamle venner, og dertil adgang til at dyrke lidt musik og et selskabsliv, livligt og høit dannet, hvad bedre kunde jeg ha? Paa Eg havde jeg det ogsaa prægtig. I Kristiansand kom jeg straks ind i en ældre dobbeltkvartet for mænd, der skaffede mig megen hygge. Dertil spillede organist Ursin og konsul B. Reinhardt og jeg trioer for violin, violoncelle og piano og havde megen glæde heraf. Hver høst havde vi koncert sammen med mandssangkvartetten til indtægt for fattige børns beklædning. Saa kom Førde — ja det var motsætning. Ganske fremmed, havde hele ansvaret for lægebetjeningen i det store distrikt . . . Og strengt har det været. I ansigtets sved har arbeidet gaaget bogstavelig; lange, farlige reiser baade tilsjøs og paa holken tillands.“ Dr. Hjalmar Christensen, til hvis familie M. er knyttet med et nært venskabs baand, skildret i en tale¹ ved M.'s fratræden de forskjellige miljøer, M. under sit livsløb var blit fortrolig med. Det gode gammeldagse prestehjem i barneaarene, senere herregaardslivet omkring Skien, som næret hans sans for form, komfort, stil. Ikke mindst betydning for ham hadde de mange aars virksomhet ved Eg asyl. „Dr. M. kom i de aar mange menneskelige mysterier paa nært hold. Han hadde ogsaa den personlige evne, som er ganske væsentlig for en sjælelæge: evnen til at vække patienternes fortrolighet og tillid . . . Ved siden herav har visselig ogsaa det som dr. M. her saa av menneskelig lidelse og menneske-

¹ Bergens Tidende 21. juni 1919 (efter „Firda“).

lig fornødelse, bidraget til at forme hans væsen, gi det den eiendommelige blanding av ydre barskhed og indre godhet som vi alle kjender. I lys av de ulykker en sindssykelæge blir vidne til, føles en stor del av de klager og bekymringer som til stadighet møter en distriktslæge overdrevne, undertiden kanskje latterlige...“

IV. 3. *Ida Sophie Münster*, født i Lyngby 23. juni 1806, død i Kristiania 17. mars 1893.

Gift i Fredriksvern 22. okt. 1833 med *Ole Bornemann*

Fru Ida Heiberg f. Münster.
(Selvportræt.)

Stadsfysikus O. B. Heiberg.

Heiberg, født i Bergen 22. okt. 1803, død sst. 26. juli 1878, søn av stiftsverretsassessor *Peter Blix H.* (født 13. juli 1762, død 14. aug. 1827 og hustru *Johanne Magdalene f. Bull* (født 23. sept 1780, død 24. mars 1866); student fra Bergens skole 1823, andeneksamen dec. 1825, medicinsk embedseksamen 12. sept. 1832 (laud). Kandidat ved Rikshospitalets hovedavdeling 1826–28, kst. eskadronskirurg 1829, læge ved Kristiania fattigvæsen 1830, koleralæge i Drammen 1832, kompanikirurg 12. sept. 1833, korpslæge i marinen 1. mars 1836, stadsfysikus i Bergen 26. aug. 1836, entlediget efter ansøking 12. dec. 1874. Fru H. hadde kulsort haar og brune øine og skildres som meget vakker og graciøs, men samtidig streng og respektindgydende.

Hun var musikalsk og spille bl. a. Chopin med stor færdighet; hun tok information av Edv. Grieg efter at hun hadde fylldt 60 aar. Likeledes hadde hun anlæg for tegning, som det her gjengivne selvportræt tør vise. Ida Münster var først forlovet med (senere generalløitnant) H. K. Fleischer; hun var meget skattet av hans forældre og var i deres hus flere maaneder efter at forlovelsen var hævet. — Som enke flyttet fru H. en tid efter mandens død til Kristiania og tilbragte sine sidste leveaar i pleiedatteren fru Hesselbergs hjem. I sin høie alder led hun av sløvhet, men var fremdeles glad i musikk og spille endog ganske bra enkelte gamle melodier (Figuro).

Ungdomsbilleder av K. E. Mourier og hustru Constance f. Münster.

- IV. 4. *Constance Marie Münster*, født i Lyngby 12. mai 1808, død i Kjøbenhavn av kræft 6. jan. 1865. „Hun tilhørte de lyse i Flokken. Var ogsaa meget vakker. Lignet sin Broder Christian. Hun var allerede i 16 Aars Alderen forlovet med Theologen Gustav Adolf Lammers. Denne Sag var ordnet af hendes Fader. Hun var meget ung, livlig og glad i at more sig, mens Lammers (en av modellene for Ibsens Brand) var alvorlig og helst spille og læste bestandig. Saa kom en Broder af Fru Harboe paa Frydenlund, Løitnant Mourier paa Besog. Frydenlund laa lige i Nærheden af Münsters Hus. Der skulde være Landtur, hvor Constance kjørte med Løitnant Mourier i Gig, da Münster ikke fandt det passende, at en

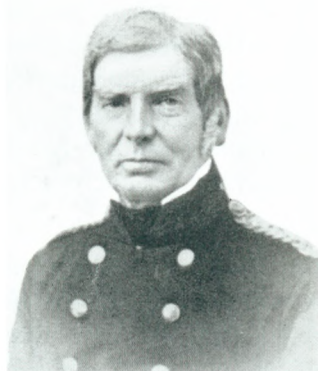

uforlovet Datter kjørte med ham; for Constance følte han sig sikker, da hun jo var forlovet. Mourier var meget indtaget i C. og hun gjengjældte hans Følelser, men vilde ikke slaa op med Lammers, da denne netop var oppe til Eksamen. Men da hans Brev om Eksamensudfaldet kom, sendte hun sin Ring og sit Ord tilbage“ (frk. Constance Hammer).

Gift i Drammen 17. juni 1831 med *Konrad Emil Mourier*, født i Kjøbenhavn 11. apr. 1795, død sst. 26. apr. 1865, søn av professor *Ferdinand Louis Mourier*, prest ved den franske reformerte kirke i Kjøbenhavn (født 12. nov. 1754, død 22. mars 1831) og hustru *Juliane Marie f. Spengler* (født 15. dec. 1765, død 4. mai

Fru Constance Mourier
f. Münster.

Admiral K. E. Mourier.

1799). M. blev sekondløytnant i marinen 19. sept. 1813, var i koffardifart paa Ostindien 1816—19, premierløytnant 26. mai 1820, kapteinløytnant 19. sept. 1830, guvernør ad interim over de danske besiddelser i Ostindien 1831—38, kaptein 28. juni 1840, kommandørkaptein 20. sept. 1847, tredie militærdeputeret i admiralitets- og kommissariatskollegiet 11. mars 1848, direktør for marineministeriets admiralitetsbyraa 21. apr. 1848, kontreadmiral 9. nov. 1852, flaaainspektør 10 mars 1853, viceadmiral 28. apr. 1853, ordensmarskal og medlem av de kgl. ordeners kapitel 27. apr. 1860, avsked 18. jan. 1864. Storkors av Dannebrog, ridder av Sværdordenen i brillanter, storofficer av Æreslegionen m, m.

Hofjægermester Schøller skriver i brev til utg. (6 1921):

„Admiralinden var en smuk, imponerende Skikkelse, der var en complet Værtinde i sit store, gæstfrie Hjem. Hun styrede sit Hus og Husstand med en fast og myndig Haand, taalte nødvendig Modsigelse og udtalte sine Meninger og Domme over Folk bestemt, maaske ofte vel skarpt saa hun stødte Folk fra sig. Vi Børn havde en svær Respect for hende. Paa den anden Side var hun i høi Grad hjælpsom overfor Fattige og Trængende og trofast i sit Venskab overfor gamle Venner og Bekjendte, som hendes Liv havde bragt hende i Berøring med og som i rigt Maal søgte hende. Det var et ret mærkeligt Ægtepar, tilsyneladende vare de aldrig enige i deres Meninger og Domme (han udtalte sig altid forsigtigt og reserveret) og syntes grundforskjellige i deres Væsen og Opfattelse af alle Forhold, men de holdt sikkert oprigtigt af hinanden. Admiralindens Frimodighed, ærlige, ofte lidt stødende Domme og Udtalelser, blev nedarvet paa Datteren og begge mine Svogre [o: Alphonse og George Mourier], for hvem jeg ofte i Spøg udtalte min Forundring over at de ikke vare blevne dømt som „Tremarksmænd“ for deres Mund, men iøvrigt vare de dygtige, elskværdige, hjælpsomme og trofaste i enhver Henseende . . .“

4 barn:

V. 1. *Louis „Alphonse“ Mourier*, født i Trankebar 3. aug. 1834, død i Kjøbenhavn 22. aug. 1909; sjøkadet 1847, deltog 5. apr. 1849 paa „Gefion“ i kampen ved Ekerneförde, sekondløjtnant i flaaen 3. aug. 1853, deltog 1864 med fregatten „Sjælland“ i kampen ved Swinemünde, premierløjtnant 28. mai 1868, kaptein 24. okt. 1870, afskediget med kommandørs rang 4. jan. 1886. Derefter chef for 5. utskrivningskreds (Aalborg) indtil 1. mai 1903. Levet senere som pensionist i Kjøbenhavn. Ridder av Dannebrog 1864, Dannebrogsmænd 1874, desuten hadde han en græsk og en portugisisk orden,

Gift 10. juli 1860 i Vigerslev med sin tremening *Anna Charlotte „Henriette“ Schøller*, født paa Margaard 16. juli 1837, død 4. apr. 1890 i Kjøbenhavn, datter av kammerherre, oberstløjtnant Christian S. (se ovenfor). (2 sønner og 2 døtre.)

V. 2. *Louise „Camilla“ Mourier*, født i Trankebar 25. nov. 1835, død i Kjøbenhavn 13. febr. 1868.

Gift i Kjøbenhavn 15. nov. 1860 med *Søren Adolf Arendrup*, født i Frederikshavn 12. juli 1834, søn av justisraad,

stiftsfysikus *Christian Rasmus A.* (født 16. mars 1803, død 31. jan. 1871) og hustru *Nanna Marie f. Henne* (født 21. juni 1811, død 28. febr. 1899). Sekondløjtnant i artilleriet 1. apr. 1857, premierløjtnant 21. mai 1863; uttraadte surnumerær og blev oberstløjtnant i den ægyptiske generalstab 16. sept. 1871, 1873—74 var han igjen i dansk tjeneste og tok 6. nov. 1874 avsked, fra 14. nov. s. a. med kapteins karakter. Under 5. sept. 1875 blev han ægyptisk oberst og adjutant hos khediven Ismail Pascha; var høistbefalende over en ekspedition mot abyssinierne sommeren 1875 og faldt i kampen ved Gondet 16. nov. 1875. (Gift 2. gang i London 28. aug. 1873, med *Edith Courtauld*, født 1. sept. 1846 i Bocking i Essex, datter av fabrikeier *John Minton C.* og *Letitia Bromley*. Ridder av mange ordener (Dannebrog 22. juni 1871). [Hauch-Fausbøll & Hiort-Lorenzen: Patriciske slægter. 2. saml. Kbh. 1911, s. 12.] (2 døtre.)

- V. 3. „*George*“ *Alfred Mourier*, født i Kjøbenhavn 12. dec. 1838, død paa Christinelund ved Præstø 23. aug. 1920, forstkandidat 1862, skovrider ved stamhuset Raunholt 1864—72, ansat i det Danske hedeselskab 1873—75, eier av Valdemarskilde ved Slagelse 1876 og bodde der indtil sommeren 1907, da han flyttet til Christinelund ved Præstø, hvor han senere levet.

Gift 1) i Vigerslev 4. juli 1867 med sin tremenning *Ebba Mathilde Magdalene Schøller*, født paa Margaard 24. nov. 1845, død paa Skovlyst ved Nyborg 23. apr. 1868, søster av Alphonse Mourier's hustru. 2) i Hellerup 20. mai 1875 med *Agnes Julie Marie Frederikke Augusta Sehested Juul*, født paa Raunholt 3. okt. 1851, datter av kammerherre, stamhusbesidder *Christian S. J.* til Raunholt, Hellerup og Nislefgaard. (3 sønner, 1 datter.)

- V. . „*Otto*“ *Valdemar Mourier*, født i Kjøbenhavn 3. nov. 1843, død sst. 4. jan. 1922; student 1863, kand. filos. 1864, ansat ved det danske konsulat i Rom 1867—69, havebrukskandidat 1877, undergartner paa Bregentved s. a., assistent i Vallø stiftshave 1878, stiftsgartner paa Vallø slot fra 1879 til 1. apr. 1902. Tok da avsked og flyttet til Kjøbenhavn, hvor han bl. a. var sysselsat med at ordne det Kgl. biblioteks billedsamling og sit eget familie-arkiv.

Gift i Frederiksberg 20. aug. 1878 med baronesse „Augusta“ *Thorveiga Guldencrone*, født i Nyborg 24. juni 1847, død i Kjøbenhavn 26. juni 1916, datter av kammerherre, amtsforvalter, baron *Christian Frederik G.* (1 søn, 1 datter.)

IV. 5. *Andreas Wendelboe Münster*, født i Kjøbenhavn 15. febr. 1810, opkaldt efter etatsraad *Andreas Lachmann Wendelboe*, yngre bror av farmoren *Dorthea Maria M. f. Wendelboe*; død i Kristiania 17. mars 1864 ved bristning av hjertepuls-

Fru Stina Münster
f. Hofgaard.

Brigadelæge A. W. Münster.

aaren. Student fra Drammens lærde skole aug. 1829 (laud.), andenekssamen 1830 (laud.), medicinsk embedseksamen 24. nov. 1838 (laud.). Konstitueret kompanikirurg 1. apr. 1836, fast utnævnt fra eksamensdagen, batterikirurg 3. sept. 1840. Generalkirurgen som indstiller ham siger: „M. har udført alle ham overdragne forretninger til alle vedkommendes fulde tilfredshed“. Ved en anden anledning karakteriseres han som en „fortrinlig duelig mand“. Fulgte 1848 de norske tropper til Skaane som korpslæge ved artilleriet og tjenstgjorde ved lasarettet i Landskrona juni—okt. 1850 blev M. med flere militærlæger tilforordnet til at gaa generalkirurgen tilhaande under anskaffelsen av rekvisita. Overtok 1854 midlertidig stillingen som medicinalforvalter, men frasa sig den

fra 20. juni 1855. I Axvalla-leiren 1858 juni—juli tjenstgjorde M. som underlæge ved sykehuset. Konstitueret brigadelæge ved artilleribrigaden 1. juli 1860; brigadelæge ved armeens hovedavdeling 21. aug. 1862. I denne stilling hadde han at fungere som overlæge ved Kristiania militære sykehus. Ved kgl. res. 11. apr. 1863 beskikket som medlem av armeens lægekommisjon. — M. utførte kandidattjeneste ved Rikshospitalet i 1½ aar fra mai 1834, ved Fødselsstiftelsen i over 1 aar fra aug. 1836, ved Rikshospitalets filialavdeling fra mai 1839 til 1845. Sekretær ved det Medicinske fakultet 1. okt. 1843. Fra 1. jan. 1841 til utgangen av 1846 2. sekretær i lægeforeningen. Fra 1. jan. 1847 til sin død medredaktør av Norsk magasin for lægevidenskapen, hvor han foruten efterretninger om eksamener og utdrag av fremmed litteratur har leveret bidrag til bd. I, s. 375—379 (Anmeldelse av Ilmoni: Nordens sjukdomshistorie), bd. IV, s. 239—249 (Om Schröder v. d. Kolks Opdagelse af elastiske Fibrer i Expectoratet hos Phtisici), bd. XIII. s. 284 flg. (Gastrotomie udført med Held ved Ruptur af Uterus). M. var reservelæge ved Rikshospitalets avdeling for hudsyke jan. 1845—juni 1848 og aug. 1849—aug. 1850. Læge ved jernbaneanlægget Kristiania—Lillestrømmen aug. 1851—dec. 1853. Medlem av direktionen for Toftes gave 1. jan. 1850—dec. 1857. Forstander for den offentlige vaccination i Kristiania 1. jan. 1854, læge ved Krigsskolen 1. nov. 1857, konst. stadsfysikus i Kristiania 4. jan.—8. juni 1859. Kolerælæge i Bergen sept. 1834—jan. 1835; sekretær ved Medicinalkomitéen for kolera under epidemien 1853 og senere. Skibslæge paa korvetten Ørnen apr.—juli 1842, da den senere kong Oscar II gjorde sit første togt som sjøkadet. — M. var en vakker mand, høi og sterckbygget. Formanden i det Medicinske selskap, doktor Otto Lund, fremholder i sin mindetale M.'s sterke pligtfølelse og ordenssans og hans fuldstændige opgaaen i sit lægekald. „Under det ydre, der forekom mange, der ikke kjendte

Fru Ida Münster
f. Cederström.

ham tilbunds, koldt og strengt, besad han en indre varme og en dyb følelse, der blev hans familie og hans fortrolige venner tildeed og af dem opfattet som umiskjendelige tegn paa et ædelt hjerte og en reen karakter“.

Gift 1) 22. jan. 1853 i byen Nora, Örebro län i Sverige, med *Kirstine („Stina“) Margrethe Hofgaard*, født i Drammen 11. nov. 1817, død i Kristiania 6. nov. 1853 (i barselseng), datter av kjøbmand, fransk vicekonsul *Paul Hofgaard* (født i Drammen 18. sept. 1791, død sst. 15. sept. 1843) og hustru *Marie* (altid kaldt *Josepha*) f. *Hofgaard* (født paa Kongsberg 5. febr. 1794, død i Drammen 9. okt. 1843). Gift

2) 12. mai 1860 i Carlskrona med *Ida Albertina Magdalena Cederström*, født paa Säbyholm ved Landskrona 8. okt. 1827, død i Stockholm 25. okt. 1910, datter av friherre, hofmarskalk, fhv. statsraad og kommanderende general *Gustaf Albrecht „Bror“ C.* (født 22. sept. 1780, død 21. dec. 1877) og hustru grevinde *Christine Hilda Wachtmeister* av Johannishus (født 27. aug. 1796, død 25. juni 1871). Fru M. var tante av prinsesse Ebba Bernadotte.

Frk. Helene Münster.

2 barn:

- V. 1. *Helene Münster*, født i Kristiania 22. okt. 1853 (døpt i Garnisonskirken). Kom i 10-aars-alderen ved sin fars død til sin morbror skibskaptein Andreas Hofgaard i Drammen; ved byens brand 1866 blev de hjemløse og den unge pike førte senere under sin opvekst en temmelig omtumlet tilværelse, dels hos pleieførelde, dels hos andre av slekten. Har reist en del, særlig i Sverige og Danmark, og har i de senere aar boet paa Oscars Minde („Frøkenklostret“), Kristiania.
- V. 2. *Hilda Christina Münster*, født i Kristiania 11. mars 1863 (døpt i Garnisonskirken), død sst. 18. juli s. a. av lungebetændelse.

- IV. 6. *Caroline Fredrikke Münster*, født i Drammen 16. sept. 1811, død i Skien 8. febr. 1889.

Gift 6. jan. 1835 med daværende adjunkt *Hans Julius Hammer*. Brylluppet stod under hendes fars sygdom paa Frydenlund i Lier hos foged, senere amtmand H. Harboe, som var gift med en søster av brudens svoger, daværende kapteinløjtnant Mourier. Hammer var født i Kristiansand 20. juli 1810, søn av justisraad, sorenskriver i Søndre Hedemarken *Andreas H.* (født 23. juli 1756, død 25. mai 1825) og hustru *Isabella Christine f. Stockfleth* (født 27. dec. 1780, død 9. juni 1861),

Fru Caroline Hammer
f. Münster.

Rektor H. J. Hammer.

student 1827 (laud.), adjunkt ved Drammens lærde skole 19. juli 1829, filologisk embedseksamen 1833 (laud.), overlærer og bestyrer av Molde middelskole 30. mars 1836, rektor ved Stavanger lærde skole 6. juni 1840, rektor ved Skiens lærde skole 28. mai 1852. Her døde han 3. mai 1872. Enken blev boende i Skien til sin død. De hadde ingen barn, men tok til sig som pleiedatter fruens brordatter, Constance Münster, som der hadde et godt og kjærlig hjem. Fru H. var en streng og myndig dame med en ualmindelig evne til at føre sig. Hun var et utpræget ordensmenneske, noget sykkelig men med en sterk karakter, flink i sit hus og i at omgaas sine piker, altid glad i at ha gjester. Hun skildres som meget vakker og beholdt sit kulsorte haar og alle sine tænder

til sin død. — Rektor H. var en meget dygtig administrator og lærer, avholdt av sine elever. Ridder av St. Olavs orden 21. aug. 1866 „for fortjenstfuld embedsvirksomhet“. H. hadde en lyrisk aare; et digt av ham „Paa Slotsfjeldet“ er flere gange optrykt i skiensblade.

IV. 7. *Frantz Thestrup Münster*, født i Drammen 3. okt. 1812,

Frantz Münster med hustru og datteren Constance.

død i Providence 12. mars 1886; opkaldt efter konrektor Frantz Thestrup ved Aalborg katedral-skole. Han mottok samme undervisning som sine brødre og skildres som livlig og vel begavet, men reagerte heftig mot at gaa den studerende vei som faren ønsket. Med en egenraadighet, som han paa sine ældre dage angret, satte han sin vilje igjennem, at slaa ind paa praktisk arbeide, kom i snekkerlære og etablerte sig som snekkermester paa Moss 1840. Her giftet han

sig 21. jan. 1841 med „*Hanna*“ *Mathilde Olsen (Bjørn)*, født paa Moss 4. aug. 1815, død i Providence (av barsel-feber) 27. juni 1858, datter av kjøbmand *Bjørn Olsen* og hustru *Johanne Marie Ingebrigtsdatter*. — Han utvandret til Providence, Rhode Island, i de Forenede Stater 1850; det følgende aar fulgte hans hustru efter med tre av barna (*Andrea*, *Thomas* og *Frantz*). — Som enkemand indgik han 1859 nyt egteskap med *Emily Cornelia Delaney*, født 15. aug. 1832, død 6. okt.

1905, en irlænderinde som hadde bestyret hans hus et aars tid. M. besøkte Norge 1879 og var da hos Hesselbergs, Hammers og Valles. Han befandt sig vel i Amerika, hadde et pent hjem i Providence og levet økonomisk nogenlunde sorgfrit.

14 barn:

- V. 1. *Johan Martin Münster*, født paa Moss 17. juli 1837, død ved Sundsvall 4. apr. 1887 (av hjertefeil); bodde efter forældrenes emigration 1850 i huset hos sin onkel batterikirurg A. W. M., Kristiania, hvor han blev konfirmeret. Reiste

Fru Marie Münster
f. Christiansen.

Ingeniør Johan Münster.

til Amerika (Providence) 22. okt. 1853. Var en tid tilsjøs og forsøkte sig som seilmaker, men kom senere over i teknisk virksomhed, som i høi grad hadde hans interesse. Han kom særlig vel ind i geværfabrikation. Gjennem et par svenske officerer han traf i Amerika, fik han opfordring til at gaa i svensk tjeneste som specialist i fabrikation av Remington-geværer og blev fra 1. juli 1868 ansat ved Carl Gustaf's stads geværfactory i Eskilstuna; 1. aug. 1870—30. juni 1872 indehadde han stillingen som maskinmester ved Kongsberg vaabenfabrik. Anla efter en kortere tjenestetid ved Akers mek. verksted sammen med ingeniør Gavelstad i 1874 et mek. verksted (reparationsverksted) ved Vallø, som nedbrændte uassureret 1876. Fra 13. apr. 1878 var M. ansat

som formand i dreierverkstedet hos J. & A. Jensen & Dahl. Tiltraadte mai 1880 som verksmester ved Sunds actiebolag, fra 1. mai 1882 Sunds bruk i Skön sogn ved Sundsvall. — Ingeniør M. var i utpræget grad en ordensmand, energisk og retsindig, men hadde vanskelig for at underordne sig og var tilbøielig til at ta alt tungt, tildels sikkert en følge av de vanskelige forhold han hadde gjennomlevet i avgjørende perioder av sit liv.

Gift 18. april 1880 i Kristiania (hos svogeren Hesselberg) med *Marie Magdalene Christiansen*, med hvem han hadde været forlovet siden 1872. Hun var født paa Kongsberg 18. mai

Fru Ingeborg Arnesen
f. Münster

Bibliotekar Arne Arnesen

1850, datter av hoteleier *Jacob C.* (født 17. jan. 1800, død 18. mars 1856) og hustru *Ingeborg Johanne f. Falch* (død 13. juni 1878). Som enke flyttet fru M. til Kristiania med sine to døtre og levet der under særdeles vanskelige økonomiske kaar til sin død 6. mars 1896.

2 barn:

- VI. 1. *Ingeborg Mathilde Münster*, født i Skön i Sverige 19. febr. 1881; middelskoleeksamen ved Berles skole, Kristiania, 1897; avgangseksamen fra Kra. handelsgymnasium 1900. Indehadde senere forskjellige kontorposter, fra 1906—14 i Norsk Hydro med ophold paa Notodden 1906—09, Rjukan 1909—13, Kristiania 1913—14.

Gift 6. april 1914 i Høvik Kirke med bibliotekar *Arne Gude Smith Arnesen*, født 10. okt 1880 i Vestre Toten, søn av sogneprest „*Kristian*“ *Arnt Arnesen* (født 12. aug. 1846, død 2. dec. 1896) og hustru „*Ingeborg*“ *Simonie f. Fliflet* (født 7. nov. 1849, død 14. jan. 1899); student fra Lillehammer skole 1900, andeneksamen 1901, filol. embedseks. i klassiske sprog 1904 (laud); midlertidig ansat ved det Deichmanske bibliotek jan. 1901, 1ste assistent sst. 1. jan. 1905, chefsbibliotekar sst. 11. mars 1914. Utenlandsreiser for at studere biblioteker 1906 (Tyskland—Østerrike), 1910 (England) samt 1919 og 1923 (Forenede Stater). Formand i Norsk bibliotekforening 1917 og 18, i Kristiania folkeakademi 1921—23. — Medlem av Bibliotekkomitéen av 1919, av Komitéen for statens vandrebiblioteker for sjømand, av Kirkedept.s raadgivende komité vedr. skoleboksamlinger osv. Blev 1923 oppnevnt av Folkenes forbund som medlem av en sakkynndig komité til at granske de administrative og økonomiske forhold ved forbundets biblioteker i Genf. — Forf. av en række artikler om bibliotekspørsmål i fagtidsskrifter og aviser og av følgende bøker: „Bøkernes opstilling og nummerering“ (1914), „Katalogisering“ (1916), „Bibliotekbygninger“ (1919), „Klassifikasjon efter Melvil Deweys system“ (1920). Redaktør sammen med prof. H. H. Gran av serien „Hjemmets universitet“ (1915 ff.). I sine stillinger ved Deichman har A. besørget bibliotekets kataloger og bibliografiske publikationer 1905—12 samt dets årsberetninger 1912 ff.

4 barn:

- VII. 1. „*Kristian*“ *Arnt Arnesen*, født 22. mai 1915 i Kristiania.
- VII. 2. *Johan Martin Münster Arnesen*, født 28. aug. 1917 i Kristiania.
- VII. 3. *Nils Fliflet Arnesen*, født 8. juni 1920 i Kristiania.
- VII. 4. *Jørgen Andreas Münster Arnesen*, født 27. juni 1923 i Vestre Toten.
- VI. 2. *Louise Jakobine Münster* („*Lilly Angell*“), født i Skön ved Sundsvall 1. jan. 1884, fra febr. 1897 pleiedatter av bankchef i Bergen, overretssakfører *Hans Bonnevie Angell* og hustru *Nathalia f. Janssen*.

Gift i Bergen 17. mars 1911 med *Thor Haagensen*, født i Flekkefjord 7. febr. 1882, søn av sogneprest *Hakon Johan H.* (født .9 juni 1849) og hustru *Mary Sabine f. Arveskaug* (født 10. mai 1856). H. tok middelskoleeksamen ved Hambros skole, Bergen, 1899, ingeniøreksamen ved Bergens tekniske skole (den mekaniske linje) 1903. Han

Fru Louise Haagensen
f. Münster.

Ingeniør Thor Haagensen.

drev en del aar motorfabrikation i Bodø, senere i Trondhjem, hvor han i begyndelsen av krigen startet en hermetikfabrik (Trondhjem Packing Co.), som vandt et ganske godt navn, men maatte indstille p. gr. av kapitalmangel under depressionen 1921. For tiden (1923) driver H. „Røkeriet“ paa Lilleby, Trondhjem.

Barn:

- VII. 1. *Nathalia Haagensen*, født i Bodø 20. mars 1912.
- V. 2. „*Louise*“ *Ragna Jørgine Münster*, født paa Moss 23. jan. 1841, død paa Stabæk 11. mai 1919, begravet i Kristiania i Vor Frelzers gravlund. Kom 4 aar gammel til sin tante fru Ida Heiberg i Bergen og var der indtil hun 12. mai 1858 blev gift med *Wollert Konow Hesselberg*, født i Bergen 10. juli 1832, død paa Gausdal sanatorium 1. aug. 1885, begravet i Kristiania i Vor Frelzers gravlund. Han var søn av oberstløytnant *Andreas H.* (født 3. febr. 1795, død 22. aug. 1859)

og hustru *Margarethe Birgitte f. Konow* (død 15. dec. 1842, 36 aar gl.). Student fra Bergens katedralskole 1850, kand. teol. 1856 (laud.), personel kapellan hos sogneprest Lyng i Faaberg 25. febr. 1860, konstitueret sogneprest til Fredriksvern 1865, residerende kapellan til Johannes menighet i Kristiania 7. okt. 1874; fra sin tiltrædelse 1. jan. 1875 var han konstitueret som sogneprest og utnævntes fast i embedet uten konkurranse 31. juli 1882. H. var i sin tid en av vor kirkes mest ansete og avholdte prester. En fyldig karakteristik er git av statsraad N. Hertzberg som indledning til H.'s efterladte „Prædikener over Kirkeaarets Evangelier“ (Kra. 1886). Ogsaa en række andre vidnesbyrd om H.'s fremtrædende og sympatiske personlighet foreligger i mindetaler og nekrologer av biskop Essendrop, stiftsprostene Bruun og Gustav Jensen, pastorene Kent, M. J. Færden o. fl. En mindestøtte paa hans grav er reist av venner og avsløret ved en mindefest 16. okt. 1889.

Pastor W. K. Hesselberg og hustru
Louise f. Münster.

Fru H. var impulsiv, intens i alt hvad hun tok sig til, noget heftig av temperament, tilbøielig til at ta livets mangehaande tilskikkelser tyngre end de kanskje fortjente og led ikke sjelden under et vanskelig humør. Hun var litet istand til at skjule sine følelser, men ogsaa umiddelbart indtagende og trofast likeoverfor dem hun hadde fæstet sig ved. Hun var utrustet med en sterk vilje og god forstand, var glad i musik, dygtig i huslige gjøremaal og navnlig en mester i haandarbeide. Et vidnesbyrd om hendes opgaaen i sin mands arbeide foreligger i hendes rekonstruktion av hans efterladte prækener. — De sidste 20 aar av sit liv bodde

fru H. paa Stabæk i en villa, hun selv hadde ladet opføre. Paa sine gamle dage led hun under en stadig mere sviktende hukommelse og var de sidste aar sløv dog uten helt at tape sit tidligere saa charmerende væsen.

7 barn:

VI. 1. *Andreas Hesselberg*, født i Bergen 17. april 1859, død paa Lillehammer 16. juni 1861 av strupehoste.

VI. 2. *Margarethe Hesselberg*, født paa Lillehammer 30. aug. 1860, død sst, 19. juni 1861.

VI. 3. *Ida „Sofie“ Hesselberg*, født paa Lillehammer 26. sept. 1861.

Gift i Kristiania 15. okt. 1887 med „Lauritz“ *Markus Berntzen*, født i Aalesund 23. mai 1853, søn av *Bernt Larsen Rønneberg* fra Nordalen (født mai 1806, død høsten 1862) og hustru *Sigrid* fra Vaksvik, Ørskaug (født 18. juni 1817, død 20 apr. 1911), kom i 14-aars-alderen i bokbinder- og bokhandlerlære i sin fødeby, hvor han bl. a. bestyrte Aarflots forretning under dennes opphold paa stortinget. I 1875 kom B. til Kristiania som fuldmægtig hos P. T. Malling og organiserte det følgende aar efter Hæremis opfordring Lutherstiftelsens bokhandel, som han senere bestyrte i 22 aar. Siden 1. aug. 1896 driver B. egen bok- og papirhandel. B. har deltatt meget i menighetsarbeide og har bl. a. grundlagt „Blomstermissionen“ 1881. (5 sønner, 2 døtre.)

VI. 4. „*Marie“ Therese Hesselberg*, født paa Lillehammer 1. dec. 1863, gjennomgik Nickelsens skole og tok 1881 eksamen ved Nissens guvernanteskole. Har oftere hatt privatelever, ogsaa i pianospil, som hun har dyrket adskillig (elev av *Marcilie Holmboe*).

VI. 5. *Hanna Hesselberg*, født i Fredriksvern 2. okt. 1866, gjennomgik Nickelsens skole og senere Nissens guvernanteskole, hvorfra hun tok eksamen 1886; derefter nogen aar lærerinde.

Gift i Kristiania 14. okt. 1893 med *Eduard Gerok*, født 10. apr. 1865 i Ostelsheim, Oberamt Calw, Württemberg, søn *Eduard G.*, sogneprest („*Stadtpfarrer*“) i Schwäbisch Hall

(død 24. juni 1904) og hustru *Marde f. Pistorius* (død. 24 okt. 1919). G. studerte evangelisk teologi i Tübingen 1884—88 og har senere virket som prest i Württemberg: aug. 1893—okt. 1910 sogneprest i Essingen, Oberamt Aalen, og siden okt. 1910 i Ebersbach a. d. Fils. (2 sønner, 3 døtre.)

VI. 6. *Gabriel Hesselberg*, født i Fredriksvern 5. aug. 1869, død sst. 7. aug. 1869.

VI. 7. „*Ole*“ *Immanuel Hesselberg*, født i Fredriksvern 26. okt. 1873, student fra Aars & Voss skole, Kristiania, 1892, juridisk kandidat 1898 (laud), fuldmægtig hos o.r.-saksfører C. J. Rieber-Mohn, Bergen 1900 til julen 1903, overretssaksfører i Kristiania siden 1904. Vpl. sekondløytnant 30. sept. 1893, vpl. premierløytnant 10. mars 1900; interessert havedyrker.

Gift i Østre Bærum 28. mai 1921 med *Manni Pailin*, født i Helsingfors 26. mars 1889 av forældre *Wilhelm P.* og hustru *Klara*.

Frk. Constance Hammer.

V. 3. *Ida Constance Caroline*

Münster Hammer, født paa Moss 14. sept. 1842, døpt 4. dec. s. a., opkaldt efter sin fars tre søstre, død 27. okt. 1920 i Kristiania, begravet i Skien 6. nov. næstflg. Kom 2 aar gl. sommeren 1844 til Stavanger til sin tante, fru Caroline Hammer, og hendes mand, der senere beholdt hende som sin adoptivdatter. Hun fulgte pleieførældrene 1852 til Skien, hvor hun levet indtil 1910 da hun flyttet til Kristiania. Her bodde hun fra dec. 1916 paa Fredly hjem for gamle damer, hvor hun døde av lungebetændelse efter et kort sykeleie. — Frøken Hammer var et godt og elskværdig menneske, godgjørende — ofte paa grænsen av sine evner —, glad i ungdom, livlig og mangesidig interessert, men ogsaa noget ustadig og

springende. Hun hadde faat en udmerket opdragelse og sat inde med adskillige kundskaper og færdigheter (sprog, musik, haandarbeide), som hun leilighetsvis utnyttet ved at gi privatundervisning. Fra sine pleieførældres hus, som hun omfattet med stor varme, hadde hun adskillig familietradition i arv og dannet paa sine gamle dage en av slegtens faa bindeledd. Hun var fuldkommen aandsfrisk til det sidste.

V. 4. *Andrea Münster*, født i Kristiania 31. jan. 1845, fulgte forældrene til Providence U. S. 1850, kom ved broderen

Provst A. V. Valle.

Fru Andrea Valle
f. Münster.

Johan M.'s foranstaltning hjem igjen sammen med søsteren Alette 1862 og bodde hos Hesselbergs, fra hvis hus i Fredriksvern hun 3. okt. 1871 blev viet til „Anton“ *Vilhelm Valle*, født i Vaage 1. mai 1842, død i Hollen 17. apr. 1917, søn av lensmand *Hans V.*, Vaage, og hustru *Kari f. Fillingsø*. V. blev student fra Lillehammer skole 1863, kand. teol. 14. juni 1870, s. a. personel kapellan til Vaage, 29. juli 1874 res. kap. sst., 20. febr. 1879 sogneprest til Nesna, 1891 provst i Nordre Helgelands provsti, 30. juni 1900 sogneprest til Hollen. — Efter sin mands død flyttet fru V. til Kristiania, hvor hun senere har bodd.

7 barn:

- VI. 1. „*Louise*“ *Jørgine Valle*, født i Vaage 9. aug. 1872. Gift i Nesna 7. febr. 1897 med kjøbmand sst. *Thorvald Zahl*, født 28. sept. 1865, søn av kjøbmand *Jacob Fredrik Z.* (født 11. juli 1821, død 29. nov. 1895) og hustru *Ane Malene Z.* (født 18. nov. 1825, død 8. juli 1908). (2 sønner, 2 døtre.)
- VI. 2. „*Hans*“ *August Valle*, født i Vaage 9. mai 1874, undervist som sine søskende hjemme av huslærer, gik tilsjøs men forlot sjøen som 1ste styrmand og gik over i toldvæsenet, hvor han siden 1909 er toldkontrollør i Bergen.
- VI. 3. *Ole „Severin“ Valle*, født i Vaage 9. aug. 1876, død paa Lovisenberg sykehus, Kristiania, 9. apr. 1921, opkaldt efter sin onkel kand. teol. O. S. Kildal. Middelskoleeksamen Møsjøen 1893, discipel hos apoteker Pettersen, Molde, juni 1897 1900, farmaceutisk medhjælpereksamen høsten 1900 (2,8), apotekereksamen høsten 1902 (godt). Han tjenstgjorde derefter ved forskjellige apotek i Narvik, Kristiania og Bergen, hvor han bl. bestyrte apoteket Nordstjernen. Sit sidste leveaar var han bestyrer av Askim apotek og fik under 28. jan. 1921 bevilling til at drive apoteket i Kirkenes. Han var en tid viceformand i Norsk farmaceutisk forening.
Gift i Narvik 3. juli 1909 med „*Astri*“ *Hjørdis Johannsen*, født paa Voss 23. nov. 1882, datter av driftsbestyrer *Eggert Martin Cornelius J.* (født 30. dec. 1851) og hustru *Augusta Sophie f. Kjeldsberg* (født 1. aug. 1855). (En datter.)
- VI. 4. „*Wollert*“ *Wilhelm Valle*, født i Nesna 29. mars 1880, student 1900, juridisk kandidat 1905, overretts sakfører 1907; sorenskriverfuldmægtig i Vesteraalen og paa Voss, senere praktiserende sakfører, først 5 aar i Telemarken og siden 1915 paa Odnes i Land. Vpl. officer (sekondlønntant) 1901.
Gift paa Hollen 6. juni 1912 med „*Dorthea*“ *Elisabeth Johnsen*, født paa Ulefoss 18. okt. 1883, student 1903, datter av kjøbmand *Johan J.* og hustru *Gunhild Marie Johnsen*. (3 sønner, 2 døte.)
- VI. 5. „*Kari*“ *Sofie Valle*, født i Nesna i Helgeland 19. sept. 1882.
Gift paa Hollen prestegaard 25. apr. 1905 med *Fredrik*

Stang, født paa Alstahaug 7. aug. 1875, søn av distriktslæge *Johan S.* (født 6. nov. 1829, død 4. febr. 1877) og hustru *Fredrikke Dorothea f. Kamstrup* (født 19. mars 1838), student 1893, kand. jur. 1899 (laud.), derefter edsvoren fuldmægtig og senere konstitueret sorenskriver i Nordre Helgeland, hvor han traf sin senere hustru; var i de følgende aar dels edsv. fuldmægtig ved forskjellige embeder, dels politiassistent og kst. politifuldmægtig, derefter politiadjutant i Bergen jan. 1906.

Thomas Munster.

Everett Munster.

politifuldmægtig i Kristiania aug. 1906, paany politiadjutant i Bergen nov. 1914, sorenskriver i Rana med bolig i Mo 1920. (2 sønner, 2 døtre.)

- VI. 6. „*Fredrik*“ *Vilhelm Valle*, født i Nesna 27. jan. 1886; tok 1907 tandlægeeksamen i Kristiania og har senere praktiseret i Hollen.

Gift i Hollen 29. aug. 1916 med *Johnny Johnsen*, født 18. aug. 1892, søster av Wollert V.'s hustru.

- VI. 7. *Rutt Valle*, født i Nesna 19. aug. 1888.

Gift i Kristiania (Petrus kirke) 11. april 1917 med *Gudolv Havig*, født 21. mai 1880, lensmand paa Herøy i Nordland 1904—1919, søn av *Konrad Magnus H.* (født 1. juni 1838) og hustru *Kathinka Otelie Nikoline f. Olsen* fra Kobberdal (født 22. aug. 1855).

V. 5. *Jørgen Thomas Emil Münster*, født paa Moss 10 mars 1847, død sst. 7. apr. 1848.

V. 6. *Thomas George* (døpt *Jørgen Thomas Emil*) *Münster*, født paa Moss 14. febr. 1849, død i Providence, R. I., 6. okt. 1905; gravør.

Gift i Providence 25. juni 1871 med *Emma Frances Goss*, født i San Francisco 16. sept. 1854, død i Providence 26. febr. 1883, datter av *William G.* og hustru *Marion*.

Miss Mabel Munster,
senere Mrs. McNally.

Miss Maud Munster.

VI. 1. "*Mabel*" *Gertrude Munster*, født i Providence 22. apr. 1872.

Gift i Providence 10. mai 1903 med *Richard Arthur McNally*, født i Providence 1873, død i Santa Cruz, Californien, 17. juli 1921; apoteker.

En adoptivson:

VII. 1. *Donald A. McNally*, født i San Francisco, Californien.

VI. 2. *Maud Andrea Munster*, født i Providence 15. jan. 1874, ugift, lærerinde.

VI. 3. *Everett Perry Munster*, født i Providence 24. nov. 1878; elektrotekniker, Davisville R. I.

Gift i Providence 25. juli 1900 med *Reba Crowell Howes*, født i Providence, R. I. 25. juli 1880, datter av *Luther Frank H.* og hustru *Rebecca D. H.* (Ingen barn.)

- VI. 4. *Elmer Francis Munster*, født 22. febr. 1883, død 30. juni 1884.
- V. 7. „*Frantz*“ *Oluf Munster*, født paa Moss 8. febr. 1851, død i Providence 1864.
- V. 8. *Alette* („*Letta*“) *Marie Münster*, født i Providence 4. juli 1853, død paa Diakonhjemmet i Aker 23. febr. 1915. Reiste til Norge 1862 i følge med søsteren *Andrea* og var hos sin onkel provst T. G. Münster i Larvik, indtil hun 25. sept.

Fru Letta Kildal
f. Münster.

Kand. teol. Ole Kiidal.

1873 blev gift med „*Ole*“ *Severin Kildal*, født i Ringsaker 27. juni 1844, død sst. 8. mai 1875, søn av sorenskriver *Mikael Heggelund K.* (født 29. dec. 1812, død 26. apr. 1884) og hustru *Eli f. Refling* (født 28. apr. 1815, død 5. dec. 1910). *Ole K.* blev student 1862 som dimittent fra Lillehammer skole, kand. teol. 9. juni 1868, lærer ved Nickelsens skole i Kristiania. Formand i Studentsamfundet 2–4 kvartal 1872 og senere medlem av styret i Bjørnsons formandstid. Han har oversat: Dr. Martin Luthers Udlæggelse af St. Pauli Brev til Romerne. Af Luthers Skrifter uddragen og sammenstillet af Chr. G. Eberle. Kra. 1874. 2 bl., 180 s.

- VI. 1. *Michael Heggelund Kildal*, født i Kristiania 23. aug. 1874, tok middelskoleeksamen 1891 og blev agronom fra

Sem landbruksskole 14. apr. 1894; overtok bedsteforældrenes gaard Refling, Ringsaker, 14. okt. 1905.

Gift 1) paa Kongsvinger 28. dec. 1904 med *Asgerd Schulerud*, født 7. mars 1877, datter av samlagsbestyrer *Schulerud* og hustru *Albertha f. Onxsumb*. Separeret 15. dec. 1916, skilt 19. nov. 1919. Gift 2) paa Høvik 20. dec. 1919 med *Borghild Marie Staff*, født 10. juli 1881 paa Høvik glasverk, datter av kontorchef *Johan Martinus S.* og hustru *Hulda Theodora f. Thorstensen*. (1 datter av 1ste ekteskap, en søn av 2det.)

William Munster.

- V. 9. *William Anton Munster*, født i Providence 22. apr. 1855, død 22. mars 1918 i Seekonk, Massachusetts, hvor han hadde en landeiendom. Besøkte 1914 sine norske søskende; en jevn, elskværdig, arbeidsom mand.

Gift 1) 29. apr. 1884 med *Lydia Wood*, født 12. dec. 1862, død 25. mars 1898. Gift 2) 24. okt. 1899 med „*Ellen*“ *Maria Maloy*, født 18. apr. 1853; lever som enke i Seekonk.

Charles Bush Thompson og hustru f. Munster.

2 døtre av 1. egteskap:

VI. 1. *Louise Munster*, født 21. febr. 1887, død 5. dec. 1887.

VI. 2. *Alice Elizabeth Munster*, født 27. jan. 1894, student utdannet som lærerinde.

Gift 23. mars 1918 med *Charles Bush Thompson*, født 28. nov. 1892; deltok et aar i verdenskrigen i Frankrike og i Tyskland og har nu en landeiendom i New Braintree, Worcester country, Massachusetts.

V. 10. *En pike*, født i Providence 19. mai 1858, død sst. i slutningen av august s. a.

Barn av 2det egteskap:

V. 11. *George Washington Munster*, født i Providence 22. febr. 1860; forretningsmand, ansat i kunstavdelingen i et stort varemagasin i Worcester, Mass., og forestod her i mange aar indkjøpene. Adr. 3 State Str., Worcester, Mass.

Gift 30. apr. 1896 med *Mary Smith*, født 22. aug. 1870.

1 søn:

VI. 1. *George Washington Munster*, født 7. febr. 1898, død 6. mai 1908.

V. 12. *Eudora Melissa Munster*, født i Providence 26. dec. 1861
Gift 12. apr. 1893 med *Charles E. Stone*, født 29. okt. 1850. Bor i Edgewood, Rhode Island, 107 Warwick Avenue.

1 datter:

VI. 1. *Emily Esten Stone*, født 15. febr. 1894, død 17. febr. 1921. Gift 29. juni 1918 med *Harold Maxfield Maine*, født 18. juni 1885. (1 datter.)

George W. Munster.

Walter K. Munster.

- V. 13. *Sophia Caroline Munster*, født i Providence 14. juli 1864.
 Gift 26. juli 1916 med *George Charles Docker*, født 4. nov. 1853. Bor i Providence, Rhode Island, Rear 45 Algonquin Str.
- V. 14. *Walter Keeran Munster*, født i Providence 5. nov. 1866. Var i mange aar sysselsat i diamanthandelen, men gik omkr. 1914 over i det almindelige forretningsliv og er nu repræsentant for en en-grosforretning i papir og skrivematerialer (Providence Paper Company) og reiser i Rhode Island og Massachusetts. Bor i Providence, Rhode Island, 42 Algonquin Street.
 Gift 2. juli 1900 med *Charlotte Marie Happ*, født 2. aug. 1878.

3 barn:

- VI. 1. *Walter Francis Munster*, født 18. juni 1901, kontorfunktionær i et stort kulfirma i Providence.
- VI. 2. *George Happ Munster*, født 18. juni 1901, død 26. mai 1908.
- VI. 3. *Elizabeth Hazel Munster*, født 2. dec. 1906, elev av et gymnasium.

Elizabeth H. Munster.

- IV. 8. *Frederik Julius Münster*, født i Drammen 14. okt. 1813, opkaldt efter biskop Frederik Julius Bech, som hjemmedøpte ham, død i Bergen 13. sept. 1885. Student fra Drammens skole 1832 (haud), andeneksamen 1833 (haud), studerte teologi en kort tid, men gik derefter ind paa krigsskolen og blev efter bestaat afgangseksamen under 14. febr. 1837 utnævnt til sekondløitnant i Bergenske brigade. Premierløitnant 16. juli 1838, gymnastiklærer ved Bergens katedralskole 1841—50, brigadeadjutant 9. febr. 1848, kapteinvagtmester ved Bergenhus fæstning 12. juli 1850, oberstløitnant og chef for Laurvigske nationale musketerkorps av Kristiansandske infanteribrigade 27. okt. 1858, chef for Hedemarkske nationale musketerkorps av 1. Akershusiske bri-

gade 2. febr. 1864, kommandør for 2. Akershusiske halvbrigade ifølge den ved de kgl. resolutioner 20. febr. og 22. okt. 1864 bestemte organisation indtil sammes ophævelse 31. dec. 1866 (jfr. kgl. res. 28. juli 1866), toldkasserer i Bergen 22. mai 1869. Han var medlem av den ved kgl. res. av 2. sept. 1864 anordnede kommission ang. armeorganisationen og vernepligtsforholdene. Ridder av Sværdordenen 1859, av St. Olav for militær fortjeneste 21. aug. 1866.

Gift i Bergen 22. dec. 1841 med *Anna Margrethe* („*Gretha*“) *Bull*, født i Bergen 13. sept. 1816, død sst. 10. jan. 1872, datter av apoteker *Johan Storm Bull* (født i Bergen 12. mars 1787, død

Toldkasserer F. J. Münster.

Fru Gretha Münster
f. Bull.

sst. 8. mars 1838) og hustru *Anna Dorothea f. Geelmuyden* (født i Bergen 5. apr. 1789, død 16. juni 1875).

Frøken Constance Hammer skriver om egteparret M.: „De var meget vakre. Præsten Greve som viede dem fortalte engang til deres yngste Datter at det var det vakreste Par han havde viet. De levede en meget lykkelig Tid paa Bergenhus, da deres Formuesforhold var meget forbedret. De havde meget let for at faa Hjælp baade af de Underordnede og af Slaverne, som elskede det unge elskværdige Ægtepar. Tante Grethe var meget afholdt af alle sine Brødre. Slaverne var til meget stor Nytte, fulgte Børnene til Byen som en anden Barnepike og passede dem altid godt. Paa Grund af sin Svagelighed maatte Tante ikke amme nogen af sine Børn, men fik fat i en Sognekone som naar hun

gik ud med Børnene gjerne havde en paa hver Arm og en ved hver Side som holdt hende i Skjørtet. Slaverne arbejdede mange smukke Møbler og andre nyttige Ting til Huset, de var villige og snille ved alle Leiligheder. Da Onkel og Tante flyttede fra Bergenhus til Kristiansand 1859, forærete de underordnede dem et Krystalkrus med Sølvlaag og en Sølvbordklokke. — Børnene fik en god, men tarvelig Opdragelse. Til Vidnesbyrd om Forholdene i de Tider kan fortælles at Børnene var henrykte naar de til sin Geburtsdag fik af hver af Forældrene 2 Skilling samt ferske Franskrød til Frokost. Onkel var meget nøie med Børnenes Gang, Holdning og Manerer og gav dem stadig Rettelser paa Spadserture, hvad der ikke altid behagede dem. Begge var musikalske og sang og spillede og samlede sine syv Børn, som ogsaa alle dyrkede Musiken, ved Sang, Pianospil og Strygeinstrumenter. Morten, den yngste havde saa skarpt Gehør at han kunde gjentage Koncertnumre meget smukt naar han kom fra Koncerter. — I 1864 flyttede Onkel til Fredrikshald paa en Jagt og var 14 Dage underveis, laa af og til for Vindstille, fiskede og morede sig efter bedste Evne. Tog saa ind til Smaabyerne langs Kysten og provianterede. Paa Fredrikshald boede de stillere. Medens de boede i Kristiansand var Onkel afvekslende paa Gimlemoen og paa Graatenmoen ved Skien om Sommeren. I Fredrikshaldtiden tjenstgjorde han paa Gardermoen. Det var i Carl den 15.s Tid. Kongen var meget elskværdig mod Onkel. Da han fortalte at han paa Grund af sin store Familie maatte tage Afsked som Officer og søge et mere vellønnet Embede, sagde Kongen, at naar der blev et Embede ledig, som han kunde ønske sig, skulde han bare skrive til Kongen saa skulde han faa det. Det Løfte blev ogsaa holdt da Onkel fik Toldkassererembedet i Bergen, hvortil de flyttede i 1869. Der blev da Onkel til sin Død i 1885. Tante Grethe døde 1872 til stor Sorg for Onkel. De var da kommet ovenpaa, Børnenes Opdragelse

Storm Münster.

tildels fuldendt og de skulde have levet sine bedste Dage. — Med Hensyn til Fornøielser var det noksaa strengt. Age Kjælkebakke blev ikke tilladt, da det blev anseet for upassende. At gaa paa Skøiter var først ikke tilladt; senere da Isen frøs udenfor Huset (paa Lungegaardsvandet) og Dinas Lyst var stor, fik hun ved mange Bønner og megen Graad Tilladelse af Faderen. Da hun temmelig snart lærte det, morede det Onkel at se paa hende fra Vinduerne. Ved almindelige Selskaber maatte Børnene altid hjem præcis Kl. 10, da Pige kom for at hente. Paa Baller fik de Lov til at vente til Slut, men da maatte Pigen som kom med Vognen, pent sætte sig og vente, til Tiden var inde, for at følges hjem af Herrer blev af Far ikke anseet som passende“.

8 barn:

V. 1. *Jørgen Andreas Münster*, født i Bergen 19. okt. 1842. Blev telegrafist i Bergen. Døde 11. mai 1864 i Kristiansand hos forældrene efter i længere tid at ha lidt av lungetuberkulose.

V. 2. *Johan Storm Bull Münster*, født i Bergen 1. juli 1844, død ugift sst. 26. mai 1898. Gik

tilsjøs 1859 og for bl. a. som styrmand, var en tid ansat i Engelske telegrafselkap. Forsøkte sig som kolonist paa Nicobar-øene. Kom hjem til Bergen vaaren 1885 og blev boende der til sin død, i de senere aar paa Sjømandshjemmet. S. M. var meget musikalsk og hadde utprægede praktiske anlæg. Han hadde hat den gule feber to gange og hadde som en stadig mindelse et hjerteonde, som blev aarsaken til hans død.

V. 3. *Ole Bornemann Heiberg Münster*, født i Bergen 9. nov. 1845, død paa Bergenhus 11. jan. 1854 av hjernebetændelse.

V. 4. *Anne Dorthea Münster*, født i Bergen 31. juli 1847, død sst. 14. mai 1904.

Fru Dorthea Holst
f. Münster.

Gift i Bergen 23. dec. 1871 med *Johan Collett Holst*, født 5. mai 1843, død av tæring i Ajaccio paa Korsika 28. dec. 1873; søn av saksfører *Jan Holst* i Holmestrand (født 16. mai 1799, død 12. sept. 1868) og hustru *Frederikke Juliane Marie Blom* (født 6. mai 1811, død 2. jan. 1873); sekondløytnant 17. aug. 1865, premierløytnant (2. Akersh. brigade) 7. mars 1868.

2 barn:

VI. 1. *Anne Margrethe („Grethe“) Holst*, født 18. nov. 1872, pianistinde i Bergen, hvor hun døde 27. mars 1912.

VI. 2. *Johan Collett Holst*, født 26. mars 1874 i Bergen, død i Lübeck av tæring 23. jan. 1909; gjennomgik Bergens tekn. skole 1890—94 (den mekaniske linje) og studerte senere ved den Tekniske høiskole i Dresden. Ingeniør ved Lübecker kanal-anlæg (Østersjøen—Elben).

Gift 1904 med *Hedwig Russ*, født 1880, datter av skibsreder R. i Lübeck.

Fru Louise Mohn
f. Münster.

V. 5. *Louise Henriette Christiane Münster*, født i Bergen 15. juli 1848, død i Strandebarm 17. aug. 1883.

Gift i Bergen 2. mai 1872 med doktor „*Theodor*“ *Wilhelm August Mohn*, født i Bergen 18. sept. 1839, død i Kristiansand 12. dec. 1916; søn av kjøbmand *Albert M.* og *Ade-laide („Ida“) Neumann*, student fra Bergens katedralskole 1856 (laud.), kand. med. 27. mai 1863 (laud.). Fra juli s. a. til april 1864 kandidat ved Rikshospitalets hovedavd. Senere indtil sept. 1865 læge i Stavanger, derefter i Bergen, hvor han bl. a. var bylæge (juni 1868—sept. 1870) og bestyrer av Rosenbergs sindssykeasyll (okt. 1869—apr. 1876). Kompanikirurg i Bergenske brigade 25. apr. 1874 og 1. apr. 1884 national korpslæge i samme brigade. 11. juni 1888 blev M.

sanitetskaptein og 25. juli 1897 major fra 1. okt. s. a. og beordredes til brigadelæge i Kristiansandske brigades distrikt. Avsked ved naadd aldersgrænse fra 1. okt. 1904. Fra 1897 var M. bosat i Kristiansand, hvor han bl. a. 1898—1907 var formand i Kristiansands lægeforening.

4 barn (foruten 3, døde som smaa):

- VI. 1. *Anne „Margrethe“ Mohn*, født i Bergen 14. juli 1873.
 Gift i Bergen 14. apr. 1897 med *Joachim Grieg L. S.* født i Bergen 28. nov. 1863, søn av *Lars Monrad G.* (født 23. juli 1818, død 9 okt. 1872) og hustru *Dorothea f. Brun* (født 21. mai 1828, død 7. febr. 1905); forretningsmand i Bergen.
- VI. 2. *Fredrik Julius Münster Mohn*, født i Bergen 6. nov. 1874, student 1893, medicinsk kandidat dec. 1901 (laud.). Vpl. sekondløjtnant i armeens sanitet 10. mars 1899, vpl. pr.løjtnant 3. febr. 1902, vpl. kaptein 1. okt. 1917. Siden 1. jan. 1903 bosat i Egersund, hvor han siden har praktiseret, fra 25. aug. 1914 som distriktslæge.
 Gift i Stavanger 20. juni 1903 med *Marie Berner Somme*, født i Stavanger 23. apr. 1880, datter av grosserer, russisk vicekonsul *Andreas S.* (født 16. juli 1849) og *Maren Sophie Berner* (født 9. juni 1858).
- VI. 3. *Ida Mohn*, født i Bergen 22. juli 1877.
 Gift i Kristiansand 11. apr. 1903 med *Olaf Berge*, født i Kristiania 20. juli 1868, død paa Heimdal 12. dec. 1915, søn av sogneprest *Ole B.* (født 28. dec. 1834, død 2. okt. 1912) og hustru *Hanna f. Mangor* (født 19. juli 1841); student 1886, medicinsk kandidat 1892 (haud), kst. distriktslæge i Finmarken 1894—95, privatlæge i Orkedalen 1895—98, læge i Congostaten 1898—99, assistentlæge ved Eg sindsykeasyl 1900, privatlæge ved Heimdal st., Rørosbanen, 1901, kommunelæge sst. 1903. Vpl. sekondløjtnant i armeens sanitet 7. mars 1898, premierløjtnant 3. sept. 1898. Enken bosat i Bergen.
- VI. 4. *Ole Bull Mohn*, født i Bergen 24. aug. 1880, ingeniør. Gift, bosat i Stettin (Peterhofstrasse 2 ^{II}). (En datter.)

- V. 6. *Andreas Wendelboe Münster*, født paa Bergenhus 26. dec. 1853, utdannet som ingeniør ved det Chalmerske institut i Göteborg med avgangeksamen 1874. Samme aar ansat som assistent ved de norske jernbaneundersøkelser, men fratraadte denne post 1882 for at reise til de Forenede stater, hvor han senere har hat sit virke: ved bygningen av Northern Pacific Railway i Montana 1882—84, bro- og vandingeniør for St. Paul 1884—1900, broingeniør og senere cheffingeniør for Chicago Great Western Railway Co. (bosat i St. Paul) 1900—1906, fra 1906 som leder av egen ingeniørforretning i Seattle, Washington. M. har som ingeniør utført mange betydelige arbeider og vundet navn som en fremragende fagmand. — Han har en vakker og vel utdannet sangstemme, spiller meget godt violoncelle og har paa sine forskjellige opholdssteder været medlem av en kvartet med ukentlige møter.

Ingeniør A. W. Münster.

Fru Dina Storm Bull
f. Münster.

- V. 7. *Gidsken Edvardine („Dina“) Münster*, født paa Bergenhus 23. aug. 1856.

Gift i Bergen 18. aug. 1886 med sin fætter *Johan Storm Bull*, født 20. okt. 1856, død i Madison, Wisc. 17. nov. 1907, søn av senere oberst *Jens Munthe Bull* (født 23. mai 1815, død 3. febr. 1905) og hustru *Johanne Margrete f. Hagerup* (født 3. sept. 1817, død 26. nov. 1888). B. reiste 1873 til den tekniske skole i Zürich hvor han tok avgangseksamen med udmerkelse 1877. Efter

en tids ophold i Paris kom han 1879 til Madison, hvor han blev docent og 1886 ordinær professor ved Universitetet, en stilling han havde til sin død. Ved pariserutstillingen 1900 var han vicepræsident i juryen for maskinavdelingen. Han var 1ste gang gift i Madison 8. okt. 1881 med *Marie Margarethe Steineger*, født 18. juli 1857, død i Madison 3. okt. 1883. — Fru Dina Bull spiller udmerket piano og akkompagnerte meget sin mand som spillet violoncelle.

- V. 8. *Morten Henrik Münster*, født paa Bergenhus 27. okt. 1858, død i Minneapolis mars 1910. Efter 3—4 aars

Morten Münster.

kontorvirksomhet i Kristiania reiste han 1881 til New York, arbeidet der 1½ aar paa en vognfabrik og fortsatte saa til Minnesota, hvor han efter et aars ophold i Fergus Falls bosatte sig i St. Paul. Med undtagelse av et aars ophold ved Stillehavskysten i Portland Oregon og Seattle Washington som agent for A. E. Johnson Co. (Scandinavian American Steamship line) levet han i St. Paul,

Minneapolis og Chicago dels ansat ved ovennævnte firmas kontorer i disse byer, dels beskjæftiget med „billet- og landforretning“ for egen regning. — M. var kanskje den mest musikalske inden søskendeflokken, spillet piano uten at ha studeret stort; med et briljant øre og ypperlig hukommelse kunde han gjengi de sværeste numre efter en koncert. Søsteren fru Bull karakteriserer ham som „generous to a fault“.

- IV. 9. *Emil Bertrand Münster*, født i Drammen 10. jan. 1816, død paa Kongsberg (av bronkit) 28. dec. 1888; student, privat dimitteret, 1834 (haud), andeneksamen 1835 (laud), berg-

eksamen 14. apr. 1840 (laud.); amanuensis (observator) ved det astronomiske observatorium (efter konkurrence med O. J. Broch) fra 15. apr. 1840 til juni 1844, foretok derefter med stipendium dels av statskassen, dels av Kongsberg sølvverks kasse en utenlandsreise for at studere metallurgi i teori og praksis; opholdt sig som aspirant paa Kongsberg fra 1847 til jan. 1849, da han blev universitetsstipendiat i metallurgi; foretok ogsaa omkring 1860 en kortere utenlandsreise for at studere sit fag. Konstitueret som lektor i samme fag 22. okt. 1850, fast utnævnt 1. febr. 1854; professor i metallurgi og bestyrer av det metallurgiske laboratorium 15. nov. 1862. Han var indtil sin utnævnelse til professor

Professor Emil Münster.

Fru Andrea Münster
f. With.

ogsaa statsgardein i Kristiania. Tok avsked fra 22. dec. 1885 og flyttet til Kongsberg, hvor sønnen Thomas var aspirant og levet her sine sidste aar. Som professor bodde han 1868—77 paa Bellevue eller Mellem-Tøien. M. var medlem av videnskaps-selskapet i Kristiania fra dettes oprettelse i 1857.

Gift paa Kongsberg 8. jan. 1852 med *Andrea Sophie With* født paa Kongsberg 21. dec. 1829, død i Kristiania 19. febr. 1918, datter av kjøbmand *Borger W.* (født 22. mai 1800, død 18. dec. 1849) og hustru *Sophie Dorthea f. Rømcke* (født 11. febr. 1798, død 13. mars 1837). Som enke levet fru M. siden vaaren 1889 i Kristiania, de sidste aar paa Lovisenberg, i fuld vigør til sin høie alder.

Professor M.'s videnskabelige hovedverk er avhandlingen „Om hytteproduktet sten“ (Arch. f. math- og naturvid. I [1876] s. 239—334; ogsaa i særtryk). Forf. har her nedlagt frugterne av mange aars ihærdig arbeide og viser som den første at bly, kobber, jern osv. er tilstede i stenen dels som metaller og dels som PbS , Cu_2S , FeS , $Ni(Co)S$, Ag_2S osv., men aldrig som svovlrikere forbindelser CuS , FeS_2 osv. Det sidste var almindelig antat av tyske videnskabsmænd (saaledes Bruno Kerl), men ved over 60 analyser lykkedes det M. at utrede forholdet fuldstændig. — De fleste av hans ikke mange avhandlinger er fremkommet i Nyt magasin for naturvidenskaberne: III s. 308—12, Bidrag til bestemmelsen av Trondhjems middeltemperatur; IV s. 78—90, Meteorologiske observationer paa Christianias observatorium; VI s. 89—119, Om roterende blæsemaskiner, og s. 120, Om amorph svovel, erholdt uden foregaaende smeltning; IX (1872) s. 1—22, Lidt om kobolt- og nikkelpøver samt kobberpøver for blæserøret (ogsaa i særtryk), hvori han har fuldkommengjort og paavist nøiaktigheten og den praktiske brukbarhet av de Plattnerske blæserørspøver, som han stadig anvendte til de mange pøver paa nikkell han utførte for det praktiske liv som en meget skattet analytiker under den store oppgang i nikkellindustrien i 70-aarene, og s. 23—38, Om en eiendommelig algebraisk opløsning af kubiske ligninger (ogsaa i særtryk). — Desuten har M. skrevet et par avhandlinger i Polyteknisk tidsskrift for 1872: s. 115—118, Blypøver på våd vei, s. 149—157, Om kuls og svovlkises reducerende indflydelse paa den ved Kongsbergs sølvværks smeltehytte tilsatte tyndslag (ogsaa i særtryk). M. var ogsaa zoologisk interessert og undersøkte i sine senere aar talrike kvartære skjælfenomster, særlig i trakten ved Brevik; et efterladt manuskript med faunalister herfra har ydet „et særdeles viktig bidrag til W. C. Brøggers verk om de senglaciale og postglaciale nivåforandringer i Kristianiafeltet“ (Kra. 1900—01). M. forærte til Universitetets samling av senglaciale og postglaciale skjæl „det overordentlig betydelige originalmateriale“ (Brøgger), som laa til grund for nævnte faunalister. — Som det vil fremgaa av denne oversigt over M.'s arbeider, spændte hans videnskabelige interesser over et vidt felt. Han var kjendt for sine kundskaper i astronomi og matematik og var eksaminator eller censor i disse fag ved artium og andeneksamen. Naar hans produktion ikke er større, er det mest at tilskrive

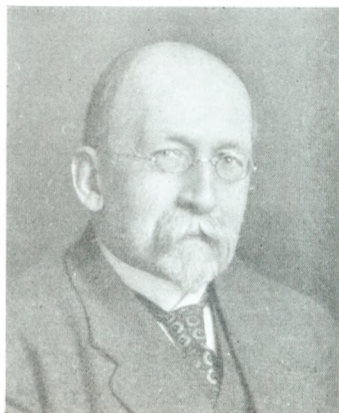

hans overordentlige samvittighetsfuldhet, som aldrig tillot ham at fremsætte en hypotese medmindre den med nødvendighed maatte fremgaa av hans forskninger. Hans analyser har vakt beundring ved deres nøiaktighet; han anvendte saaledes „mindste kvadraters metode“ til bestemmelse av de indløpne sandsynlighetsfeil. — Professor M. deltok med interesse i politikken og dagens brændende spørsmaal og var i en aarrække venstres kandidat ved valgmandsvalg i Kristiania. Han var svært glad i musik og hørte gjerne god musik, men var meget kritisk, hvor en streng maalestok kunde anvendes. Han hadde i sin ungdom hat en vakker sangstemme og sunget adskillig.

3 barn:

- V. 1. *Thomas Georg Münster*, født i Kristiania 1. mars 1855. Gik paa Nissens skole fra 1862 og dimitteredes herfra 1872. Blev s. a. student (laud) og tok bergekseamen vaaren 1878 (laud); avla praktisk prøve paa Kongsberg sommeren 1879. Var fra høstsemestret 1874 amanuensis ved det metallurgiske laboratorium hos sin far indtil høsten 1881, da han flyttet til Kongsberg som aspirant ved sølvverket. Var i længere tid bestyrer og førstelærer ved Kongsberg sølvverks bergskole. Fra 1. juli 1882 til 30. juni 1897 var M. ansat som assistent ved Norges geologiske undersøkelse. Konstitueret som sølvverkssekretær fra vaaren 1888 til 1. juli 1889 og som bergproberer fra 1890 til 19. nov. 1892, da han utnævntes til myntgardein, fra 1897—99 tillike bergproberer. Myntmester 20. sept. 1899, bergmester i Finmarken 18. juli 1906, bergmester i Østlandske distrikt, bopæl i Kristiania, 9. juni 1911. Var 1885—96 og 1899—1904 medlem av Kongsberg formandskap, i 1888, 1892—96 og 1900—04 ordfører. Medlem av Kongsberg skolestyre 1905—06; formand i 1906. Valgtes 1888 til stortingssuppleant for Kongsberg og mødte som saadan paa stortinget fra 6. mars 1891. Senere stortingsrepræsentant for Kongsberg 1892—97 og var 1892—94 sekretær i odelstinget og 1895—97 i stortinget. Hadde sæte i landbrukskomitéen hvor han fungerte som sekretær og som ordfører bl. a. i alle bergverkssaker. Deltok som repræsentant for stortingets fredsforening i de interparlamentariske fredskonferanser i Haag 1894 og Buda-Pest 1896. Tilhørte i unionstiden det radikale venstre. — Stifter og formand i

Norsk entomologisk forening, medlem av videnskapselskapet i Kristiania og av de entomologiske foreninger i Stockholm og Kjøbenhavn samt Zool.-bot. Gesellschaft i Wien. Formand i Bergingeniørforeningen 1913—17 og medlem av N. I. F.'s repræsentantskap. — Avsked som bergmester med pension fra 1. aug. 1918. Stortinget bevilget ham kr. 2500 i aarlig tillæg til pensionen til fortsatte entomologiske studier og som godtgjørelse fordi han avgav til Universitetet sit entomologiske bibliotek og sin samling av insekter (coleoptera) paa ca. 12000 arter og varieteter i henved 100 000 eksemplarer. — Tilbragte vinterhalvaaret 1898—april 1899 med

Bergmester Th. Münster.

Fru Betzy Münster
f. Lund.

sin familie i syden, S. Tyrol og Rom, samt andre steder i Mellemitalien; gjorde herunder bl. a. store innsamlinger av coleoptera særlig omkring Rom. Foretok vaaren 1903 en reise til Stockholm, Kjøbenhavn, Berlin, Wien og øvrige tyske myntverksteder for at studere myntvæsenet. — I sine yngre dage drev M. ivrige studier i palæontologi og indlagde sig fortjenester ved sin innsamling av fossiler, hvorom f. eks. Brøggers „Die Siluretagen 2 und 3 . . .“ vidner. En brachiopode av familien rynchonella kaldes efter ham „rynchonella Münsteri“. Diverse coleoptera er likeledes opkaldt efter ham, likesom han selv har beskrevet adskillige nye arter.

Har som assistent i Norges geologiske undersøkelser bereist særdeles store strækninger av Østlandet, særlig fjeldegne mellem Valdres og Gudbrandsdalen. Som bergmester i Finmarken har

han befaret det meste av den nordlige del av Tromsø soren-skriveri og Finmarken, bl. a. 5 gange i Karasjok og flere dags-reiser ovenfor kirkestedet der. Foretok 1904 (mai—sept.) en entomologisk reise til Sydvaranger, 1909 til Saltdalen, 1914 gjen-nem Bergensdistrikterne, 1919—22 gjennom Sørlandet.

M. er f. t. næstformand i frisindede venstres organisation i Kristiania og formand i landsforeningen „Den personlige frihets værn“.

Gift i Kristiania 6. dec. 1881 med *Betzy Marie Lund*, født 24. sept. 1857, datter av praktiserende læge *Otto Mathias Num-sen L.* (født 31. jan. 1811, død 2. dec. 1891) og hustru *Emma f. Petersen* (født 20. juli 1816, død 29. febr. 1892).

M. var i 80-aarene anonym redaktør av Kongsbergs blad i bladets par første aar, og har skrevet en hel del i dagspressen. Desuten har han offentliggjort følgende geologiske og entomolo-giske avhandlinger:

Bemærkninger om Kongsbergmineraleerne (N. Mag. f. Naturvid. XXVII, 309—322).

Dagbog fra en reise i Jotunfjeldene (ibid. XXVIII, 199—215).

Foreløbige meddelelser fra reiser i Mjøsegnene (Norges geol. un-dersøgelse, 1. Aarb. 1891.)

Kartbladet Lillehammer med tekst (ibid. 30).

Die norwegischen Arten der Familie Byrrhidae (Verh. zool.-bot. Gesellsch. in Wien 1902).

Index Coleopterarum Norvegiae I (Chra. vid.selsk. Forh. 1901 nr. 1).

Nye norske Coleoptera (N. Mag. f. Naturv. XXXI, 238).

Neue Staphyliniden von Norwegen (ibid. IL, 277).

Bidrag til Norges coleopterfauna (ibid. IL, 285).

Nebria brevirollis Fbr. og nærstaaende arter (Forh. v. 16. skand naturforskerm. 1916, 701).

Om nogle Haliplider (coleoptera) (Chra. vid.selsk. Forh. 1922).

Desuten i Norsk ent. tidsskr.:

H. 1 (1920): *Insecta ex Sibiria mer. et Mongolia, A. Coleoptera*; To nye Staphylinider fra det nordlige Norge; Nye fund og findsteder [av Coleoptera]. H. 2 (1921): *Coleoptera* tilhø-rende den skandinaviske fauna, men hittil sammenblandet med andre nærstaaende arter; Bidrag til Norges koleopterfauna, revision av materialet for E. Strands koleopterologiske arbeider.

H. 3 (1922): Tillæg til Norges koleopterfauna; Notiophilus Dumeril (coleoptera), de norske arter; Insektiv om vinteren; Coleoptera i granbarhauger, et bidrag til skogbundens fauna.

2 døtre:

VI. 1. *Emma Münster*, født paa Kongsberg 30. dec. 1882, død i Fyresdal 7. nov. 1918; student 1900, andeneksamen 1901 og

Fru Emma Grimsgaard
f. Münster.

medicinsk embedseksamen dec. 1909 (haud). Kandidat ved Kristiania kommunale sykehuser 1910, ved Bergens sykehus og ved Lyster sanatorium 1911—12; mars—april 1912 vikarierte hun for distriktslægen i Vik i Sogn og var den første kvindelige læge som blev meddelt konstitution i distriktslægeembede. Fra 1. mai 1912 til høsten 1914 var hun vikar for kommunelægen i Askvold, Søndfjord.

Gift i Bergen 20. mai 1914 med *Fin Grimsgaard*, født i Indviken 20. juli 1865, son

av distriktslæge „*Kristian*“ *Martin Theodor G.* (født 13. febr. 1830, død 31. jan. 1907) og hustru „*Agnes*“ *Christiane f. Grimsgaard* (født 13. okt. 1836, død 26. mai 1917), student 1883, andeneksamen 1884, medicinsk embedseksamen juni 1892 (haud); kommunelæge i Fyresdal jan. 1893, i Frøien jan. 1898, kst. distriktslæge i Finmarken 10. mars 1903, distriktslæge i Ytre Søndfjord med bolig paa Dale fra 1. juni 1909, distriktslæge i Fyresdal 1. dec. 1914, i Høland 8. aug. 1920.

3 barn:

VII. 1. *Agnes Grimsgaard*, født i Dale, Søndfjord, 23. nov. 1914.

VII. 2. „*Christian*“ *Georg Grimsgaard*, født i Fyresdal 13. febr. 1916.

VII. 3. *John Grimsgaard*, født i Fyresdal 8. mai 1917.

VI. 2. *Ragnhild Münster*, født paa Kongsberg 13. mars 1888.

Fru Ragnhild Berg
f. Münster.

Erik Berg.

gik paa skole paa Kongsberg og senere paa Hallings skole i Kristiania.

Gift i Kristiania 27. mai 1908 med *Erik Bjarne Berg*, født i Asker 31. jan. 1881, søn av kand. teol., bestyrer av Asker seminar *Erik B.* (født 13. mars 1827, død 22. apr. 1882) og hustru *Constance f. Mørch* (født 29. dec. 1846, død 8. jan. 1917), student 1901, kand. filos. 1902, vpl. sekondløytnant 1902, vpl. kaptein 1916; lærer ved Kristiania folkeskoler siden 1907 (04); sekretær ved Sofienberg skole.

2 døtre:

VII. 1. *Anna Berg*, født i Kristiania 24. febr. 1910.

VII. 2. *Ragnhild Münster Berg*, født i Kristiania 13. aug. 1911.

V. 2. *Borger With Münster*, født i Kristiania 14. juni 1857; fra 1873 til 1878 ansat ved bankierforretninger i Kristiania; opholdt sig 1878—79 i London; 1880 ansat som bokholder og kasserer ved Chr. Ankers bruk i Hønefoss, gik senere over til Withs tobaksfabrik og blev bestyrer av en filial av denne i Kristinehamn i Sverige; ved filialens ophør drev han en tid egen tobaksfabrik, overtok siden en ledende stilling ved en svensk tobaksfabrik og gik ved monopolets opprettelse over i dets tjeneste som bestyrer av avdelingen i Sundsvall; røk senere uklar med direktionen, gik av og har siden levet som rentenist i Norrviken ved Stockholm.

V. 3. *Ragnhild Münster*, født 19. jan. 1859 i Kristiania, død sst. av skarlagensfeber 4. nov. 1862.

III. 5. *Johan Christian Münster*, født i Egersund, døpt sst. 3. okt. 1777, død paa Voss 25. apr. 1852. Skibsfører, kaper-

kaptein i fransk tjeneste under Napoleon I, av hvem han blev utnævnt til ridder av æreslegionen efter en affære, hvor han blev saaret i fotleddet. Kom som kaperkaptein i engelsk fangenskap — prisonen — hvorfra han blev løsladt 1812. Hans levemaate under fangenskapet hadde en meget uheldig indflydelse paa hans senere liv. Efter den tid opholdt han sig først i Tønsberg hos sin bror Morten, siden i Drammen hos sin bror Jørgen omtr. et aar, reiste 1814 til Danmark til sin mor, som da opholdt sig i Kjøbenhavn. Kom derfra til sin bror, bergmesteren, og fulgte ham til Holsten, hvorfra han sommeren 1833 flyttet til sin bror Morten paa Voss, hvor han blev til sin død. Han bodde her i 2den étage av den gamle prestegaardsbygning i det værelse hvor Holberg sies at ha bodd som huslærer hos Weinwich. Han levet ugift,

B. W. Münster.

men var i sine yngre dage i længere tid forlovet med en fransk dame, Mademoiselle *Vangor* fra Nantes.

- III. 6. *Christian Sommerfeldt* („*Felten*“) *Nerenst Münster*, født i Rønne paa Bornholm 22. aug. 1779, død i Kjøbenhavn 26. sept. 1856. Han var vistnok opkaldt efter toldinspektør, kammerraad Chr. Sommerfeldt Nerenst. Elev av Aalborg lærde skole 1791 og blev student som skolens dimittend 4. mai 1796 (laud.). Dimissionsbrevet fra rektor dr. Gottschalck er

Fru Sopia Münster
Scholier.

Direktør C. S. N. Münster.

præget av adskillig varme: „Vor Christian vanslegter visselig ikke fra sine særdeles retsindige og gudfrygtige forældre, men udmerker sig ved sine ædle egenskaber, en begavet, agtpaagivende og energisk elev, kyndig i latin, græsk og hebraisk fremfor mængden av dimittender; en kraftig ung mand; av alder er han næsten en gut da han er født 22. aug. 1778.¹ Hans udmerkede forældre . . . sendte sin søn til vor skole for omkr. 5 aar siden, da deres beskedne formuesforhold ikke tillot dem længre at udanne gutten inden hjemmets vægger . . .“ Efter filosofisk-filologisk eksamen 1796—97 blev M. alumnus paa Ehlers kollegium 5. okt. 1798, tok dansk juridisk eksamen 1801 („bekvem“). La sig senere

¹ Der er lagt et aar til hans alder av hensyn til immatrikuleringen, en i datiden ikke enestaaende foreteelse.

efter studiet av bergverksvidenskaben og opholdt sig i den anledning 1802—04 med stipendium av fondet „Ad usus publicos“ ved bergseminariet paa Kongsberg, hvor han 1804 tok eksamen med bedste karakter. Fortsatte studiene utenlands 1804—1807 og senere til forskjellige tider i Tyskland, Polen og Italien. Fra denne tid er opbevaret hans diplom som korresponderende medlem av „Die herzogliche mineralogische Societät Jena“; det er dateret 28. juli 1805 og undertegnet av Goethe. Sommeren 1808 foretok M. en reise i Danmark for at studere salttilvirkning av tang. Han skrev herom en brochure („Anviisning til at virke Salt af Tang“, Aarhus 1808, 1 ark, 4°), som blev optrykt flere gange og oversat til islandsk. Blev 1811 kgl. bergmester og 25. mai 1819 direktør ved de Hoherdammske kobber- og messingverker ved Oldeslohe i Holsten. Han fratraadte denne stilling 1833, forlot mikkelsdag 1834 Oldeslohe og flyttet til Kjøbenhavn, hvor han senere levet som pensionist til sin død.

Utenom den nævnte brochure har M. i „Den oecon. Correspondent“, aarg. 2, nr. 21—22, skrevet „Undersøgelser i Jylland efter Salt og Steenkul“, likesom han i studenterdagene utgav „Lærerige Fragmenter over Menneskenes Lyksalighed og Midlerne til at befordre samme. Et Anhang til Hufelands Kunst at forlænge det menneskelige Liv. Overs. af det Tydske“. (Kbh. 1800.)

Gift 1815 med sin søsterdatter *Ebba Ovidia Charlotte „Sophia“ Schøller*, født i Aalborg 5. jan. 1796, død i Fredericia 10. juli 1881.

Ægteparret M. førte et gjæstfrit hus; hans bror Johan Christian bodde hos ham 1815—33, hans mor likeledes til sin død 1830 likesom hans søster var gjæst i deres hjem i længere tid med flere av sine barn. Da han desuten selv hadde flere barn og synes at ha været selskabelig anlagt er det let at forstaa at der opstod uoverensstemmelser mellem hans løn og hans forbruk. Ved sin fratræden stod han derfor i gjæld til staten og fik denne dækket ved fradrag i sin forøvrig ganske høie pension. Hans slegtning, hofjægermester Schøller, skriver i brev av 6/6 1921: „Felten“ husker jeg godt, han var venlig og god mod mig Dreng, men jeg husker godt at det stødte mig at se hvorledes Alt i Huset dreiede sig om ham og hans Velbefindende. Naar han blot kunde faa sine Livretter, sparede og sultede hans Hustru med

Glæde. Men han var en hæderlig, god og venlig Mand.“ Schøler karakteriserer ham og søsteren fru Friese som sangvinikere, let bevægelige baade i glæde og sorg.

5 barn:

- IV. 1. *Vibekke Charlotte Münster*, født i Kjøbenhavn 20. mars 1816, død i Fredericia 12. mars 1883. Hun var i mange aar lærerinde, hvortil hendes kundskaper og dannelse gjorde hende vel skikket. Niecen etatsraadinde Hildebrandt, som sammen med tre veninder nød godt av hendes undervisning i 70-aarene fortæller derom: „Hun var jo muligvis lidt for gammel til at undervise os, thi tøse i den 13—14 aars alder er ofte uforskammede og tøvede, og vi spillede hende naturligvis ofte paa næsen, hvad man jo nu fortryder, men hun var den fine, gjennom dannede dame, der forstod at give os dette „je ne sais pas“ som vi er hende uendelig taknemmelige for. Sjælens og hjærtets dannelse havde hun. Hun var en poetisk natur . . . og hendes smaa leilighedsvers var henrivende. Jeg mindes endnu et lille vers som fulgte med en gipsfigur, en Amor, hun gav mig til jul:

Vel er jeg nøgen og uden klæder,
men dog en dreng med gode sæder,
maa jeg da derfor staa paa lur
paa ovnen i dit jomfrubur.

Hun var meget musikalsk og kunde spille alt efter gehør. Hun fortalte med stolthed at da hun i sine unge dage hadde været lærerinde hos grev Holck hadde hun spillet for Christian VIII, som hadde klappet hende paa hodet og sagt „Det var godt mit barn“. — Hun var rørende opofrende mot moren og sin blinde bror.

- IV. 2. „*Julie*“ *Augusta Münster*, født i Kjøbenhavn 19. sept. 1817, død i Bergen 21. okt. 1897. Reiste 1843 op til sin

Frk. Charlotte Münster.

farbror paa Voss for at pleie sin syke søster Christiane og blev der kjendt med sin senere mand som var fuldmægtig hos sorenskriveren i Hardanger og da forlovet med søsteren.

Gift i Kjøbenhavn 8. sept. 1847 med *Christian Skaar Kruse*, født i Øiestad 12. apr. 1814, død i Bergen 28. jan. 1892, søn av stiger *Christian K.* og hustru *Anne Christine Andersdatter*; præliminæreksamen jan. 1836, immatrikuleret 11. mai s. a.; norsk juridisk eksamen 1. juli 1836 (bekvem) praktisk prøve 7. juli 1863 (vel); var en række aar (før eksamen) paa fogedkontor,

Justissekretær Kruse og hustru f. Münster med deres 3 ældste barn.

senere sorenskriverfuldmægtig, 1847 kopist, 1849 autoriseret som underretssakfører, først paa Fredrikshald, fra 1852 paa Kongsvinger, 1871 justissekretær ved Bergens stiftsoverret. Kruse sørget meget ved Christiane Münsters død, han hædret hendes minde til sin høie alder og blev efter sit ønske begravet ved hendes side paa Voss kirkegaard. — Datteren fru Lothe skriver om fru K.: „For min erindring staar min mor først og fremst som den dygtige og virksomme husmor, der foruten matstellet ogsaa sørget for hjemmegjort beklædning til alle os barn. Hun hadde altid en svensk tjenestepike, der kunde væve, hvad der var mere almindelig blandt de svenske piker, og selv kunde hun,

damen fra Kjøbenhavn, „sætte op“ sin væv. Vævstolen stod paa et rum paa loftet like over hvor mor hadde sit sybord saa hun kunde høre og kontrollere vævslagene over sit hode. Der blev vævet undertøi og kjoletøi, gulvtæppe og møbeltøi. En noksaa streng og meget krævende mor var hun, men varmhjertet og øm som den bedste. Selskabelig anlagt og gjestfri likte hun „at føre hus“. Livlig og interesseret blev hun let centrum i det selskabelige liv; jeg husker det blev sagt om hende, at der blev aldrig kjedelig i det selskap hvor fru Kruse var med. Godgjørende og medfølende, av karakter heftig og impulsiv. Mine mulige anlæg for byggevirksomhet og administration er sikkerlig en arv fra min mor, der aldrig kunde gaa forbi et hus under bygning uten at maatte iagttå og studere dette. Literært interesseret, rigtignok kun for lettere saker; det var en vanskelig opgave at finde hende en bok fra „leiebiblioteket“, som hun ikke hadde læst, og hun husket det læste.“

6 barn:

- V. 1. *Christiane „Sofie“ Charlotte Kruse*, født i Kristiania 22. juli 1848; kom i sit 21. aar ut fra hjemmet paa Kongsvinger som guvernante, først i 3 aar hos en familie i Jarlsberg, senere et aar i Søndfjord, indtil hun i 1874 kom ind i Riks-telegrafren ved stationen i Bergen, hvor hun senere har bodd, ogsaa efter 1908 da hun tok avsked fra telegrafvæsenet.
- V. 2. *Christian Sommerfeldt Nerenst Kruse*, født i Kristiania 17. sept. 1849, død i Namsos 19. juli 1902; student, privat dimitteret, 1868, gjennomgik et telegrafkursus 1872, telegraf-assistent i Kjø 1873, i Namsos 1. juni s. a., i Larvik 1. okt. 1874, i Kristiania 1. jan. 1875. 1. juli 1877 konstitueret og 1. juli 1878 fast telegrafbestyrer i Kabelvaag, 1. mai 1892 i Flaavær ved Aalesund, 19. febr. 1898 i Brønnøy og 13. mai 1900 i Namsos.
- Gift i Vaagan i Lofoten 23. aug. 1877 med *Agnes Mathiesen*, født 18. dec. 1852, datter av opsynsbetjent *Hans M.* (født 18. nov. 1824, død 6. juni 1910) og hustru *Ingeborg Johnsdatter* (født 25. dec. 1817, død 14. dec. 1894).
- V. 3. „*Clara*“ *Anna Christine Kruse*, født paa Fredrikshald 15. apr. 1852 kom til Bergen med familien 1873 og blev telegrafistinde 1875.

Gift i Bergen 30. juni 1888 med *Bernhard Zimmermann Hobberstad*, født i Stavanger 19. okt. 1860, søn av *Abraham H.* (født 3. apr. 1830, død februar 1896) og hustru *Maren f. Boganæs* (født 29. sept. 1835), bestyrer av rikstelegrafstationen i Bergen fra 1906.

- V. 4. „*Constance*“ *Marie Mourier Kruse*, født paa Kongsvinger 25. mai 1855; flyttet med forældrene til Bergen 1872, var senere 4 aar guvernante paa Sand i Ryfylke, derefter 5 aar skolebestyrerinde i Haugesund.

Gift 1881 i Haugesund med *Arne Lothe*, født i Hardanger 24. mars 1838, søn av *Sven L.* og hustru *Ragnhild f. Utne*. Han kom 14 aar gl. til Haugesund til sin farbror Sjur Lothes forretning, besøkte senere Stord lærerskole, hvor han tok eksamen med udmerkelse, vendte tilbake til Haugesund, hvor han 1868 begyndte en senere meget omfattende forretning som skibsreder. Blev bankdirektør i Torvestad Skaare sparebank; var senere med og opprettet Haugesund privatbank og var direktør til 1909. Har været interessert jordbruker og foregangsmand i træplantning særlig paa sin egen eiendom, oprindelig beliggende i Skaare, senere indlemmet i Haugesund. Sterkt benyttet kommunemand, ordfører og forligelseskommissær i begge kommuner. Har skjænket Haugesund 20 maal beplantet grund av eiendommen til folkepark (Arne Lothes minde). I mange aar medlem av fiskeriraadet. L. har ikke ønsket at delta aktivt i det politiske liv, men har alle dage været sterkt interessert for venstres politik. Som socialt interessert har han deltatt i kampen mot tuberkulosen bl. a. ved opprettelsen av Førre pleiehjem, hvor han senere stod som formand i styret til han blev 80 aar. L. har endnu i sin nuværende alder 83 aar en ypperlig hukommelse og en usvækket interesse for politik og aandsliv. Ogsaa fru L. har efter at barna blev voksne deltatt meget i det kommunale liv som medlem av bystyre, formandskap, skolestyre, værgeraad osv. Sterkt interessert i alt socialt arbeide, særlig arbeide for sjøfolk, har opprettet hjem for farende sjøgutter og bygget hjem for gamle sjømandsfamilier. Som avholdsinteressert har fru L. været formand i „Det hvite baand“, opprettet avholdsrestau-

rant i Parken osv. Har videre deltat aktivt i arbeide for boligsaken (hus for selverhvervende kvinder) og kvindesaken. Som formand i det lokale kvinderaad har fru L. tat initiativet til opprettelse av kommunal husmorskole og og har som delegeret deltat i I. C. W.'s kongresser i Rom og Kristiania. Formand i styret for Haugesunds folkebibliotek. (7 barn.)

V. 5. „Emma“ *Thomasine Caspara Kruse*, født paa Kongsvinger 7. apr. 1857, folkeskolelærerinde i Bergen siden 1889.

V. 6. „Harald“ *Morten Münster Kruse*. født paa Kongsvinger 1. sept. 1858, tok middelskoleeksamen ved Tanks skole i Bergen, valgte handelen som levevei og blev 1882 ansat som reisende hos firmaet Johs. Lunde, Kristiania, hvor han fremdeles er.

Gift 1) i Kabelvaag 18. aug. 1881 med „Inga“ *Amalie Fredrikke Scherffenberg*, født i Kabelvaag 24. juni 1856, død i Kristiania 12. nov. 1912, datter av lensmand *Peter Brandt S.* (født 16. sept. 1827, død

) og hustru *Sophie f. Munthe* (født 18. apr. 1829, død 17. Juni 1881). Ægteskapet opløst 1902. (2 sønner, 1 datter). Gift 2) i Kristiania 18. apr. 1911 med *Henriette Falck*, født paa Rødøy, Helgeland, 24. aug. 1878, datter av gaardbruker, væreier *Søren F.*

IV. 3. *Christiane Sophie Münster*, født paa Hoherdamm 20. juli 1823, død paa Voss hos sin farbror (av nervefeber) 24. jan. 1843; begravet paa Voss kirkegaard. Hun var forlovet med Chr. Kruse, som senere blev gift med hendes søster Julie.

IV. 4. *Thomas Georg Münster*, født paa Hoherdamm i Holsten 10. apr. 1826, død i Fredericia 31.

Frk. Christiane Münster.

dec. 1900. Efter at ha tat dansk juridisk eksamen 1844 (med karakteren bekvem) kom han paa herredskontor i Hammerum herred i Jylland som 2. fuldmægtig og fulgte principalen til Thyrsting Vrads herred. Da der i slutningen av 1847 tilbød sig en bedre lønnet post paa Kronborg birkekontor tok han dit. Da krigen brøt ut 1848 meldte han sig straks som frivillig. Forholdene førte imidlertid med sig at han først kom til Slesvig efter slaget. Han blev ansat ved 3. jægerkorps og deltok i alle træfninger, der forefaldt. Efter vaabenstilstanden kom han om vinteren paa kommandoskolen i Kjøbenhavn og da krigen atter brøt ut 1849 blev han 1. mai s. a. utnævnt til sekondløjtnant i 12. bataljon under oberst Læssøe. Han deltok i tilbaketogtet ved

Fru Marie Münster
f. Walsøe.

Kaptein T. G. Münster.

Ryes brigade og kom efter vaabenstilstanden til Als, hvor han var ved 12. bataljon til krigen atter brøt ut i 1850. I slaget ved Isted blev han haardt saaret av en kule som gik ind i underlivet og ut ved hoften efter at ha knust en del av hoftebenet. Av dette saar laa han paa lasarettet ca. $\frac{3}{4}$ aar og først efter at han med krigsministeriets understøttelse i 1851 hadde gjort en reise til Bourbonne-les-Baines blev han helt helbredet. Han kom nu til at ligge i garnison i Fredericia, hvor han senere bodde til sin død. Han blev premierløjtnant 5. mai 1861, kaptein 21. sept. 1867, ridder av Dannebrog 8. apr. 1876. Han tok avsked 1878. Under sit ophold i Fredericia arbeidet han stadig paa Elbo, Brusk

og Holmans herreders kontor og efter sin afsked som kaptein blev han autoriseret som i. fuldmægtig; tok afsked som saadan 1. mai 1898.

Gift 21. juli 1857 med *Marie Kristine Walsøe*, født 28. apr. 1836, død 7. juni 1917, datter av justisraad, toldinspektør *Carl Ferdinand W.* i Wiborg (født 14. sept. 1807, død 10. aug. 1875) og hustru *Sara Thomasine Marie f. Fischer* (født 20. sept. 1812, død 14. juli 1843).

7 barn:

V. 1. *Christian Sommerfeldt Nærenst Münster*, født 4. jan. 1859 i Fredericia, tok den høiere præliminareksamen ved

Grosserer Chr. Münster.

Fru Erika Münster
f. Jacoby.

Fredericia latinskole juli 1874, var i handelsslære i Varde indtil okt. 1878, soldat indtil febr. 1880. Indtraadte derefter som commis i firmaet *Walsøe & Hagen* i Hamburg, hvor han efter nogen aar blev prokurist og 1902 medindehaver. Videre er M. medindehaver av „*Chemische Fabrik Elbe*“ i Lauenburg, som eies av hans firma. *Walsøe & Hagen* driver forretning med farver, droger, kemikalier og er et meget stort og anseet firma. M. er dansk undersaat, har flere aar været formand for „*Det danske selskab*“ og har sæte i styret for forskjellige danske velgjørenhetsfonds i Hamburg. Paa mange reiser overalt i Europa har M. utvidet sit blik og sine

kundskaper. Ivrig sportsmand paa mange omraader. Ridder av Dannebrog 1922.

Gift i Dresden 20. febr. 1904 med *Erika Jacoby*, født i Dresden 19. febr. 1880, datter av kgl. sachsisk hofjuveler *Julius J.* (født 1. juni 1845) og hustru *Jenny f. Löwald* (født 26. juni 1856).

VI. 1. *Harald Julius Thomas Münster*, født i Hamburg 26. juni 1905.

VI. 2. *Gerda Jenny Marie Münster*, født i Hamburg 6. juni 1907.

VI. 3. *Helga Wilhelmine Münster*, født i Hamburg 11. juni 1912.

V. 2. *Sara Thomasine Marie Münster*, født i Fredericia 14. okt. 1860.

Gift 17. okt. 1883 med *Heinrich Adolph Hildebrandt*, født 5. juni 1848, søn av proprietær *Asmus Heinrich H.* (født 17. dec. 1807, død 1895) og hustru *Anna Margrethe Frederikke Schwütz* (født 8. jan. 1818, død 1. mai

1889), kand. med. jan. 1875, korpslæge 26. apr. 1881, sykehuschef 1. juli 1886, overlæge 30. apr. 1902; ridder av Dannebrog 1904, etatsraad 6. juni 1913, dannebrogsmænd 1920; bosat i Fredericia.

4 barn:

- VI. 1. „*Sigurd*“ *Thomas Heinrich Hildebrandt*, født i Fredericia 15. juli 1884, student fra Herlufsholm 1902, journalist 1907—11, først som redaktionssekretær ved „Sydsjællands Venstreblad, Næstved, senere som redaktør av „Vestsjællands

Etatsraad Hildebrandt.

Fru Sara Hildebrandt
f. Münster.

Folkeblad“, Slagelse. Oprettet 1912 Sig. Hildebrandts reklame- og annoncebureau, København, og har senere ledet dette. Fra 1918 medlem av grosserersocietetet og har ved siden av sin bureauvirksomhet drevet en gros handel med kemikalier.

Gift 22. dec. 1906 med *Kirsten Voetmann*, datter av arkitekt *Chr. Dalsgaard V.* og hustru f. *Levring*. (2 døtre, 1 søn.)

- VI 2. *Paul Henry Hildebrandt*, født i Fredericia 8. juni 1887. Tok tandlægeeksamen i København sommeren 1908 og tjenstgjorde derefter som tandlægeassistent i Aalborg (1908), Strassburg (1909—10), Vevey i Schweiz (1910—12) og Aarhus (1912—13). Sept. 1913 reiste H. til de Forenede Stater,

hvor han ved Temple University's dental college i Philadelphia erhvervet graden doctor of dental surgery sommeren 1914. Derpaa vendte H. hjem til Danmark, hvor han i København siden 7. nov. 1914 driver egen tandlægepraksis i Østergade 40. 1914—17 var han tillike assistent ved tandlægeskolen i samme by. — Under opholdet i Strassburg vandt H. 1909 mesterskapet for Elsass-Lothringen i lawn-tennis.

Gift 1. juli 1921 i Skovshoved kirke med „Tove“ *Ellinor Koefoed-Nielsen*, født 5. okt. 1901, datter av grosserer *Carl Emil N.* (født i Lyngby pr. Grenaa 26. jan. 1854) og hustru *Marie Nikoline f. Koefoed* (født 25. sept. 1866, død 21. jan. 1920).

- VI. 3. „Alice“ *Anna Marie Hildebrandt*, født i Fredericia 1. aug. 1890; uddannet i massage og sykegymnastik har hun hat forskjellige udmerkede poster i Mellem-Europa, navnlig inden den østerrikske høiadel.

Gift i Fredericia 13. febr. 1915 med *Valdemar Hansen*, født i Fredericia 21. apr. 1879, søn av *Carl Vilhelm H.* (født 24. mars 1850, død 30. jan. 1921) og hustru *Caroline f. Jensen* (født 15. apr. 1852, død 4. juli 1901). H. reiste til Wladiwostock 1900, hvor han blev ansat i det store firma Kunot & Albers, kom 1915 til London for at vareta firmaets tarv under krigen og blev boende her 4 aar. Fra 1919 er han bosat i København (Hellerup) som direktør for de Danske oliemøller.

Carl Münster V. 3'.

- VI. 4. *Rolf Hildebrandt*, født i Fredericia 17. aug. 1894, uddannet som landmand, f. t. forvalter paa Algistrup pr. Fælleslev, Sjælland.

- V. 3. *Carl Ferdinand Walsøe Münster*, født i Fredericia 14. juni 1865, død i Santiago de Chile 11. mai 1921, dekorationsmaler. Gift med en chilenserinde.

6 barn:

- VI. 1. *Carl Münster*, født ca. 1894, lærer; gift med en lærerinde.

- VI. 2. *Maria Münster*, gift 1915 med en mekaniker. (Hadde 1917 en søn.)

- VI. 3. *Luis Münster*, politi-funktionær.

- VI. 4—5. To gutter, opdras hos Padras san Vicente.

- VI. 6. *Segita Münster*, f. ca. 1903, opdrat hos en rik dame.

T. G. Münster.

- V 4. *Thomas Georg Münster*, født i Fredericia 19. mars 1870, sekondløytnant 1. okt. 1889, tok avsked fra militærtjenesten 1891 og utvandret mai 1893 til de Forenede stater, hvor han var sysselsat som forretningsmand indtil utbruddet av den spansk-amerikanske krig. Han meldte sig som frivillig og blev sergeant i et regimente, som imidlertid ikke kom til at delta i krigen og blev dimitteret okt. 1898. M. gikk da over i et annet regimente (22nd U. S. Infantry), som blev sendt til Philippinerne og landet i Manilla 1. mars 1899, da oprøret var i fuld gang. M. deltok i en række kampe og blodige træninger og blev omtalt i dagsbefalingen for fortjenstfuld optræden. Under en vaabenstilstand 1900 blev han overført til general Arthur Mc Arthurs hovedkvarter, hvor han avancererte til 1ste sekretær. Et angrep av klimafeber sept. 1900 tvang M. til at forlate Philippinerne og vende tilbake til de Forenede Stater, hvor han følgende sommer traadte ut av

militærtjenesten som kommandersergeant. Har senere indehat forskjellige stillinger i det amerikanske postvæsen og den amerikanske marines intendatur.

- V. 5. *Robert Julius August Münster*, født i Fredericia 19. sept. 1871, tok præliminæreksamen ved Fredericia latinskole, var derpaa en tid medhjælper paa Fredericia byfogedkontor og gik, efter høsten 1890 at ha uttjent sin værnepligt som soldat, i smedelære i samme by, som han forlot 10. nov.

Ingeniør Robert Münster.

Fru Hilda Münster
f. Volqvartz.

1892 efter at ha bestaaet den offentlige svendep prøve og den tekniske skoles prøve. Reiste til Tyskland, hvor han arbeidet som svend i maskinfaget, først i Hamburg, senere i Berlin under samtidig besøk av tekniske skoler. Derefter besøkte han ingeniørskolen Mittweida i Sachsen som han forlot efter bestaaet eksamen 14. okt. 1896. Efter en kortere ansættelse hos firmaet Müller & Co., Danzig, tiltraadte han fra 1. jan. 1897 en stilling i Berlin hos Accumulator Fabrik Aktiengesellschaft. For dette firma foretok han mange reiser for at lede utførelsen av anlæg, bl. a. til Sverige, hvor han opholdt sig næsten et aar, Rusland, Holland, Belgien, Frankrike, Bulgarien, Belgrad, hvortil han kom like efter kong Aleksanders og dronning Dragas mord, og Tyrkiet. Bodde en tid i Konstantinopel og foretok derfra ture til Lilleasien under Bagdad-

banens bygning. September 1907 forlot M. det tyske firma og mottok ansættelse ved maskinfabrikken Frichs efterfølgere, Aarhus, som leder av dens filialkontor i Kjøbenhavn.

Gift i Frederiksborg kirke, Kjøbenhavn, 9. nov. 1899 med *Hilda Volqvartz*, født paa Frederiksborg 12. juli 1866, datter av oberstløjtnant *Anton Carsten V.* og hustru *Marie Conradine f. Sally*.

En datter:

VI. 1. „Ebba“ *Marie Münster*, født i Berlin 4. mai 1905.

Frk. Ebba Marie Münster.

Frk. Ebba Ovidia Münster.

V. 6. „Ebba“ *Ovidia Charlotte Münster*, født i Fredericia 22. febr. 1873, død i Kjøbenhavn 25. jan. 1895, ugift.

V. 7. *Vilhelmine Louise Münster*, født i Fredericia 4. juni 1874.

Gift i Fredericia 21. juli 1893 med „Karl“ *Christian Bloch*, født i Fredericia 30. mars 1862, søn av fabrikant „Peter“ *Heinrich Lassen B.* (født 1. sept. 1822, død 9. aug. 1896) og hustru *Anne „Christine“ Hundewadt* (født 25. aug. 1830, død 26. nov. 1919). B. lærte manufakturhandelen i Sorø 1878–83, opholdt sig i Hamburg 1885–88, grosserer i Kjøbenhavn 1888–91, adm. direktør for A/S Bloch & Andresen, Fredericia, 1. jan. 1892, fra 1918 for Bloch & Andresen, Nordisk Tekstil Aktieselskab, Kjøbenhavn. Medlem av by-

raadet i Fredericia 1905—13 og av en række direktioner. Formand for den danske Tekstilfabrikantforening 1913—18. Norsk konsul i Fredericia 1906—18. Ridder av Dannebrog 1916. Ridder av St. Olavs ordenen 1918.

4 barn:

- VI. „*Harald*“ *Johan Bloch*, født 14. juni 1894 i Fredericia. Student 1912 fra Fredericia høiere almenskole, cand. phil. 1913, studerte ved Kjøbenhavn universitet 1912—16, praktisk og teoretisk undervisning i væveriteknik

Fru Vilhelmine Bloch
f. Münster.

Konsul Karl Bloch.

hos Bloch & Andresen, Fredericia, og ved Teknologisk Institut i Kjøbenhavn 1916—18. Ansat i Bloch & Andresen, Nordisk Tekstil Aktieselskab, Kjøbenhavn, 1919—21. Derefter utdannelse i utlandet.

- VI. 2. *Kirsten Bloch*, født 5. jan. 1896 i Fredericia. Eksam. gymnastiklærerinde og sykegymnast 1915.
- VI. 3. *Vibeke Bloch*, født 7. juni 1901 i Fredericia. Student fra Frederiks høiere almenskole 1919, studerer f. t. i Oxford.
- VI. 4. *Agnete Bloch*, født 15. nov. 1904 i Fredericia.

IV. 5. „Caspar“ *Christian Georg Münster*, født i Oldeslohe i Holsten 31. dec. 1832, død i Fredericia 22. aug. 1892. Fik som skolegut et slag, som gjorde ham blind paa det ene øie. Dette bestemte ham til at udanne sig som dansk jurist, et studium som dengang krævet forholdsvis liten læsning. Han tok eksamen januar 1853 (karakter: bekvem) og blev derefter fuldmægtig hos byfoged, byskriver og herredsfoged L. B. Møller i Frederikshavn. Imidlertid var hans friske øie blit overanstrengt, han maatte underkaste sig en operation, som forløp uheldig, og 1859 blev han helt blind. Han blev da organist — han var som saa mange av familien utpræget musikalsk begavet. I sine ældre dage bødde han i Fredericia sammnen med sin mor og søsteren Charlotte; han spille da kun i kirkerne til tidsfordriv. Niecen, fru Hildebrandt, skriver: „Det var altid en glæde at være sammen med onkel Caspar, han var et gennem kultiveret menneske, fin i sin tankegang, og vi betragtede altid de søndage, hvor han regelmæssig efter min bedstemoders og tantes død kom til os, som festdage. Han var som de fleste blinde mennesker af et elskværdigt sind og udtalte ofte, han heller vilde være blind end døv . . . Alt kunde man betro onkel, det kom ikke videre, diskret og taktfuld som han var. Han var min gode, trofaste ven; naar jeg kom til ham med mine ungdommelige glæder og sorger, alt kunde han høre paa min stemme; var jeg bedrøvet og søkte at skjule det for de andre, hvad ofte lykkedes, sagde han straks: „Sara! hvad er der i vejen idag?“ Ja han bar sin skjæbne med englelig taalmodighed og nu i dette øieblik hvor jeg forsøger at give en karakteristik af ham, skønt den selvfølgelig langt fra er god nok, staar mindet om ham saa klart for mig og i taknemmelig erindring.“

- III. 7. *Joachim Godske Münster*, født i Rønne paa Bornholm 11. mai 1781, døpt 5. juni s. a., formentlig opkaldt efter Joachim Godske, greve av Moltke; død paa Aldershaab ved Aalborg 18. sept. 1844. Indtraadte i den militære løpebane 1794, blev fændrik 9. juni 1797, deltok i slaget paa Kjøbenhavns red 2. april 1801 paa blokskibet „Indfødsretten“ og fik guldmedaljen av 2. april, blev sekondløjtnant 17. nov. 1802, premierløjtnant 20. apr. 1804, kaptein og kompanichef i 3. jydsk infanteriregiment med garnison i Aalborg 4. sept. 1809

Major J. G. Münster.

Fru Helene Dorothea Münster
f. Gleerup.

og avgik efter ansøkning 1815 med majors karakter. Han eiet gaarden Brorholt i Vadum sogn, Aalborg amt, senere gaarden Aldershaab ved Aalborg. Nævnes i Jens Bechs erindringer som medlem av direktionen i det Dramatiske selskab i Aalborg. Han har været en god bror; saaledes hjalp han søsteren med penge i utlandet ca. 1818, likesom han ogsaa ved kaution vilde støtte „Felten“, da han kom i forlegenhet.

Gift 29. mai 1812 med *Helene Dorothea Gleerup*, født 5. sept. 1788 i Sulstad sogn, død i Aalborg 17. dec. 1874, datter av kancelliraad *Severin G.* til Vang hovedgaard, Sulsted sogn, Aalborg amt (død 10. mai 1819, 69 aar gl.) og hustru *Benedicte Henrikke* f. *Jespersen*.

- IV. 1. *Bente Henrikke („Rikke“)* *Emilie Münster*, født paa

hovedgaarden Vang, Sulsted sogn, Aalborg amt, 8. jan. 1817, død i Aalborg 8. juni 1852.

Gift i Aalborg 11. mai 1846 med *Diderik Frisenberg Schjørring*, født 21. okt. 1810, død i Aalborg 23. sept. 1888, søn av provst *Jens Kjeldsen S.* (døpt 25. apr. 1762, død 28. jan. 1845) og hustru *Marie Elisabeth Dorthea f. Scharschou* (født 29. juni 1773, død 17. nov. 1854); student fra Aalborg skole 1832, andeneksamen 1833, teologisk embedseksamen 29. okt. 1840 (haud), institutbestyrer (skolebestyrer) i Aalborg, tok avsked 1879.

3 barn:

V. 1. *Johan Schjørring*, født i Aalborg 21. aug. 1847, død i Odense 8. sept. 1886. Dansk juridisk eksamen 1872, sakfører i Odense 11. sept. 1879. Ugift.

V. 2. *Axel Schjørring*, født i Aalborg 21. mai 1849, død paa en fattiggaard i eller ved Aarhus i begyndelsen av 1900. Var fra barnearene meget svakt begavet, lot sig lede av daarlige kammerater og blev forfalden til drik. Ugift.

V. 3. *Erik Schjørring*, født i Aalborg 2. juni 1852, død sst. 8. febr. 1858.

IV. 2. „*Gustav*“ *Adolph Münster*, født paa Brorholt, Vadum sogn, 6. mars 1819, død i Haarslev 19. apr. 1881. Student fra Aalborg skole 1837 (laud) og tok 1838 den filologiske og 1839 den filosofiske eksamen (haud) samt 1844 teologisk embedseksamen (haud). S. a. blev han huslærer i Ingstrup prestegaard hos pastor Løchte, senere hos pastor Haar i Næsborg, derefter privatlærer i Aalborg. 1852 blev han lærer i engelsk ved Aalborg skole, hvor han 4. okt. 1853 konsti-

Fru Rikke Schjørring
f. Münster.

tueredes som lærer og 6. okt. 1854 beskikkedes som adjunkt. Hans undervisningsfag var engelsk, fransk og geografi. Tok 1880 afsked som adjunkt paa grund av en stadig tiltagende hjertefeil og døde det følgende aar i Haarslev prestegaard hos svogeren, provst H. J. Hansen. Ugift. — M. var avholdt av sine elever og fik altid en eller anden gave av dem ved skoleaarets slutning. Til en klub av 7de klasses elever, Idun, som holdt lørdagsmøter, overlot M. en aarrække sin stue, et meget stort rum i konsul Schrøders eiendom. Mange senere kjendte folk har som deltagere i denne skoleklub nydt godt av M.'s gjestfrihet: dr. jur. V. A. Secher, professor Chr. Prytz, pastor dr. teol. Fr. Krarup i Sorø, professor J. L. Heiberg o. m. fl.

Adjunkt G. A. Münster.

- IV. 3. „Harald“ *Valdemar Münster*, født paa Brorholt 6. febr. 1821, død i Kjøbenhavn 18. jan. 1848. Student fra Aalborg skole 1839 (laud.), kand. filos. 1840 (laud) kand. teol. 26. jan. 1846 (laud), alumnus paa Borks kollegium 24. febr. 1847. Har i kvartalskriftet „For litteratur og kirke“ IV (1846) s. 274—322 leveret en anmeldelse av „Kjød og Aand eller De to Veie, af Jean Pierre [o: H. P. Koefoed Hansen]“.

- IV. 4. *Emma Mathilde Münster*, født paa Broholdt 23. febr. 1824, død i Kjøbenhavn 25. aug. 1902.

Gift i Aalborg 29. juli 1853 med *Hans Jørgen Hansen*, født 11. dec. 1818 i Ribe, død i Kjøbenhavn 16. mai 1896, søn av etatsraad, stiftsfysikus i Aalborg *Hans Palle Hoff H.* (født 14. nov. 1783, død 23. mai 1856) og hustru *Anna Cathrine f. Müller* (født 23. dec. 1782, død 23. jan. 1827), kand. teol. 1842 (laud.), pers. kap. Løsning-K. 20 mars 1857, ordineret 18. juni s. a., sogneprest Sæby 8. apr. 1847, provst for Dronninglund herred 8. jan. 1859, sogneprest Vrensted-T.

13. juni 1862, provst for Børglum og Hvetbo herreder 12. jan. 1863, sogneprest Haarslev og Tinggjellinge 4. dec. 1872. entlediget 17. dec. 1888.

7 barn:

V. 1. *Joachim Godske Hansen*, født i Sæby 12. juni 1854, død i Mentone 12. febr. 1880. Student fra Aalborg 1872, medicinsk kandidat vaaren 1879 (laud). Under eksamenslæsningen var han blit angrepet av lungetuberkulose og søkte derfor at gjenvinde sin helbred ved et ophold i syden, men døde i Mentone, hvor han ligger begravet. Ugift.

Kand. teol. H. V. Münster.

V. 2. *Hans „Palle“ Hoff Hansen*, født i Sæby 10. sept. 1855, gik i Aalborg katedralskole til 1872, gik derefter over i landbruket, blev avlsforvalter først hos sin farbror paa Petersholm ved Vejle, senere fra 1881—88 paa Visborg gaard, kjøpte 1888 Levringgaard ved Viborg, som han avhændet 1897, bestyrte derefter sin hustrus barndomshjem

Vivebrogaard ved Mariager fjord for sin svoger, flyttet 1900 til Kjøbenhavn, inspektør ved byggeselskapet Aladdin 1901—05, assistent i De forenede dampskibsselskaber 1905, tillike inspektør ved byggeselskapet „Nutiden“ 1906—09.

Gift i Haarslev 25. sept. 1888 med *Julie Wilhelmine Johansen*, født paa Daurup i Bregninge sogn ved Kallundborg 22. juni 1859, datter av proprietær *Johan Otto J.* (født i Kjøbenhavn 28. sept. 1829, død paa Vivebrogaard 14. nov. 1877) og hustru *Christine Frederikke f. Thomsen* (født 9. nov. 1834, død 21 juni 1892). (1 datter, 1 søn.)

V. 3. *Helene Dorthea Hansen*, født i Sæby 27. sept. 1856, død sst. 9. jan. 1857.

- V. 4. „*Helene*“ *Dorthea Hansen*, født i Sæby 15. sept. 1857, død ugift 30. december 1904 (av tuberkulose).
- V. 5. „*Christine*“ *Margrethe Hansen*, født i Sæby 23. nov. 1860, død i Haarslev 23. febr. 1876 (av tuberkulose).
- V. 6. *Hans Jørgen Hansen*, født i Sæby 4. mars 1862, død i Vrensted 11. mai 1866 (av difterit).
- V. 7. *Anna „Cathrine“ Hansen*, født i Vrensted 5. apr.

Provstinde Hansen
f. Münster.

Provst H. J. Hansen.

1865; opholder sig som sindssyk paa St. Hans hospital pr. Roskilde.

- IV. 5. *Tekla Augusta Münster*, født i Aalborg 10. nov. 1826, død i Kjøbenhavn ca. 16. juni 1904.

Gift i Aalborg 6. nov. 1844 med kjøbmand og russisk vicekonsul sst. *Emil Ferdinand Schrøder*, født i Kjøbenhavn 30. mai 1811, død i Aalbdrg 15. nov. 1870, søn av snekkermester i Kjøbenhavn *Johan Joachim S.* og hustru *Susanne Elisabeth Koefod*. Konsul S. var anset av handelsstanden som en meget dygtig kjøbmand og sat i sin tid inde med en ikke ubetydelig formue. Hans hjem i Aalborg (Algade nr. 1) var en stor og meget herskabelig eiendom med en tilhørende

prægtig have, hvor der bl. a. var en statelig muret paviljon med kunstneriske vægdekorationer og gipsavstøpninger av Hebe og andre mytologiske figurer. Paa gaardspladsen var der et stort og flot duehus med mere end 100 raceduer. S. døde som en ruineret mand efter at ha mistet uassureret en eller flere ladninger hamp og hør under storm i Østersjøen paa hjemveien fra Riga.

Eiendommen blev solgt; hans kone blev boende en del aar i Aalborg, flyttet derfra til Kjøbenhavn hvor hun i sine senere leveaar hadde friplads i Fru Smiths stiftelse for damer og enker, der har kjendt bedre dage. „Fru S. var vist i grunden en stor modsætning til sin mand, temmelig alvorlig, saa litet tragtende efter ydre glans og selskabelighet, i stilhet religiøs uten at paavirke andre --- jeg erindrer at hun stadig fulgte biskop P. Chr. Kirkegaards bibellæsninger i Hospitalskirken. Alle de mange børns tidlige død har nok bidrat til den alvor der var over hende, maaske ikke mindst sønnen Conrads lette natur og tilsidst Helenes sørgelige skjæbne“ (H. P. Hoff Hansen).

Konsul E. F. Schrøder og hustru f. Münster.

9 barn:

- V. 1. *Carl Robert Emil Schrøder*, født 14. sept. 1845, død 30. sept. s. a.
- V. 2. *Philip „Conrad“ Schrøder*, født 27. okt. 1846, død i Rio Janeiro 18. dec. 1880; student 1864, sekondløjtnant, gik derefter til handelen, utvandret til Brasilien 1875, hvor han arbeidet som kontorist paa et handelskontor.

- V. 3. *Anna Helene Elisabeth Schrøder*, født 21. febr. 1848, død 8. juli 1850.
- V. 4. *Olaf Schrøder*, født 27. apr. 1850, død 21. dec. s. a.
- V. 5. *Olaf Christian Schrøder*, født 18. juli 1851, død 23. okt. s. a.
- V. 6. *Einar Johannes Schrøder*, født 21. sept 1852, død 22. febr. 1853.
- V. 7. *Johan Joachim Schrøder*, født 15. aug. 1854, død 13. febr. 1856.
- V. 8. *Harald Edvard Valdemar Schrøder*, født 7. aug. 1856, død 5. mars 1858.

- V. 9. „*Helene*“ *Dorthea Schrøder*, født 13. aug. 1858, død i Viborg 1909 (?), „*Helene* var i sin ungdom anset for at være en af Aalborgs smukkeste piger; hun var fra ganske lille meget aparte, kunde blive opfarende

Frk. Helene Schrøder.

over bagateller og havde flere fixe ideer. Hun var umaadelig forkælet opdraget og faderen husker jeg var meget ængstelig og nervøs overfor hende, og moderen føjede hende altfor meget. De mistede jo de mange børn i den tidlige alder, det havde naturligvis bevirket deres svaghed overfor *Helene*. Hun var nogle aar forlovet med kunstmaler August Fischer. Brylluppet var bestemt, min fader skulde vie dem og indbydelserne til brylluppet udstedt, men i sidste øjeblik kom der brev fra Fischer at han desværre maatte udsætte brylluppet, han kunde ikke for øjeblikket indlade sig paa at gifte [sig med] hende. Kort efter hævdede han forlovelsen. Hendes senere sørgelige skæbne har jeg vist omtalt, hun kom til Oringe sindssygeanstalt [ved Vordingborg]; døde ikke der, men derimod paa Viborg sindssygeanstalt, hvortil hun senere blev forflyttet“ (H. P. Hoff Hansen).

Desuten adoptivdatteren:

(V. 10.) „Anna“ *Kirstine (Lassen) Schrøder*, født 3. sept. 1848, død 1881; folkeskolelærerinde. Hun skildres som en dygtig og elskværdig pike, til stor opmuntring og støtte for hjemmet.

III. 8. *Paul Løvenørn Münster*, født i Rønne paa Bornholm 11. mai 1783, døpt 31. mai s. a., opkaldt efter sin mors grandonkel, general Løvenørn, død i Holywood ved Belfast 20. dec. 1871. Han gik tilsjøs og blev skibsfører. Under krigen med England 1807—14 blev hans skib tat av englænderne ved Yarmouth og han selv blev fange paa æresord. Han fik frit bevæge sig omkring, og kom derunder til Belfast, hvor han mødte sin første hustru *Marianne Moline*, enke efter en engelsk søofficer, kaptein M., og datter av en velsitueret forretningsmand *Kinley* fra Lisburn ved Belfast. De blev viet 11. mai 1811. Hun

Konsul P. L. Münster.

var literært anlagt og skrev „The Castle of Novina“ og leverte bidrag til et magasin, utgit i Belfast. Sammen med sin mor fulgte hun sin anden mand paa en reise til Norge og opholdt sig da en tid i Drammen. Hun døde barnløs 1816 medens hendes mand laa med sit skib i Drammen. — 1819 etablerte M. sig som skibsmægler og forretningsmand i Belfast, hvor han det følgende aar efter en samtale med Fredrik VI blev udnævnt til dansk konsul for Irland, et embede han beholdt til 1. apr. 1863. Han var likeledes en aarrække prøissisk konsul i Belfast, men trak sig tilbake av patriotiske grunde ved utbruddet av den dansk-tyske krig, uagtet det tyske konsulat var mere indbringende end det danske. Endelig var M. fra 40-aarene til 27. juli 1859 norsk-svensk vicekonsul. De sidste aar av sit liv tilbragte M. i Holywood nær

Belfast. For sine fortjenester av Danmark blev M. 1. jan. 1856 ridder av Dannebrog. — M. var en kraftig og selvstændig natur som i det længste beholdt forretningens tøiler alene. Først i 75-aars-alderen, da hans syn var svækket, optok han sønnene Alfred og Edward Frederic i Firmaet (P. L. Munster & sons). M. var særdeles musikalsk og grundla Anakreon-selskapet, det senere Filharmoniske selskap i Belfast og var længe selskapets præsident. Av utseende var M. en vakker og statelig mand med et vindende væsen. Der fortælles en historie fra hans barneaar. Kongen (kronprinsregenten?) var i besøk paa Bornholm og hadde en konference med hans far, da Paul pludselig løp ind og grep kongens kaarde for at leke med den. Hans majestæt tok ham i sine arme og uttalte likeoverfor den henrykte amtsforvalter sin beundring over gutten.

Konsul P. L. Münster.

Münster blev gift anden gang 16. dec. 1819 med „Magna“ *Christine Louisa Sophia Horrebow*, født i Kjøbenhavn 6. nov. 1796, død i Belfast (av bronkit) 31. aug. 1868, datter av professor i anatomi, dr. med. *Magnus H.* (født i Kjøbenhavn 23. mars 1763, død sst. av tyfus 28.

mai 1796) og hustru *Sophie f. Manthey* (født i Glückstad 19. okt. 1771, død i Belfast av brystvattersot 10. febr. 1829). Fru Magna M. hadde betydelige anlæg for sprog og talte med færdighet 4 eller 5; paa en tid da mandens forretninger ikke var særlig indbringende bidrog hun meget til at lette den økonomiske stilling ved at gi sprogundervisning.

8 barn:

- IV. 1. *George Magnus Münster*, født i Belfast 8. mars 1821, død som medicinsk studerende sst. 1840 av tyfus, smittet under hospitalstjeneste. Han var en meget lovende ung mand og var ved sin død kommet langt i sit fagstudium.
- IV. 2. *Louis Daniel Münster*, født i Belfast 30. jan 1823, død i Australia omkr. 1862. Han var av en voldsom og ukontrollert

natur og voldte sine forældre mange bekymringer. Omkr. 1850 utvandret han til Australien, hvor han blev gift og ernæret sig som guldgraver. Han efterlot sig et barn, hvorom ingen videre underretning foreligger.

- IV. 3. *Paul Løvenørn Münster*, født i Belfast 2. dec. 1824, død ved forlis omkr. 1844 i Caernarvon-bugten paa kysten av Wales. Han skildres av søsteren Harriet 1858 som „a fine noble-hearted fellow, but with an unhappy melancholy tem-

Mrs. Mary Munster
née Monck.

Konsul Alfred M. Munster.

perament. Went to sea, to become more independent“. Han omkom paa hjemveien fra sin anden reise, idet skibet, „William Turner“, forliste i taake.

- IV. 4. *Alfred Morten Münster*, født i Belfast 18. aug. 1826, død i sin bolig Crofton, Holywood, 21. juni 1902. Efter avsluttet skolegang i sin fødeby slog M. ind paa den merkantile bane og var 14 aar ansat i firmaet Alexander Fletcher & co. i Glasgow, vendte 1857 tilbake til Irland for at overta en overordnet stilling som var budt ham hos Wm. Cowan & co., Whiteabbey. Ganske kort tid efter gik han som kompagnon ind i farens firma, hvori noget efter ogsaa broren Edward indtraadte. Fra 1877 ledet Alfred firmaet alene. Fra 27. juli 1859 efterfulgte han sin far som norsk-svensk vicekonsul i

Belfast og havde denne stilling til 1901. Han efterfulgte ligeledes fra 1888 til sin død sin bror Edward som dansk konsul sst. Ridder av Wasa 1901.

Gift i Dublin 22. sept. 1858 med „*Mary*“ *Frances Christina Monck*, født i Banagher, King's County, Irland, 29. dec. 1829, død i Holywood 16. jan. 1892, datter av Richard M., esq., Banagher, Irland. — M. var en udmerket amatørmusiker, navnlig paa fløite og cello, og en fin kunstsjønner. Politisk var han liberal og udpræget unionist, medlem av Ulster Reform Club. Kirkelig var M. unitar og var 25 aar kasserer i den første presbyterianske menighet i Holywood. Han støttet ivrig en række velgørende eller filantropiske institutioner, var saaledes mange aar medlem av styret for Belfast kgl. hospital, formand i styret for Belfast sjømandshjem, indla sig fortjenester av skoleskibet Grampian og dets avløsning med fagskolen i Balmoral, oprettet et hjem for de fra skolen utdannede gutter. „I disse og alle andre foretagender, han var oppe i, la han for dagen en sterk

Miss Ethel Munster.

følelse av hvad der var ret og rigtig i forbindelse med en takt, en ædelmodighet og elskværdighet i omgang, som gjorde ham til en sjelden indtagende mand“ (Rev. S. H. Mellone i en mindetale over M.). Hermed stemmer nekrologen i „*The Northern Whig*“ (Belfast 1902, 23. juni): „M. medbragte i alle sine forretningsforhold det indtagende væsen og den ridderlige optræden, som i forbindelse med hans aldrig svigtende retsind og greihet førte til den ualmindelige agtelse han nød hos alle lag“. — Mrs. M. var literært begavet, skrev adskillige digte i engelske magasiner (Dublin University magazine, All the year round, Bentley's Miscellany, Household words, Chambers' journal og Colburn's New monthly magazine) og utgav 1879 en digtsamling: „*Waifs and Strays*“. [O'Donoghue: *The poets of Ireland*, Dublin 1912, s. 324.]

2 barn:

V. 1. „*Ethel*“ *Elizabeth Munster*, født i Holywood 6. febr. 1862; studerte violin- og pianospil ved Royal Academy of Music i London 1879—85 og vandt bronze- og sølvmedaljer ved sit pianospil, som ogsaa indbragte hende sølvmedalje ved „Feis Ceoil“ (musik-parlamentet) i Dublin 1898. Underviser siden 1916 i piano, violin og sang. Bosat i Crofton, Holywood, Irland.

V. 2. „*Lilian*“ *Mary Munster*, født i Holywood 22. mars 1864, studerte 1879—85 sammen med søsteren musik og sang ved det Kgl. musikakademi i London og opnaadde titlen A. R. A. M. (s: Associate of the Royal Academy of Music) foruten en statelig række av medaljer og æresbelønninger. Ved Feis Ceoil 1899 fik hun 3 guldmedaljer for pianospil, violinspil og sang.

Mrs. Allan P. Swan
née Munster.

Gift i Holywood 13. aug. 1896 med „*Allan*“ *Peter Swan*, født 3. juni 1856, søn av *Robert Wemyss S.* og hustru *Elizabeth f. McAllan*, begge fra Fifeshire. S. er ingeniørkemiker og tilbragte en række ungdomsaar i Tyrkiet og Rumænien. Han har været medlem av Linnean Society og utført adskillige originale arbeider, bl. a. er han nævnt i Koch's Jahrbuch som opdager av en rød gjærsop. Han har likeledes fundet et nyt medlem av Saprolegnia-familien, døpt *Bandonensis* efter S.'s dav. opholdssted Bandon i Syd-Irland; desuten har han drevet betydelige undersøkelser over laksens sygdomme. Han er sterkt interessert for kunst i enhver form.

2 barn:

VI. 1. *Sylvia Ethel Elizabeth Swan*, født 6. febr. 1898; staar i begrep med at egte *George Fothergill Ellenberger*, officer i „Kings own Yorkshire light infantry“.

VI. 2. *Allan Münster Beresford Swan*, født 18. juli 1906; f. t. elev av Clayesmore School nær Winchester i England.

IV. 5. *Emma „Sophie“ Münster*, født i Belfast 10. juni 1830, død i Ilford 19. aug. 1916. Opholdt sig omkr. 1852—53 et aars tid hos slegtninger i Danmark.

Gift i Holywood ved Belfast 2. mai 1861 med „*Hermann“ Ignatz Ludwig Kölkenbeck*, født 23. okt. 1826 i Hellinghausen nær Lippstadt, Westfalen, død i Hull 21. jan. 1899, søn av lærer *K.* og hustru *Josephine f. Molitor*. K etablerte sig som forretningsmand i Antwerpen, hvorfra han 1864 flyttet til St. Petersburg, 1875 til Calais, juli 1888 til London, hvor han samme aar blev naturaliseret som britisk statsborger, og 1897 til Hull.

Søsteren *Harriet* skriver 1858 om *Emma Münster*: „Hendes bestilling er at gjøre os alle lykkelige ved sin mildhet og godhet, sin skjønne stemme, sin nytte i huset og sin talentfulde natur. Hun har hat mange egteskabstilbud, men ikke fra nogen hun har brydd sig om. Hun var fra barn av i flere aar forlovet med en ung mand, men fandt da hun blev ældre at han ikke kunde gjøre hende lykkelig. Like-som mig selv tjener hun ofte en god del penge ved at gi undervisning i forskjellige fag.“

8 barn:

V. 1. „*Hermann“ Joseph Paul Kölkenbeck*, født i Antwerpen 8. juni 1862, død i Ashcroft, Britisk Kolumbia, 27. mars 1919. Mottok sin utdannelse i St. Petersburg, London, Calais og Tyskland; reiste i 18 aars-alderen til New Zealand, hvor han levet en del aar som farmer, vendte hjem til Belfast, drog derfra over til de Forenede Stater, hvor han drev forskjellige gjøremaal, og levet i sine senere aar i Ashcroft som farmer.

Gift i Chicago 1887 med *Louise Minnie . . . . .* født 1867 i Neustadt, Tyskland. (4 døtre, 2 sønner.)

V. 2. „*Alfred“ Edward Julius „George“ (Kölkenbeck) Kingston*, født i Antwerpen 8. nov. 1863, utdannet i St. Peters-

Familien Kölkenbeck.

Alfred G.
Kingston.

E. Sophie
(Millidge).

Paul M.
Kingston.

Mary
(Drown).

Herm.
Kölkenbeck.

Mrs. Kölkenbeck
née Münster.

Edward G.
Kingston.

Frederic
Kingston.

burg, London og Calais, fik 15½ aar gammel en post i firmaet Heymann & Alexander, var der halvandet aar, fulgte saa sin familie til Belfast, hvor han først var ansat i Ulster Spinning Co. Ltd., senere i manufakturforretningen J. N. Richardson Sons & Owden Ltd. Fra 1887 var han i 14 aar ansat hos kjæksfabrikantene Peek Frean & Co. og aapnet derefter egen forretning i London sammen med sin bror Fred under navn Kölkenbeck Bros. Ltd. Ved Krigens udbrud forandret han sit navn til Kingston og firmanavnet har senere været Kingston & Stewart Ltd. Forretningen bestaar i import og eksport av gummi, shellak osv.

Gift 29. apr. 1891 med *Eva Alexandra Beatrice Mac Munn*, datter av avdøde dr. *James MacMunn* fra Easkey. (4 døtre, 2 sønner.)

- V. 3. „Edward“ *William Kingston* (før: *Kölkenbeck*), født i St. Petersburg 14. juni 1865, utdannet i England, Frankrike og Tyskland. Fra 1884 var han i 5 aar fastlandsreisende for manufakturfirmaet Moore & Weinberg, Belfast, og besøkte derunder Italien, Spanien, Portugal, Ægypten, Grækenland, Tyrkiet osv. Senere levet han nogen aar paa de Canariske øer som agent for britiske huse og blev 1900 reisende for Day & Martin Ltd. og foretok i firmaets tjeneste en reise rundt jorden. I 1901 foretok han en reise til Australien for Cailler's spisechokolade og Mackintosh's sukkertøi. I 1905 tok han fast ophold i Australien som agent for samme firma og aapnet 1915 egen konfektfabrik i Sidney, under navn Newblades Lim.

Gift 15. juli 1891 med *May Roberts-Atkin*, født i Dublin 9. febr. 1869, datter av *Walter Roberts-Atkin*, Dublin. (+ sønner, 1 datter.)

- V. 4. „Harriet“ *Mary Kingston* (før: *Kölkenbeck*), født i Holywood, Irland, 10. dec. 1867, utdannet i Frankrike og England, reiste som missionær til Kina i tjeneste hos China Inland Mission, har tilbragt en række aar i provinsen Sze-chuan, Vest-Kina, og bor der i Yingshan.

- V. 5. „Paul“ *Magnus Kingston* (før: *Kölkenbeck*), født i St. Petersburg 23. sept. 1869, utdannet i Frankrike, Tyskland

og Irland; ansat siden 1890 ved firmaet Borax Consolidated Ltd., London.

Gift i London 12. juni 1897 med *Ellen Tutenberg*, født 20. aug. 1874, datter av *James T.* og hustru *Sarah f. Gates*, (4 sønner, 3 døtre.)

- V. 6. „*Frederic*“ *William Kingston* (før: *Kölkenbeck*), født i St. Petersburg 21. febr. 1871, utdannet i Frankrike og Tyskland og ved Royal Academical Institution i Belfast. For at skaffe sig kjendskap til fransk og italiensk forretningssprog, tok han ansættelse i Paris og Milano og efterfulgte 1890 sin bror Edward som reisende i Spanien, Italien osv. for Moore & Weinberg, Belfast. Efter 2 aars virksomhet i denne stilling var han 10 aar ansat hos White & Son, Hull. Fra 1903 opholdt han sig 6 aar i Sydafrika, en tid som lærer i Transvaals undervisningsvæsen og 3 aar som prædikant i forskjellige dele av Britisk Sydamerika. I 1903 vendte han hjem til England og aapnet en translatorforretning i Salisbury House, London Wall. Denne forretning, som stadig er vokset i omfang, indehar han fremdeles.

Gift juni 1913 med *Marie Elizabeth Bauch* fra Kleinwelka, Sachsen, datter av en bøhmisk missionær som døde i Sydamerika da hun var ung. (3 sønner, 1 datter.)

- V. 7. *Emma „Sophie“ Kingston*, født i St. Petersburg 12. dec. 1872, utdannet i Belfast. Bosat i Bexley Heath, Kent.

Gift i Ilford, Essex, 7. dec. 1916 med pastor *Frank Ernest Millidge*, søn av *Samuel M.* og hustru *Charlotte M. f. Carter*.

- V. 8. *Mary Emily Magna Kölkenbeck*, født i Camden Town, London, 25. juli 1874, utdannet i Belfast og Bristol.

Gift 28. mai 1898 med *William James Drown* født i Plymouth 18. juni 1867, ansat 1. apr. 1891 ved den tekniske avdeling (operation dept.) ved den kgl. mynt og indehar der nu en stilling som som souschef (1st assistant superintendent). Adresse: 4 Endsleigh Gardens, Ilford, Essex. (4 sønner, 3 døtre.)

IV. 6. *Edward Frederic Münster*, født i Belfast 20 mai 1832, død sst. (efter en operation) 19. apr. 1913, var efter avsluttet skolegang i et handelshus i Belfast, kom senere til Alexander Fletcher & co. i Glasgow, hvor hans bror Alfred tidligere var ansat. Da han ikke trivedes der kom han tilbage til sin tidligere principal i Belfast. Lokket av sin bror Louis Daniel drog han til Australien 1852 eller 53 og prøvet der i 5 aar de forskjelligste sider av tilværelsen, men holdt sig tappert over vande. Vaaren 1858 var han hjemme igjen hos faren,

Konsul E. F. Münster.

efter dennes ønske, og var ansat i forretningen hvori han samme aar blev optat som kompanion. Fra 1863 efterfulgte han sin far som dansk konsul. Det gamle firma blev senere opløst og M. drog med sin familie 1878 igjen over til Australien, hvor han i Ny Syd Wales slog sig paa faareavl i stor stil. Han blev dog i navnet staaende som dansk konsul til 1888, da han blev efterfulgt av sin bror Alfred. Hans søster, fru Freytag, skriver under 15. mars 1886: „Siden jeg sidst

skrev er min bror Edward kommet paa besøk til os fra Ny Syd Wales . . . Han har nu mange tusen acres med land, hvor han holder faar, og han har mange tusen av dem ogsaa Hans tre ældste barn har en del av jorden kjøpt i sine navne, da staten ikke kunde overlate ham selv tilstrækkelig meget, saa han maatte kjøpe i børnenes navn og hver av dem var nødt til at bygge en liten hytte eller stue paa sin del og sove der en nat om uken; dette er en regjeringsforanstaltning og kaldes „doing residence“. I 1891 vendte M. for alvor hjem igjen fra Australien og blev boende i Belfast til sin død. M. var en meget energisk og handlekraftig mand, selvstændig i sine meninger, meget religiøs.

Gift 12. sept. 1860 med *Mary C. Caughey*, født 28. sept.

1831, datter av bankchef *Alexander C.* Hun lever fremdeles (1923).

7 barn:

V. 1. *Paul Løvenørn Munster*, født 22. juni 1861 i Holywood Co. Down, utdannet i Holywood, Belfast og Broadstairs, Kent. Fulgte 1878 sine forældre til New Zealand, hvorfra han 3 aar senere flyttet til Rockhampton, Australia. Var først ansat i New Zealand Loan & Mercantile Co. Lim. i Christchurch N. Z. og senere hos Wood, Combe & Co. Lim., Perth, og er nu leder av Cement Property Co., 31 Queen's Street, Melbourne.

Gift i Rockhampton 20. juni (?) 1884 med „*Agnès*“ *Mary Walmisley*, datter av *Bradshaw W.*, London, og *Agnes Isabella Elizabeth f. Delisser*.

3 barn:

VI. 1. *Ada Alexandra Munster*, født i East Adelaide 14. aug. 1888; sykepleierske, utdannet ved Perth Royal Hospital.

VI. 2. *Vivienne Mary Munster*, født i Perth 2. jan. 1890; kontordame.

VI. 3. *Ivy Phyllis Pauline Munster*, født i Perth juni 1893; barnepleierske.

V. 2. *Alexandra* („*Aline*“) *Mary Munster*, født i Holywood 19. mars 1863, utdannet i Belfast, immatrikulert i Melbourne 1885.

Gift 1. okt. 1887 med *Adolph Frederick Seelenmeyer*, som 1919 forandrede sit navn til *Seeley*; studerte medicin og tok graden M. D. i London; død 11. nov. 1922 som praktiserende læge i Melbourne, Victoria.

8 barn:

VI. 1. *Adolph Henry Seeley*, født i Melbourne 4. aug. 1888, gikk på skole der og ble utdannet som læge i Edinburgh og London; læge i Melbourne.

Gift 30. mai 1915 med *Aline Le Souëf* fra Mel-

bourne, datter av *Dudley John Le Souëf* og hustru *Edith f. Wadeson*. (3 døtre.)

VI. 2. *Norman Munster Seeley*, født i Melbourne 12. febr. 1890, død sst. 8. mai 1891.

VI. 3. *Cyril Robert Seeley*, født i Melbourne 29. apr. 1892, død nær Ypres, Frankrike, 8. aug. 1918; utdannet i Melbourne som veterinær, deltok som saadan i verdenskrigen, blev major og faldt under kampens sidste avsnit ved en granatekspllosion.

VI. 4. *Edward Frederick Seeley*, født 28. aug. 1893.

VI. 5. *Dudley Munster Seeley*, født 7. sept. 1898; studerer medicin ved universitetet i Melbourne.

VI. 6. *Noël Valdemar Seeley*, født 29. dec. 1899, farmer i Victoria, Australia.

VI. 7. *Geoffrey William Seeley*, født i Melbourne 3. okt. 1909.

VI. 8. *George Christian Seeley*, født 3. nov. 1911.

V. 3. *Edward Frederick Münster*, født i Knock, Co. Down, Irland, 19. juli 1864. Fulgte sine forældre til New Zealand og senere til Australia, hvor han nu lever som farmer i Bulla, Victoria.

Gift i Melbourne 1891 med *Nellie Heath*, datter av *Herdad H.*

4 barn:

VI. 1. *Robert Edward Munster*, født i Melbourne 22. sept. 1892.

VI. 2. *Harold Rodier Munster*, født mars 1894, død okt. 1920.

VI. 3. *Kathleen Caughey Munster*, født 1. sept. 1902.

VI. 4. *Frederick Maxwell Munster*, født 1904.

- V. 4. *Emma Letitia Munster*, født i Knock, Co. Down, Irland, 16. juni 1866. Opholdt sig et aars tid i New Zealand, senere i Australia, hvorfra hun vendte hjem til Irland.

Gift i Belfast aug. 1891 med *George Ridgway Greeves*, søn av *John G.*, hørfabrikant, Belfast.

5 barn, alle født i Knock, Co. Down:

- VI. 1. *Lillian Mary Greeves*, født 14. nov. 1892.

- VI. 2. *Eileen Rachel Greeves*, født 26. mai 1895.

Gift 5. mai 1920 med *Francis Percival Siderfin*, søn av *Francis S.* og hustru *Caroline S.*

- VI. 3. *John Macgregor („Ivan“) Greeves*, født apr. 1898; lever hos sine forældre i Bangor.

- VI. 4. *George Frederic („Eric“) Greeves*, født 8. mai 1899, siden 1917 ansat hos Munster, Simms & Co. Lim., Belfast.

- VI. 5. *Arthur Harold Greeves*, født 1. jan. 1902; utdannet ved Campbell's College, studerer ingeniørfag.

- V. 5. „*William*“ *Henry Magnus Munster*, født i Belfast 23. febr. 1869; fulgte sine forældre til New Zealand og Australia, hvor han bl. a. fik erfaringer som farmer paa sin fars eiendom i Quandong N. S. W. Senere vendte han hjem til Irland, blev 1885 ansat hos P. L. Munster & Sons og er nu seniorchef i Munster, Simms & Co. Lim.

Gift 1) 1. jan. 1891 med *Helena Greeves*, død 10. aug. 1920, datter av *Thomas Malcolm G.*, hørfabrikant i Belfast, og hustru *Georgine Elisabeth f. Jackson*.

Gift 2) i Croydon 11. sept. 1922 med *Maude Ramsden*, datter av avd. *Charles Arthur R.* og hustru *Elizabeth Mary f. Scarborough*.

6 barn:

- VI. 1. *Georgine Mary („May“) Munster*, født i Marino 18. nov. 1891.

Gift i Newtownards 19. juni 1912 med *Charles John Wilfred Eves*, søn av *Joshua Valentine Eves* og hustru *Louisa Frederika f. Smyth*.

3 barn:

VII. 1. *Jean Constance Eves*, født 27. mars 1913.

VII. 2. *Ruth Gwendoline Eves*, født 31. mars 1916.

VII. 3. *Derek William Eves*, født 8. aug. 1921.

VI. 2. *Aline Helena Munster*, født i Marino 25. mars 1893.

William Munster m. 1ste hustru og deres 6 barn.

Gift i Melbourne 18. nov. 1921 med *Albert Wadeson Le Souëf*, søn av *Dudley John Le S.*, direktør for den zoologiske have i Melbourne, og hustru *Edith f. Wadeson*.

1 barn:

VII. 1. *John Dudley Le Souëf*, født i Melbourne 6. febr. 1923.

VI. 3. *Leila Munster*, født i Marino 12. apr. 1894.

Gift i Newtownards 9. juni 1915 med *Reginald Valentine Eves*, søn av *Joshua Valentine E.* og hustru *Louisa Frederika f. Smyth*.

3 barn:

VII. 1. *Harold Trevor Eves*, født i Hollywood 30. mai 1916.

VII. 2. *Helena Sylvia Evés*, født i Hollywood 7. mai 1919.

VII. 3. *Louisa Fredericka Eves*, født i Hollywood 20. juni 1922.

VI. 4. *Constance Eudora Munster*, født i Marino 28. dec. 1896.

VI. 5. *Emma Isabel Munster*, født i Hollywood 3. okt. 1899.

VI. 6. *Edward William Munster*, født i Hollywood 2. okt. 1902.

V. 6. *Harold Valdemar Munster*, født i Belfast 6. jan. 1870, død 20. apr. 1917; utdannet i Belfast og Melbourne, hvor han begynte at studere medicin; fullendte studiene i Edinburgh, hvor han blev M. D. Begynte sin praksis som assistent hos dr. Goldsborough og etablerte sig senere som læge i Croydon, Surrey.

Dr. Harold Munster
og hustru Gertrude f. Black
(mai 1919).

Gift 1) 14. okt. 1896 med *Louisa Black*, død mars 1909, datter av *Henry B.*, postinspektør i Edinburgh, senere i York, og hustru *Annie f. Smith*.

2) i Croydon mai 1910 med *Gertrude Black*, søster av hans første hustru.

5 barn:

VI. 1. *Annie Louisa Munster*, født i Croydon 1. okt. 1897.

Gift i Bangor 12. apr. 1922 med *Charles M. Simms*, søn av *Charles S.*, kompagnon i firmaet *P. L. Munster & Sons*, senere *Munster, Simms & Co.*, og hustru *Emma f. Greeves*. S. indehar en stilling i sin fars firma og bor i Bangor, Co. Down.

VI. 2. *Mary Emmeline Lily Munster*, født i Croydon 15. dec. 1898.

Gift i Holywood 5. apr. 19** med *E. Stanley Wallace*, tandlæge i Sydney, Australia.

VI. 3. *Arthur Henry Munster*, født i Croydon 2. apr. 1911.

VI. 4. *Lillian Gertrude Munster*, født i Croydon 28. sept. 1913.

VI. 5. *Norman Valdemar Munster*, født i Croydon 3. nov. 1914.

V. 7. *John Robert de Burgh Munster*, født i Belfast 30. sept. 1872. Opholdt sig en række aar i Australia, hvor han bl. a. drev eiendomsomsætning i Melbourne, men vendte tilbage til Irland og lever nu i Sidmouth.

Gift i Belfast 23. juni 1915 med *Georgina Lucy Dugdale*, datter av *John Whittle Edmunds D.*, Hants, England.

IV. 7. *Harriet Amelie Munster*, født 25. aug. 1833 i Belfast, død sst. 15. juli 1915; mottok sin undervisning i hjemmet, senere i en pensionatskole i Bury St. Edmunds, Suffolk. Som ung pike var hun et aars tid paa besøk hos sin familie i Danmark. Hun var vakker, livlig og vel begavet.

Gift 5. juni 1861 med lærredsfabrikant i Belfast *Ernst Julius Freytag*, født 5. juni 1830 i Kufferath nær Düren, Rhinprovinsen, død i Belfast 2. apr. 1906, søn av ritmester *Ernst F. A. de C.* (født 1790, død 1864) og hustru *Anna Katrina f. de Korté*.

6 barn:

V. 1. *Ernest Julius Magnus Freytag*, født paa Belleview,

Hollywood Co. Down, 21. apr. 1863; mottok sin utdannelse i Hollywood og i Royal Institution, Belfast, og sluttelig i St. Pierre les Calais, Frankrike, hvorpaa han gik ind i sin fars forretning i Belfast.

- V. 2. „Magna“ *Amalie Freytag*, født paa Woodleigh, Hollywood, 1. jan. 1865; undervist hjemme og senere fra 1892 utdan-

Familien Freytag.

Fra venstre (staaende): 1. Nathaniel Hailes, 2. Ernest Julius Magnus og (sittende): 3. Emma Paulina, 4. Miss Hailes, 5. Edward Hermes Carolus, 6-7 Mr. og Mrs. Freytag, 8. Magna Amalie.

net som sykepleierske i London Temperance Hospital; herfra gik hun 1898 over til et hospital i Clapham, hvor hun fik et diplom, og har senere virket som sykepleierske.

- V. 3. *Emma Paulina Freytag*, født paa Woodleigh, Hollywood, 21. mars 1867. Opdradd i hjemmet og har ikke viet sig til noget faglig gjøremaal.
- V. 4. *Hailes Freytag*, født paa Woodleigh, Hollywood, 16. juli 1870, død neste dag.

V. 5. *Nathaniel Hailes Freytag*, født paa Woodleigh, Hollywood, 27. febr. 1872; utdannet ved Royal Academy, Belfast. Var en tid i sin fars forretning, men blev 1895 ansat i bankfirmaet Cook & Sons, først i London, senere i Cannes, Köln, Hamburg og Berlin. Da verdenskrigen brøt ut blev han for tre aar interneret i Ruhleben, Spandau; ved sin frigivelse vendte han tilbake til London, hvor han fremdeles er ansat hos sit gamle firma.

Gift i Prag, Bøhmen, 16. apr. 1908 med *Hildegarde Gertrude Stahlshmidt*, datter av *Lorentz S.* i Prag. (1 søn, 2 døtre.)

V. 6. *Edward Hermes Carolus Freytag*, født i Belfast 14. mars 1879, død i Messina under jordskjælv 28. dec. 1908; utdannet ved Royal Academy i Belfast. Var en tid i sin fars forretning, senere hos sin ældste bror som reisende.

Fru Henny Prahll
f. Münster.

IV. *Henriette („Henny“) Pauline Münster*, født i Belfast 6. mars 1810, død paa Alver ved Bergen 28. okt. 1897, datter av *Paul Løvenørn M.* og *Kitty Wilton*.

Kom i 4 aars-alderen til sin far-bror, Morten Wendelboe M., som opdrog hende som sit eget barn.

Gift paa Vossevangen 20. mai 1834 med „*Georg*“ *Carl Christian Wedel Prahll*, født ved Grimstad 28. sept 1798 (99?), død paa Alver 29. mars 1883, søn av klokker i Idestrup paa Falster, student *Ivar Cornelius Westly P.* og hustru *Marie f. Wamberg*. P. blev sekondløytnant 24. sept. 1815, premierløytnant 27. juni 1825, kaptein 10. sept. 1837, avsked fra 31. dec. 1878. Stortinget bevilget ham 4. mars 1879 fuld gage i pension. P. grundla i 20-aarene i Bergen en lithografisk anstalt som han drev til begyndelsen av 60-aarene og hvor han bl. a. trykte flere av ham selv utarbeidede, i sin tid meget

benyttede atlas. Likeledes anla han 1840 et trykkeri og 1843 Bergens første jernstøperi. Han levede de sidste 30 aar av sit liv paa sin eiendomsgaard Alver.

8 barn:

- V. „Marie“ *Sophie Prah*, født 5. juli 1836, død 29. el. 30. dec. 1912 paa Alver.

Gift 21. nov. 1854 med *August Müller*, født 2. dec. 1826, død 7. juni 1868. — Fru M. bodde som enke hos sine forældre paa Alver og begyndte efter sin fars død at drive kjæksbakning, først i meget beskednen maalestok, senere — efterhvert som hun forbedret sine metoder — i stadig stigende maalestok, indtil hun ved sin død stod som leder av en landskjendt kjæksfabrik. Hun drev ogsaa i sit hjem paa Alver frugt- og bær dyrkning i større stil og var kjendt for sine syltetøier og bærvine. (Ingen barn.)

- V. 2. „Henriette“ *Antonette Melchior Prah*, født 19. mars 1839; lever hos sin søster fru H. Müller, Bergen.

Gift 17. mai 1872 med *Edvard Kristofer Storm Blom* født i Stavanger 3. okt. 1848, søn av sogneprest *Hans Jensen B.* og *Sara Margrethe f. Storm*; student 1866, kand. jur. 1870; ca. 10 aar saksfører nordenfjelds, en del aar ordfører i Eids herredsstyre, 1884 kopist i finansdept., fungerte som sekretær i jurykommissionen, 1888 konstitueret, 1891 utnævnt til fuldmægtig i dept., 1893 byraachef i 1ste toldkontor; 1891—93 og 1898—1900 var han sekretær hos regjeringens formand; 1897 formand i den kgl. toldlovkommission; 1901 1ste sekretær i finansdept.; avsked med vartpenge 1904. (4 barn.)

- V. 3. *Hildur Hegermann Prah*, født 26. dec. 1840.

Gift 3. nov. 1859 med kjøbmand i Bergen *Tobias Alèxander Müller*, født i Bergen 26. juli 1830, søn av brigadelæge *Jacob Worm Skjelderup M.* (født 27. apr. 1793, død 9. mars 1863) og hustru *Birgitte Ulrikke Augusta f. Stenersen* (født 22. sept. 1799, død 8. juni 1860). Adr. Kalvedalsvei 37, Bergen. (Ingen barn.)

- V. 4. *Thora Malvine Prah*, født 13. sept. 1842, død 23. okt. 1862.

Gift 30. dec. 1861 med boktrykker *Johan Jakob Dekke Beyer*, født 21. nov. 1830, død i Bergen 3. juni 1900, søn av bokhandler *Frands Dekke Beyer* (født. 2 okt. 1794, død 3. mars 1849) og hustru *Marie de Fine von Krogh* (født 14. okt. 1798, død 17 febr. 1871). [Anton Mohr Wiesener: Bidrag til bokhandelens historie i Bergen (1919).] (1 datter.)

- V. 5. *Alvilde Mathilde Prael*, født i Bergen 24. dec. 1843, død i Volden 12. aug. 1886.

Gift i Alversund 25. mars 1870 med *Rasmus Elias Marius Lampe*, født i Skjærstad 24. apr. 1838, død 18. mars 1888, søn av provst *Johan Frederik L.* og hustru *Marthe Susanne f. Lund*; student 1856, kand. teol. 1862, pers. kap. til Hammer 1865, sogneprest til Leka 1870, til Helleland 1877, til Volden 1884. (2 døtre.)

- V. 6. *Nanna Münster Prael*, født i Bergen 6. okt. 1845.

Gift 23. nov. 1869 i Alversund med *Hans Peter Bay Glatved*, født i Gilleskaal 9. okt. 1827, død i Bergen 5. mars 1906, søn av provst *Jens G.* og hustru *Sofie Hedevig Nerenst Bay*. G. blev student fra Kristiania katedralskole 1848, teologisk kandidat 1855, andenlærer ved Farsunds borgerskole skole 1858, lærer ved Tankske skole 1860, senere klokker ved Korskirken i Bergen. (7 barn.)

- V. 7. *Haakon Prael*, født paa Vossevangen 22. dec. 1848, død ugift 29. dec. 1872.

- V. 8. *Signe Ragnhilde Prael*, født paa Voss 30. apr. 1851.

Gift 30. apr. 1869 i Alversund med kjøbmand, senere stadsmægler i Bergen, *Johan Lyder Suhling Bentzon*, født i Bergen 13. juli 1841, søn av kjøbmand *Johan Henrik B.* og hustru *Dorothea Marie Mohr*. (9 barn.)

Navneregister.

(Gifte kvinder er kun opført under sit pikenavn.)

	Side		Side
Aagaard, Anna	9	Boganæs, Maren	120
Magdalene	66	Borch, Henrik Christian	29
— Ulrik Fredrik Cappelen	66	Bromley, Letitia	79
Andersen, Ernst	45	Brown, John	4
— Pauline	45	Brun, Dorothea	104
Anderssen, Otto Andreas	45	Brunfeldt, Alida Cathrine	46
Angell, Hans Bonnevie	87	Bruun, Anne Marie	26
Arendrup, Christian Rasmus	79	Bryn, Lorentz August	20
— Søren Adolph	78	— Sigurd	20
Arnesen, Arne Gude Smith	87	Bull, Anna Margrethe	100
— Johan Martin Münster	87	— Christen Steen	18
— Jørgen Andreas Münster	87	— Jens Munthe	105
— Kristian Arnt	87	— Johan Storm, apol.	100
— Nils Fliflet	87	— Johan Storm, prof.	105
Arveskaug, Mary Sabine	88	— Johanne Magdalene	75
Bauch, Marie Elizabeth	147	— Marcus	18
Bay, Sofie Hedevig Nerenst	158	Busch, Anna Margrete	26
Beck, Frederik	28	Carter, Charlotte	147
— Jens Michael	28	Caughay, Alexander	149
Bentzon, Johan Henrik	158	— Mary C.	149
— Johan Lyder Suhling	158	Cederström, Gustaf Albrecht Bror	82
Berg, Anna	113	— Ida Albergina Magdalena	81, 82
Erik	113	Christiansen, Jacob	86
— Erik Bjarne	113	— Marie Magdalene	86
Raghild Münster	113	Colding, Christian Andreas	31
Berge, Olaf	104	— Henriette Louise Christiane	31
— Ole	104	Courtauld, Edith	79
Berner, Maren Sophie	104	— John Minton	79
Berntzen, Lauritz Markus	90	Daae, Johan Christopher Haar	21
Beyer, Frands Dekke	158	— Sara Margrethe	21
Johan Jakob Dekke	158	Dahlmann, Henriette Antonette	11
Bjerck, Bergliot	72	Delaney, Emily Cornelia	84
Black, Gertrude	153	Döcker, George Charles	98
— Henry	153	Drange, Petronelle	16
Louisa	153	Drown, William James	147
Bloch, Agnete	130	Dugdale, Georgina Lucy	154
— Harald Johan	130	— John Whittle Edmunds	154
Karl Christian	129	Edler, Amalia Katerina	20
— Kirsten	130	Elliot, Charles Boileau	40
— Peter Heinrich Lassen	129	Engøe, Jacob	16
Vibeke	130	— Karen Ovida	17
Blom, Edvard Kristofer Storm	157	— Lovise	16
Frederikke Juliane Marie	103	Eves, Charles John Wilfred	151
Hans Jensen	157	— Derek William	151

	Side		Side
Eves, Harold Trevor	152	Greeves, Emma	154
— Helena Sylvia	153	— George Frederic (Eric)	151
— Jean Constance	152	— George Ridgway	151
— Joshua Valentine	121, 152	— Helena	151
— Louisa Fredericka	153	— John Macgregor (Ivan)	151
— Reginald Valentine	152	— Lillian Mary	151
— Ruth Gwendoline	152	— Thomas Malcolm	151
Fabricius, Birgithe Sophie M.	48	Grieg, Joachim	104
Falch, Birthe	4	— Lars Monrad	104
— Christen	4	Grimsgaard, Agnes	113
— Gjerturd	4	— Agnes Christiane	112
— Ingeborg Johanne	86	— Christian Georg	113
— Lene	4	— Fin	112
— Søren	4	— John	113
— Thomas Jensen	4	— Kristian Martin Theodor	112
Falck, Henriette	121	Grüner, Ebba Ovidia	21
— Søren	121	Grythen, Susanne	21
Fischer, Sara Thomasine Marie	123	Gubberud, Hans	67
Fleischer, Alette	40, 51	Guldencrone, Augusta Thorveiga	80
— Christiane Lagertha	69	— Christian Frederik	80
— Palle Rømer	40	Gundersen, Elisabeth	19
Fliflet, Ingeborg Simonie	87	Haagensen, Hakon Johan	88
Fougner, Johan Eilif	46	— Nathalia	88
— Kristian	46	— Thor	88
Freytag, Edward Hermes Carolus	156	Hagerup, Johanne Margrete	105
— Emma Paulina	155	Hammer, Andreas	83
— Ernest Julius Magnus	154	— Hans Julius	83
— Ernst	154	— Ida Constance Caroline Münst- ster	32, 83, 91
— Ernst Julius	154	Hansen, Andreas	56
— Hailes	155	— Anna Cathrine	136
— Magna Amalie	155	— Carl Vilhelm	126
— Nathaniel Hailes	156	— Caroline Charlotte Sophie	52, 55
Friese, Carl Frederik Christian		— Christine Margrethe	136
— David Vilhelm	27	— Hans Christian	53
— Carl Hugo	27	— Hans Jørgen (1818—96)	134
— Elisabeth Wilhelmine Gertrude Marie	27	— Hans Jørgen (1862—66)	136
— Frederikke Johanne Luise Charlotte	27	— Hans Palle Hoff (1783—1866)	134
— Gustav Heinrich	28	— Hans Palie Hoff (1855—)	135
— Sophie Georgine Walburga Ba- bette	28	— Helene Dorthea	135, 136
— Theodor Ludvig Gustav	22	— Joachim Godske	135
Friis, Christiane Frederikke	28	— Kjeld Anton Holmsen	53, 54
Fuglede, Marie	28	— Valdemar	126
Fugllie, Alfhild	20	Hanstein, Charlotte	34, 39
Gates, Sarah	147	Happ, Charlotte Marie	99
Geelmuyden, Anna Dorothea	100	Harboe, Henrik	76, 83
Gerok, Eduard	90	Harris, Andrea	19
Giedde, Ane Christensdtr.	4	— Anna	19
Glatved, Hans Peter	158	— Christian	19
— Jens	158	— Hans	20
Gleerup, Helene Dorothea	132	— Henry	19
— Severin	132	— Karen	18
Glückstad, Petronelle Maren Olava	44	— Samuel	17
Graah, Charlotte Elisabeth	44	— Samuel	19
Greeves, Arthur Harold	151	Hasselbom, Alfred	71
— Eileen Rachel	131	— Lajla	71
		Havig, Gudolv	94
		— Konrad Magnus	94

	Side		Side
Heath, Herdad	150	Johnsen, Johnny	94
— Nellie	150	Jæger, Luth	54
Heiberg, Christen	27	Jørgensen, Peder	2
— Ole Bornemann	75	Kamstrup, Fredrikke Dorothea	94
— Peter Blix	75	Kildal, Michael Heggelund	96
Henne, Nanna Marie	79	— Ole Severin	96
Hess, Vibekke Marie	27	Kingston, Alfred Edward Julius George	144
Hesselberg, Andreas	88	— Edward William	146
— Andreas	90	— Emma Sophie	147
— Gabriel	91	— Frederic William	147
— Hanna	90	— Harriet Mary	147
— Ida Sofie	90	— Mary Emily	146
— Margarethe	90	— Paul Magnus	146
— Ole Immanuel	91	Kinley, Marianne	139
— Wollert Konow	88	Kirkgaard, Maria	40
Heyerdahl, Ida Elise	67	Kjeldsberg, Augusta Sophie	93
Hildebrandt, Alice Anna Marie	126	Kniger, Sophia Catharina	31
— Asmus Heinrich	124	Koefoed, Marie Nikoline	126
— Heinrich Adolph	124	Koefoed-Nielsen, Tove Ellinor	126
— Paul Henry	125	Konow, Margarethe Birgitte	89
— Rolf	126	Koren, Alette Henriette	44
— Sigurd Thomas Heinrich	125	— Arnoldus v. Westen Sylow	17
Hobberstad, Abraham	120	— Boycke Johan Rulffs	42
— Bernhard Zimmermann	120	— Paul Skonevik Stub	43
Hofgaard, Andreas	82	Korté, Anna Katrina	154
— Kirstine Margrethe	80, 82	Krag, Magdalene	21
— Marie (Josephah)	82	— Thomas Nielsen	21
— Paul	82	Krogh, Marie de Fine von	158
Holmsen, Christine Elisabeth Her- fordt	53	Kruse, Christian	118
— Hilda	67	— Christian Skaar	119
— Nils Nilson	44	— Christian Sommerfeldt Nerenst	119
— Rasmus	67	— Christiane Sofie Charlotte	118
Holst, Anna Margrethe (Grethe)	103	— Clara Anna Christine	119
— Jan	103	— Constance Marie Mourier	120
— Johan Collett	103	— Emma Thomasine Caspara	121
Horrebow, Magna Christine Louise Sophia	140	— Harald Morten Münster	121
— Magnus	140	Kölkenbeck, Hermann Ignatz Lud- wig	144
Howes, Luther Frank	95	— Hermann Joseph Paul	144
— Reba Crowell	95	Lachmann, Andreas	9
Hundewadt, Anne Christine	129	— Dietrich	9
Hveding, Peter Herdal	7, 11	— Henrik	7, 9
Isaachsen, Hans	2	— Henrikke	9
Jackson, Georgine Elisabeth	151	Lammers, Gustav Adolf	29, 76
Jacobsen, Anne Sophie	31, 33	Lampe, Johan Frederik	158
— Hans Heinrich	31	— Rasmus Elias	158
Jacoby, Erika	124	Lange, Ole Tønder	8
— Julius	124	Lassen, Anna Kristine	139
Jensen, Caroline	126	Lemvig, Dorothea Marie	9
Jespersen, Benedicte Henrikke	132	— Mette Marie	27
Johannsen, Astri Hjørdis	93	Le Souëf, Albert Wadeson	152
— Eggert Martin Cornelius	93	— Aline	150
Johansen, Johan Otto	135	— Dudley John	150, 152
— Julie Wilhelmine	135	— John Dudley	152
Johnsen, Dorthea Elisabeth	93	Lindholtz, Regine Dorthea	67
— Johan	93	Lippe, Jacob v. d.	54

	Side		Side
Lorange, Josef	47	Münster, Alette (Letta) Marie	96
— Magdalene Eleonore	47	— Alexandra (Aline) Mary	149
Lothe, Arne	120	— Alfred Morten	141
— Sven	120	— Alice Elizabeth	97
Lugg, Marie Kristine	66	— Aline Helena	152
Lund, Anne Mathea	56	— Andrea	92
— Betzy Marie	111	— Andreas Wendelboe (1810—64)	80
— Erik Jørgensen	4, 5, 6	— Andreas Wendelboe (1853—)	105
— Marthe Susanne	158	— Anna Henriette	64
— Otto Mathias Numsen	111	— Anne Dorthea	102
Løvenskiold, Frederik M. F. W.	48	— Annie	20
Løvenørn, Poul Wendelboe de	9	— Annie Louisa	153
Löwald, Jenny	124	— Arthur Henry	154
McAllan, Elizabeth	143	— Bente Henrikke Emilie	132
Mac Munn, Eva Alexandra Bea- trice	146	— Borger With	114
— James	146	— Carl	127
McNally, Donald A.	95	— Carl Ferdinand Walsøe	127
— Richard Arthur	95	— Carl Jacob	3
Maine, Harold Maxfield	98	— Caroline Fredrikke	33, 83
Maloy, Ellen Maria	97	— Caspar Christian Georg	131
Mangor, Hanna	104	— Christian (1802—93)	16
Manthey, Sophie	140	— Christian Andreas (1803—74)	48
Martin, Elisabeth	47	— Christian Andreas (1871—)	60
Mathiesen, Agnes	119	— Christian Ludvig	17
— Hans	119	— Christian Martinus	73
Melchior, Christian	11	— Christian Schommerfeldt Ne- renst	10, 23, 115
— Henriette Antonette	11	— Christian Sommerfeldt Næ- renst (1859)	123
Millidge, Frank Ernest	147	— Christiane Sophie	118, 121
— Samuel	147	— Constance Eudora	153
Mohn, Albert	103	— Constance Marie	33, 76
— Anne Margrethe	104	— Ebba Marie	129
— Fredrik Julius Münster	104	— Ebba Ovidia	129
— Ida	104	— Edward Frederic (1832—1913)	148
— Ole Bull	104	— Edward Frederick (1864)	150
— Theodor Wilhelm August	103	— Edward William	153
Molitor, Josephine	144	— Elisabeth Sophie	54
Monck, Mary Frances Christina	142	— Elizabeth Hazel	99
— Richard	142	— Elmer Francis	96
Mourier, Ferdinand Louis	77	— Else	69, 70
— George Alfred	79	— Elsebe	2
— Konrad Emil	77	— Emil Bertrand	34, 51, 106
— Louis Alphonse	78	— Emil Constans Eugène	54
— Louise Camilla	78	— Emil Constants Eugène „Palle“)	63, 64
— Otto Valdemar	79	— Emma	112
Munch, Christiane	9	— Emma Isabel	153
— Hans	9	— Emma Letitia	151
Munster, se Münster		— Emma Mathilde	134
Munthe, Sophie	121	— Emma Sophie	144
Müller, Anna Cathrine	134	— Ernst Alfred	72
— August	157	— Ethel Elizabeth	143
— Jacob Worm Skjelderup	157	— Eudora Melissa	98
— Johan Collett	19	— Eugène	66
— Samuel Harris	19	— Everett Perry	95
— Tobias Alexander	157		
Münster, Ada Alexandra	149		
— Agnete	2		

	Side		Side
Münster, Fanny Camilla	72	Münster, Lilian Mary	143
-- Finn	72	— Lillian Gertrude	154
Finn Rasmus Holmsen	62, 70	— Louis Daniel	140
Frantz Oluf	96	— Louise (1832—1916)	53, 54
— Frants Wilhelm (1905—)	64	— Louise (1887)	97
— Frantz Thestrup	84	— Louise Henriette Christiane	103
— Frantz Wilhelm (1849—)	73	— Louise Jakobine	87
— Frederick Maxwell	150	— Louise M.	20
— Frederik Julius	99	— Louise Ragna Jørgine	88
— Frederik Wilhelm	53	-- Luis	127
— George Happ	99	— Mabel Gertrude	95
— George Magnus	140	-- Maria	127
— George Washington	98	— Maria Dorthea Sophie	21
-- Georgine Marie	17	— Mariane	56
— Gerda Jenny Marie	124	— Marie Louise	42
-- Gidsken Edvardine (Dina)	105	-- Mary Emmeline Lily	154
-- Grethe Constance	44	-- Maud Andrea	95
Gustav Adolph	133	— Mette Henrikke	21 flg.
-- Gutzon	3	— Morten Henrik	106
— Harald Julius Thomas	124	— Morten Wendelboe (1771— 1851)	10, 11 flg.
Harald Valdemar	134	-- Morten Wendelboe (1830— 35)	16
— Harold Rodier	150	— Morten Wendelboe (1840— 8*)	20
-- Harold Valdemar	153	— Morten Wendelboe (1881—)	20
Harriet Amelie	154	— Norman Valdemar	154
-- Helene	82	— Ole Bornemann Heiberg	102
Helga Wilhelmine	124	— Paul Løvenørn (1783—1871) 139, 156	
Henny	15	-- Paul Løvenørn (1824—44)	141
-- Henriette	15	— Paul Løvenørn (1861—)	149
Henriette Caroline	17	-- Paul Løvenørn (1885—)	68
Henriette (Henny) Pauline	156	— Peter	4, 5
Henrik Ernst	66	— Ragnhild (1859—62)	114
-- Henrikke (Henny) Ernstine	72	— Ragnhild (1888—)	113
Hilda Christina	82	— Robert Edward	150
— Ida Sophie	33, 75	— Robert Julius August	128
Ida Ulrikke	69, 70	-- Sara Thomasine Marie	124
Ingeborg Mathilde	86	— Segita	127
-- Ivy Phyllis	149	— Sophia Caroline	98
Jacob Aall	53	— Tekla Augusta	136
-- Jacob v. d. Lippe	65	— Thomas Georg (1728—99) 2, 5, 6 flg.	
— Jacobine Henriette Petronelle	17	-- Thomas Georg (1800—17)	15
-- Joachim Godske	1, 132	— Thomas Georg (1801—79)	40, 96
-- John Robert de Burgh	154	-- Thomas Georg (1826—1900)	122
-- Julie Augusta	117	— Thomas Georg (1855—)	109
— Johan Christian	15, 114	— Thomas Georg (1870—)	127
-- Johan Martin	85	— Thomas Georg (1906—)	64
— Johan Storm Bull	102	— Thomas George	95
Julius Henrik	54	-- Vibeke Charlotte	117
-- Jørgen (død 1702)	2	— Vilhelmine Louise	129
— Jørgen Andreas (1775—1835) 2, 28 flg.		— Vivienne Mary	149
— Jørgen Andreas (1842—64)	102	— Walter Francis	99
— Jørgen Pedersen	1	-- Walter Keeran	99
Jørgen Realf	53	— Wenche	69, 70
Jørgen Thomas Emil	95		
Kathleen Caughey	150		
— Kristian Andreas	69, 70		
-- Leila	152		

	Side		Side
Münster, William Anton	97	Roberts-Atkin, May	146
— William Henry Magnus	151	— Walter	146
— Willum Jacob	5	Rulffs, Henriette Christiane	43
Møller, Ole Christian	32	Russ, Hedwig	103
Mønster, se Münster		Rømcke, Sophie Dorthea	107
Mørch, Constance	113	Sally, Marie Conradine	129
Neergaard, Carl	64	Scarborough, Elizabeth Mary	151
— Charles Adolph Denis	64	Scharschou, Marie Elisabeth Dorthea	133
— Edvard	65	Scherffenberg, Inga Amalie Fredrikke	121
— Peter Johansen Charles Eugene Denis	65	— Peter Brandt	121
— Solveig Aslaug	65	Schørring, Axel	133
Nerenst, Christian Sommerfeldt 4, ...	115	— Diderik Frisenberg	133
Neumann, Adelaide (Ida)	103	— Erik	133
Nielsen, Carl Emil	126	— Jens Kjeldsen	133
Nielsen-Sæther, Louise Amalie	63	— Johan	133
Nilsen, Bernt	46	Schrøder, Emil Ferdinand	136
— Calla Wiel	46	— Helene Dorthea	138
— Ingar Andreas Christian	46	— Johan Joachim	136
Nygaard, Marius	47	Schulerud, Asgerd	97
— William Martin	47	Schwütz, Anna Margrethe Fredrikke	124
Olsen, Anna	19	Schøller, Anna Charlotte Henriette	78
— Bjørn	84	— Caspar	8, 21
— Hanna Mathilde	84	— Christian, general	21
Ording, Realf Boysen	48	— Christian, kammerherre	25
Ottensen, Catharina	9	— Dorothea Marie Auguste	23, 26
Paaske, Carl Anton	63	— Ebba Mathilde Magdalene	79
— Dagny	63	— Ebba Ovidia Charlotte Sophia	116
Pallin, Manni	91	— Georg Vilhelm Frederik	27
— Wilhelm	91	— Gustav	22
Pedersen, Anne Kirstine	21	Seeley (Seelenmeyer), Adolph Frederick	149
— Jørgen	2, 3	— Adolph Henry	149
Petersen, Emma	111	— Cyril Robert	150
Pistorius, Marde	91	— Dudley Munster	150
Poetz, George	20	— Geoffrey William	150
— Lillian	20	— George Christian	150
Prahl, Alvilde Mathilde	158	— Noël Valdemar	150
— Georg Carl Christian Wedel	156	— Norman Munster	150
— Haakon	158	Sehsted Juul, Agnes Julie Marie Frederikke Augusta	79
— Henriette Antonette Melchior	157	— Christian	79
— Hildur Hegermann	157	Selvig, Elisabeth Marie	46
— Ivar Cornelius Westly	156	Siderfin, Francis	151
— Marie Sophie	157	— Francis Percival	151
— Nanna Münster	158	Simms, Charles	154
— Signe Ragnhilde	158	— Charles M.	154
— Thora Malvine	157	Simonsen, Anders	10
Pram, Marie	10	Smidt, Flora	33
Qvistgaard, Jenny	64	Smith, Annie	153
Ramsden, Charles Arthur	151	— Mary	98
— Maude	151	Smyth, Louisa Frederika	152
Ravnsdorph, Boye	5	Spengler, Juliane Marie	77
— Gudmund	5	Staal, Magdalena Dorothea	26
— Malene	5	— Niels	26
Refling, Eli	96		
Reimers, Emma Juliane	26		
— Hans	26		
Ristesund, J.	13		

	Side		Side
Staff, Borghild Marie	97	Valle, Hans August	93
— Johan Martinus	97	— Kari Sofie	93
Stahlschmidt, Hildegard Gertrude	156	— Louise Jørgine	93
— Lorentz	156	— Ole Severin	93
Stang, Fredrik	94	— Rutt	94
Johan	94	— Wollert Wilhelm	94
Steiniger, Marie Margarethe	106	Voetmann, Chr. Dahlsgaard	125
Stenersen, Ulrikke Augusta	157	— Kirsten	125
Stockfleth, Isabella Christine . . .	83	Volqvart, Anton Carsten	129
Stoltenberg, Christian Magnus Fal-		— Hilda	129
sen	69	Wachtmeister, Christine Hilda . .	82
— Dorothea Mathea	69	Wadeson, Edith	150, 152
Stone, Charles E.	98	Wallace, E. Stanley	154
— Emily Esten	98	Walmisley, Agnes Mary	149
Storm, Sara Margrethe	157	— Bradshaw	149
Stribolt, Edvard	19	Walsøe, Carl Ferdinand	123
— Elisabeth	19	— Marie Kristine	123
Strøm, Kaare Knutsson Münster . .	59	Wegner, Zacharias Hansen	2
— Knut Thorstensen	57	Wendelboe, Dorothea Maria	7, 9
— Severin	57	— Morten	9
Swan, Allan Münster Beresford . .	144	— Nils Thomassøn	9
— Allan Peter	143	— Thomas Poulsen	9
— Robert Wemyss	143	Wetlesen, Beate	47
— Sylvia Ethel Elizabeth	143	Wiel, Alette Petronelle	45
Sømme, Andreas	104	— Andreas Melchior	47
— Marie Berner	104	— Andreas Melchior Glückstad . .	44
Thompson, Charles Bush	97	— Constance	47
Thomsen, Christine Frederikke . .	135	— Mads (1791—1835)	44
Thoresen, Hans Conrad	21	— Mads (1861—)	46
Thorstensen, Berthe Gurine	57	— Petra	46
— Hulda Theodora	98	Wilton, Kitty	156
Tutenberg, Ellen	147	With, Andrea Sophie	107
— James	147	— Borger	107
Ullness, Anna	19	Wood, Lydia	97
— Carl	20	Wormarck, Peder Andersen	1, 5
— Emilie	20	Young, Helga	43
Utne, Ragnhild	120	— Nils Olafsen	44
Valle, Anton Vilhelm	92	Zachariassen, Anne Backe	17
— Fredrik Vilhelm	94	Zahl, Jacob Fredrik	93
— Hans	92	— Thorvald	93